

Bundel - Algemeen Bestuur van 26 juni 2025

- 1 10:00 - OPENING EN MEDEDELINGEN
- 2 10:05 - VASTSTELLEN AGENDA EN NOTULEN VORIGE VERGADERING
 - AB250626 - 2.1 - Agenda Algemeen Bestuur ODRA 26 juni 2025
 - AB250626 - 2.2 - Concept notulen 6 mei gezamenlijk AB ODRA-ODRN
- 3 10:10 - LIJST VAN INGEKOMEN STUKKEN

De lijst van ingekomen stukken wordt niet besproken, tenzij een deelnemer bij het vaststellen van de agenda aangeeft een ingekomen stuk te willen bespreken.

 - AB250626 - 3.1 - Overzicht lijst van ingekomen stukken AB 2025
 - AB250626 - 3.2.1 - Statenbrief versterking VTH stelsel in Gelderland
 - AB250626 - 3.2.2 - Een OD in Gelderland Notitie 20250314 landscape
 - AB250626 - 3.2.3 - Brief toekomst Gelders stelsel omgevingsdiensten
- 4 ONDERWERPEN VOOR BEELDVORMING / OORDEELSVORMING
- 4.1 10:15 - Fusietraject ODGM

Mondelinge toelichting door de heer Vlaender.
- 4.2 10:35 - Borging project Theseus

Mondelinge toelichting door de Heer Te Dorsthorst.

Bespreekpunten:

 - *Het Theseus project borgen bij de Gelderse Omgevingsdiensten*
 - *Hoe de voortgang van het Theseus project (en daarbij de Theseus werkwijze) te financieren vanaf 2026*
 - AB250626 - 4.2.1 Agendapunt borging Theseus - Algemene Besturen Gelderse Omgevingsdiensten
 - AB250626 - 4.2.2 - Update Theseus
 - AB250626 - 4.2.3 - Financierings opties Theseus 2.0
- 5 ONDERWERPEN VOOR BESPREKING EN BESLUITVORMING (besprekstukken)
- 5.1 10:55 - Dashboard april 2025

Mondelinge toelichting door mevrouw Roetering.

Voorstel aan de deelnemers:

 - 1) *Kennis te nemen van de stand van zaken reguliere bedrijfsvoering*
 - 2) *Input te geven voor sturing in de komende 7 maanden van 2025*
 - 3) *Input geven voor de inrichting van de rapportage*
 - AB250626 - 5.1.1 - Oplegnotitie AB dashboard april 2025
 - AB250626 - 5.1.2 - Bestuurlijk Dashboard tm april 2025, tbv AB 26 juni 2025 def
- 5.2 11:15 - Uitgangspunten liquidatieplan ODRN en ODRA

Mondelinge toelichting door mevrouw Roetering.

Gevraagde besluiten AB

 - 1) *Kennis te nemen van de Uitgangspuntennotitie financiële liquidatie ODRN en ODRA, vragen en antwoorden uitgangspuntennotitie liquidatieplan ODRN en ODRA en memo verhouding fusie en liquideren;*
 - 2) *In te stemmen met het doorgeleiden van de uitgangspuntennotitie naar de raden en Staten om te betrekken bij de besluitvorming over fusie naar ODGM.*
 - AB250626 - 5.2.1 - Oplegnotitie AB Uitgangspunten liquidatieplan - def
 - AB250626 - 5.2.2 - Procesvoorstel liquidatieplan AB's 6 mei 2025
 - AB250626 - 5.2.3 - Concept uitgangspuntennotitie financiële liquidatie ODRN en ODRA
 - AB250626 - 5.2.4 - Vragen en antwoorden uitgangspuntennotitie liquidatieplan ODRN en ODRA naar ODGM
 - AB250626 - 5.2.5 - De relatie tussen liquidatie en fusie
- 5.3 11:35 - Publicatie bouwstoffenkaart

Mondelinge toelichting door mevrouw Prent.

U wordt geadviseerd:

 1. *Kennis te nemen van bijgaand document over het publiceren van informatie over toepassing van secundaire bouwstoffen.*
 2. *In te stemmen met het eveneens bijgevoegde concept-persbericht.*
 - AB250626 - 5.3.1 - AB Bodemkaart v0.1
 - AB250626 - 5.3.2 - Concept persbericht Bouwstoffenkaart
- 6 ONDERWERPEN VOOR BESLUITVORMING (hamerstukken)

6.1 11:50 - Robuustheidscriteria – KPI 5 - BI-strategie

Voorstel aan de deelnemers:

- het Plan van Aanpak Versterking Robuustheid (bijlage: PvA_Versterking Robuustheid_2.0) te fiatteren als ontwikkeling op robuustheids criterium 18, BI-strategie zoals genoemd in de halfjaarlijkse verantwoording op voortgang op robuustheidscriteria (bijlage: Rapportageformulier ODRA Halfjaarrapportage).

AB250626 - 6.1.1 - Fiat versterking robuustheid

AB250626 - 6.1.2 - Rapportageformulier ODRA Halfjaarrapportage versie 5 juni 2025

AB250626 - 6.1.3 - Verantwoording Robuustheid Bijlage

AB250626 - 6.1.4 - PvA Versterking Robuustheid

AB250626 - 6.1.5 - Bijlage begroting PvA Subsidie Robuustheid 2.0

7 12:00 - RONDRVRAAG EN SLUITING

Agenda Algemeen Bestuur

Datum	26-06-2025
Tijd	10:00 - 12:05
Locatie	Eusebiusbuitensingel 75 Arnhem 13e etage Zaal 13.25 Hoogte Tachtig
Voorzitter	Joa Maouche
Toelichting	Niet aanwezig: Rik van den Dam

1 10:00 OPENING EN MEDEDELINGEN

2 10:05 VASTSTELLEN AGENDA EN NOTULEN VORIGE VERGADERING

3 10:10 LIJST VAN INGEKOMEN STUKKEN

De lijst van ingekomen stukken wordt niet besproken, tenzij een deelnemer bij het vaststellen van de agenda aangeeft een ingekomen stuk te willen bespreken.

4 ONDERWERPEN VOOR BEELDVORMING / OORDEELSVORMING

4.1 10:15 Fusietraject ODGM

Mondelinge toelichting door de heer Vlaander.

4.2 10:35 Borging project Theseus

Mondelinge toelichting door de Heer Te Dorsthorst.

Bespreekpunten:

- Het Theseus project borgen bij de Gelderse Omgevingsdiensten
- Hoe de voortgang van het Theseus project (en daarbij de Theseus werkwijze) te financieren vanaf 2026

5 ONDERWERPEN VOOR BESPREKING EN BESLUITVORMING (bespreekstukken)

5.1 10:55 Dashboard april 2025

Mondelinge toelichting door mevrouw Roetering.

Voorstel aan de deelnemers:

- Kennis te nemen van de stand van zaken reguliere bedrijfsvoering
- Input te geven voor sturing in de komende 7 maanden van 2025
- Input geven voor de inrichting van de rapportage

5.2 11:15 Uitgangspunten liquidatieplan ODRN en ODRA

Mondelinge toelichting door mevrouw Roetering.

Gevraagde besluiten AB

- Kennis te nemen van de Uitgangspuntennotitie financiële liquidatie ODRN en ODRA, vragen en antwoorden uitgangspuntennotitie liquidatieplan ODRN en ODRA en memo verhouding fusie en liquideren;*
- In te stemmen met het doorgeleiden van de uitgangspuntennotitie naar de raden en Staten om te betrekken bij de besluitvorming over fusie naar ODGM.*

5.3 11:35 Publicatie bouwstoffenkaart

Mondelinge toelichting door mevrouw Prent.

U wordt geadviseerd:

- Kennis te nemen van bijgaand document over het publiceren van informatie over toepassing van secundaire bouwstoffen.*
- In te stemmen met het eveneens bijgevoegde concept-persbericht.*

6 ONDERWERPEN VOOR BESLUITVORMING (hamerstukken)

6.1 11:50 Robuustheidscriteria – KPI 5 - BI-strategie

Voorstel aan de deelnemers:

Het Plan van Aanpak Versterking Robuustheid (bijlage: PvA_Versterking Robuustheid_2.0) te fiatteren als ontwikkeling op robuustheids criterium 18, BI-strategie zoals genoemd in de halfjaarlijkse verantwoording op voortgang op robuustheids criteria (bijlage: Rapportageformulier ODRA Halfjaarrapportage).

7 12:00 RONDRVRAAG EN SLUITING

Notulen Algemeen Bestuur

Datum 06-05-2025
Tijd 17:00 - 19:30
Locatie Van der Valk Nijmegen - Lent, Hertog Eduardplein 4, 6663 AN Nijmegen
Voorzitter Joa Maouche

1 17:00 OPENING EN BUFFET

2 17:30 GEZAMENLIJK OVERLEG TUSSEN AB-EN ODRA EN ODRN (OPINIËREND)

Opiniërend bespreken bijlagen

Notulen:

Voorzitter de heer Maouche opent de vergadering.
Voor dit overleg is de heer Van den Bos verhinderd.

De heer Maouche geeft aan dat het gezamenlijke AB ODRA-ODRN drie kwartier de tijd heeft om gezamenlijk de stukken te behandelen. Het voorstel is om niet alle stukken afzonderlijk te bespreken, maar ons te richten op de punten die nog openstaan. Slechts enkele punten behoeven nog aandacht:

- Vestigingsplaats
- Samenstelling van het Dagelijks Bestuur (DB)
- Liquidatieplan
- Opstart van de nieuwe organisatie (de planning)

Laten wij direct overgaan tot punt 2, waaronder alle stukken vallen.

Voorzitter Maouche zal ieder AB- lid aan het woord laten:

Heer Kagei (gemeente Zevenaar):

Wij kunnen instemmen met een weerstandvermogen van 0,8. Dit is voor Zevenaar het maximum. Anders een zienswijze.

Heer Van Elferen (gemeente Nijmegen):

Wat betreft de vestigingsplaats, Arnhem is prima en dit werd gemotiveerd omdat de provincie een grote deelnemer is.

Het Dagelijks Bestuur stemt in met de samenstelling van 7 leden op deze manier.

Wij staan kritisch tegenover het liquidatieplan. De gemeenteraad wil de financiële impact weten, aangezien dit betrekking heeft op het budgetrecht van de raad en de besluitvorming vergemakkelijkt. De zienswijze is pas na de zomer beschikbaar. Het verzoek is om de bestuurlijke uitgangspunten als onderlegger bij de uitgangspunten te gebruiken.

Mevrouw Van Esch (gemeente Arnhem):

Wij kunnen ons aansluiten bij de punten van Tobias. Vanuit Arnhem is er vooral bezorgdheid over het gebrek aan duidelijkheid omtrent financiële zaken, waaronder het liquidatieplan en de fasen 2 en 3. Het is nog niet helder. Wij stellen voor om de eerste zienswijzeprocedure niet voor de zomer te starten om onrust in de raden te voorkomen, zodat wij er serieus naar kunnen kijken. Arnhem is wel degelijk voorstander van de fusie, maar er zijn vragen over het daadwerkelijke fusietraject en de consequenties hiervan voor de inwoners van Arnhem. Wij willen stilstaan bij de taken die zijn belegd bij de ODRA en vragen om hier verder naar te kijken. Betreffende bouwtekeningen en dienstverlening. Wellicht kunnen wij het voorbeeld van Nijmegen volgen.

Heer Ten Westeneind (gemeente Berg en Dal):

Wat betreft de BRIKS-taken, willen wij deze geborgd zien, vooral in de dienstverlening. Het is van belang dat de servicegerichtheid specifiek wordt genoemd in de BRIKS-taken.

Heer Arts (gemeente Heumen):

Dit punt geldt eveneens voor de gemeente Heumen (Wat betreft de BRIKS-taken, willen wij deze geborgd zien, vooral in de dienstverlening. Het is van belang dat de servicegerichtheid specifiek wordt genoemd in de BRIKS-taken).

Bedrijfsplan: Het behoud van werkplekken dient te worden gewaarborgd.

Beschrijf het doel van de fusie nadrukkelijk, zodat de raden het begrip nabijheid als belangrijk ervaren.

Financieringssysteem: Voeg toe dat dit in fase 2 ontwikkeld wordt.

Implementatie: De kosten moeten inzichtelijk zijn voor de raad.

Rol opdrachtgever en opdrachtnemer: Werk dit tekstueel beter uit, zodat de raad hier vragen over kan stellen.

Heer Vlijmen (gemeente Beuningen):

Wij stemmen in met de opmerkingen van de voorgaande sprekers.

Mevrouw Kaper (gemeente Westervoort):

Spreekt namens Westervoort en Duiven. Ik kan instemmen.

Heer Vreugdenhil (Provincie Gelderland)

Kan instemmen met de stukken.

Heer Van den Dam (gemeente Overbetuwe):

De zorg in het bedrijfsplan lijkt tot aan de fusie te worden gewaarborgd, maar het gaat om de inhoud en de redenen waarom wij dit doen. Het waarborgen van nabijheid en kwaliteit ontbreekt in het bedrijfsplan, waardoor het lijkt alsof men blind vaart. Wij kijken uit naar bedrijfsplan 2.0. Wat betreft het Dagelijks Bestuur: Het voorstel van 7 leden is een goed idee. Echter, het scheiden van ODRA en ODRN kan leiden tot een disbalans tussen oost en west. Dit doet geen recht aan de representatie in het Dagelijks Bestuur.

Heer Thoonen (gemeente Druten):

De meeste punten zijn reeds besproken en wij kunnen hiermee instemmen. Wij willen graag de opstartkosten van de nieuwe organisatie weten. De

vestigingsplaats maakt niet uit.

Heer Zoet (Provincie Gelderland):

Wat zijn de consequenties van de BRIKS-taken op de fusie? Mochten er andere omgevingsdiensten zijn die willen participeren in de fusie, dan dienen de tarieven zoveel mogelijk geharmoniseerd te worden, waarbij sommige tarieven los van elkaar kunnen blijven.

Heer Van Bronckhorst (gemeente Wijchen):

Sluit zich aan bij de standpunten van Nijmegen. Zorg voor een snelle afhandeling richting de raden en staten.

Heer Blokland (gemeente Rozendaal):

Kan zich vinden in de eerdere voorstellen. Heeft vragen over de fusiekosten en de bekostiging.

Heer Hofman (gemeente Rheden):

Wij zijn verheugd over de schaalvergroting en het prioriteren van inhoudelijke doelen. Het is van belang te benadrukken dat het college van burgemeester en wethouders enthousiast is. Met betrekking tot de raden en staten: zienswijzen dienen zo transparant mogelijk gedeeld te worden. Het communicatieplan vraagt aandacht voor vragen. Een effectieve communicatiestrategie is cruciaal. Wat zijn de volgende stappen en wat zullen de inwoners en medewerkers hiervan merken?

Heer Maouche (gemeente Renkum):

Sluit zich aan bij de gemeente Rheden. Onderschrijft het punt dat het aantal DB-leden een disbalans vertoont. Het is van belang om hier de komende jaren goed naar te kijken, aangezien dit in de toekomst scheve gezichten kan opleveren

Heer Vlaander (beoogd directeur fusie organisatie):

De heer Vlaander geeft een reactie en beantwoording van vragen. Dank voor uw inspanningen en vragen; wij zijn verheugd dat het zo positief is. De weerstandratio is landelijk afgesproken en zorgt voor robuustheid. Het liquidatieplan, voorstel Nijmegen, en de uitgangspunten bij de ronde zienswijze na de zomer moeten haalbaar zijn. Let op: de liquidatie vindt pas volgend jaar plaats, na afronding van de jaarrekening.

BRIKS: anders dan milieu, raakt de dienstverlening en burgers. Nabijheid begrijpen wij; wat nu goed werkt, zullen wij niet veranderen. Wij willen graag in gesprek met Arnhem. De zienswijze en formulering zijn niet anders dan nu in de GR van ODRN. De reguliere zaken blijven gewoon langs de raad gaan.

Zo snel mogelijk aan de slag met financiering. Denk goed na over welke dienst u wilt. Kosten van fase 1 en fase 2 worden gedekt door Rijk en Provincie. Fase 3 en het bedrijfsplan doen wij samen. Het bedrijfsplan geeft aan hoe wij samenvoegen; dat moeten wij eerst uitvoeren om de kosten te bepalen.

Als een andere OD wil aansluiten, altijd praten, maar eerst onze eigen fusie afronden. Due diligence is nu niet beschikbaar, pas in fase 2. Besluit om

deze bij de stukken voor zienswijze mee te sturen ter informatie.

De heer Van Elferen mist de woorden om duidelijk te maken wat nodig is; hij wil dat graag toegevoegd zien in de stukken, met name de uitgangspunten bij de zienswijze en het plan zelf bij toestemming. Dit is echt belangrijk, idem voor de kosten van fase 3. Hoe duidelijker en opener, hoe beter de besluitvorming gaat.

Mevrouw Van Esch wil het liquidatieplan en de kosten van fase 3 naar voren halen. Waarom kan dat niet? Wij moeten colleges en raden nog overtuigen. Mevrouw Van Esch vindt het proces van formele besluitvorming ingewikkeld en vraagt zich af wanneer zij nog aanpassingen kan doen. Hoe verder, waar zijn de knoppen? Mist het echte proces van formele besluitvorming en vindt dat lastig.

De heer Vlaander legt uit wat de bevoegdheden van de raad zijn en wat van het college. Het is een uitvoeringsorganisatie; daar gaan jullie als college over. De heer Maouche vraagt nogmaals naar het te nemen besluit en wat eventueel nog kan worden meegenomen in de stukken. De heer Van Elferen merkt op dat raden zich nog nooit strikt aan hun formele bevoegdheden hebben gehouden.

Mevrouw Van Esch blijft zoeken naar een proces en een schema. Dit gaat haar helpen om te weten op welke momenten er nog gestuurd kan worden. Mevrouw Van Esch wil graag procesafspraken maken. De heer Vlaander maakt een schema dat wordt verspreid.

De heer Van den Dam merkt op dat impliciet is besloten dat de uitgangspunten nog meegaan met de zienswijze, wat betekent dat het pas in september kan. De heer Vlaander zegt dat hij dat niet heeft toegezegd en dat hij de uitgangspunten voor de zomer zal toesturen.

2.1 Ontwerp Gemeenschappelijke Regeling (GR) nieuwe Omgevingsdienst

2.2 Procesvoorstel liquidatieplan

2.3 Ontwerp-bedrijfsplan nieuwe Omgevingsdienst

2.4 Concept communicatieplan rondom 6 mei

2.5 Adviesbrief algemeen bestuur ODRN

3 18:15 GESCHEIDEN OVERLEG AB-EN ODRA EN ODRN (BESLUITVORMEND)

Notulen:

De heer Maouche geeft aan dat er een aantal punten zijn gedeeld en er zijn suggesties gedaan om aanvullingen te doen. De heer Vlaander heeft enkele toezeggingen gedaan. Wij moeten nu tot een besluit komen. Zijn er nog punten om te bespreken?

De heer Van den Dam, ging met vertrouwen hierheen en voelt nu enige

terughoudendheid. Heer Van den Dam mist enige richting vanuit de raden. Daar is wellicht nog wat tijd voor. Er is echter zorg over gemeenten die twijfelen over de BRIKS-taken tijdens de fusie. Wij moeten inzicht hebben in wat de gemeenten gaan doen, anders verliezen wij onze robuustheid. Graag een harde toezegging.

Voorzitter Maouche vraagt: Wat bedoelt u precies?

Heer Van den Dam: De discussie rondom de BRIKS-taken is de trigger. Heer Van den Dam mist voldoende zekerheid dat wat wij straks krijgen minstens even goed is als wat wij nu achterlaten, of beter.

Mevrouw Van Esch: Het was een ingewikkelde avond. Vanochtend zijn alle stukken uitgebreid besproken in het college, wat veel vragen en zorgen opleverde, vooral vanuit de kleine en vertrouwde omgeving. Als dat vanuit het college komt, wat komt er dan vanuit de raad? Ik heb twee zekerheden nodig om terug te gaan naar het college. Ten eerste moet het college heel duidelijk op papier zetten wat de financiële consequenties en risico's zijn in fase 3. Als dat nu nog niet duidelijk is, dan is dat wat het is. Die informatie moet op papier staan voordat wij het daadwerkelijke besluit aan onze gemeenteraad voorleggen. Als dat niet op papier staat, leggen wij het besluit niet voor.

Daarnaast willen wij eigenlijk met elkaar bespreken wat de BRIKS-taken zijn en hoe wij daar als Arnhem over denken, evenals de eventuele financiële consequenties van het terughalen van de BRIKS-taken. Dit moet op papier staan en door alle AB-leden worden begrepen. Dit laatste staat los van de stukken die wij vandaag vaststellen. Het college vindt het belangrijk dat hierover een bestuurlijk besluit komt. In de GR staat nu niet wat er gebeurt als je alleen de BRIKS-taken eruit haalt. Er staat nu alleen in de GR wat het kost als je volledig uitstapt.

Mevrouw Van Esch wil een afspraak met de ODRA over de dienstverlening van de BRIKS-taken. Dit moet ook nog bestuurlijk terugkomen. Anderen moeten hier ook nog iets van vinden. De heer Vreugdenhil is het eens met deze lijn.

Besluit ODRA:

Alle deelnemende Algemeen Bestuursleden ODRA kunnen instemmen met de juridische fusie tussen ODRA-ODRN.

Besluit ODRN:

Alle deelnemende Algemeen Bestuursleden ODRN kunnen instemmen met de juridische fusie tussen ODRA-ODRN.

3.1 Ontwerp Gemeenschappelijke Regeling (GR) nieuwe Omgevingsdienst

Gevraagde besluiten AB:

1. Kennis te nemen van de ontwerp Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (GR ODGM) en bijbehorende toelichting op de ontwerp GR tekst (bijlage 1 en 2);

2. De volgende punten in de gezamenlijke AB vergadering te bespreken:
2a. Statutaire vestigingsplaats. In de ontwerp GR moet een keuze gemaakt worden voor de statutaire vestigingsplaats, dit kan zijn Arnhem of Nijmegen.

2b. Samenstelling DB. In de ontwerp GR moet een keuze gemaakt worden over de samenstelling van het DB. Dit betekent een keuze in 1) het aantal DB leden en 2) de opbouw van leden.

3. In te stemmen om de gewijzigde ontwerp GR, nadat beide AB's een adviesbesluit tot fusie hebben genomen, aan te bieden aan de colleges voor formele besluitvorming.

3.2 Procesvoorstel liquidatieplan

Gevraagde besluiten AB:

1. Kennisnemen van het procesvoorstel totstandkoming van en besluitvorming over het liquidatieplan.

2. In te stemmen met het procesvoorstel.

3.3 Ontwerp bedrijfsplan nieuwe Omgevingsdienst

Gevraagde besluiten AB:

1. Kennisnemen van het ontwerp-bedrijfsplan, inclusief de verwerkingstabel van het ontwerp-bedrijfsplan, voor de nieuwe organisatie;

2. In te stemmen om, na een algeheel positief adviesbesluit tot fusie, het ontwerp-bedrijfsplan voor zienswijze aan te bieden aan de raden en Staten door het DB.

4 18:45 GEZAMENLIJKE TERUGKOPPELING VAN DE GENOMEN BESLUITEN

Notulen:

Besluit ODRA:

Alle deelnemende Algemeen Bestuursleden ODRA kunnen instemmen met de juridische fusie tussen ODRA-ODRN.

Besluit ODRN:

Alle deelnemende Algemeen Bestuursleden ODRN kunnen instemmen met de juridische fusie tussen ODRA-ODRN.

5 19:15 ONDERTEKENING EN AFRONDING, MOGELIJKHEID VOOR NAZIT

Lijst van Ingekomen Stukken (LIS) ODRA 2025 – Algemeen Bestuur ODRA

[illegible]

Statenbrief

Informatie

Datum
10 juni 2025

Zaaknummer
2025-000593

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 5

Onderwerp

Traject versterking VTH-stelsel in Gelderland

Beleidsprogramma

- Gezonde leefomgeving

Ambitie

- Ambitie 7 Milieu en energie

Portefeuillehouder

Ans Mol-van de Camp

1 Kern van deze Statenbrief

Provinciale Staten worden geïnformeerd over de voortgang van het traject Versterking VTH-stelsel (vergunningverlening, toezicht en handhaving).

2 Waarom ontvangt u deze Statenbrief?

De provincie draagt, vanuit haar coördinatietaak, 'zorg voor de coördinatie van een onderling afgestemde uitoefening van de uitvoeringstaak en de handhavingstaak' (Omgevingswet, Art. 18.26).

Graag informeren wij u over de voortgang van het traject versterking VTH-stelsel in Gelderland. In de PS-vergadering van 4 december 2024 is door portefeuillehouder Mol de toezegging (24T206) gedaan om u te informeren over de uitkomsten van de overleggen met gemeenten en omgevingsdiensten over de toekomst van het VTH-stelsel in Gelderland. In april 2025 hebben wij een reactie ontvangen van de gezamenlijke opdrachtgevers en omgevingsdienstregio's.

3 Hoe bent u eerder betrokken?

- In de Mededelingenbrief van 8 april 2025 (Ambitie 7, Milieu en energie. Thema gezonde en veilige leefomgeving.) bent u geïnformeerd over de stand van zaken.
- In de Statenbrief van 2 juli 2024 bent u geïnformeerd over de stand van zaken van het traject Versterking van het VTH-stelsel in Gelderland (Vergunningverlening, toezicht en handhaving) en specifiek over de robuustheid van de omgevingsdiensten en het omgevingsdienstenstelsel (PS2024-644).

- In de beeldvormende vergadering van 10 januari 2024 bent u nader geïnformeerd over de Uitgangspunten notitie en het traject Versterking VTH-stelsel in Gelderland.
- In de Statenbrief van 5 december 2023 bent u geïnformeerd over de uitgangspunten voor de gesprekken met onze partners (gemeenten en omgevingsdiensten) over het toekomstige organisatorische landschap van VTH-uitvoeringsdiensten. (PS2023-1176).
- Op 8 november 2023 bent u geïnformeerd over de bevindingen van de Onderzoeksraad voor Veiligheid, onderzoek 'Industrie en omwonenden' (PS2023-418).
- In de Mededelingenbrief van 24 oktober 2023 (Ambitie 4) bent u geïnformeerd over de provinciale coördinatietaak en de regierol die de provincie neemt in het proces van versterking van het VTH stelsel in Gelderland.
- In juli 2022 is het traject Versterking Gelders stelsel van start gegaan. Het onderzoek naar de robuustheid van het Gelders stelsel is uitgevoerd in opdracht van de provincie, de Gelderse omgevingsdiensten en Gelderse gemeenten, en is een vervolg op het 217a-onderzoek. Het onderzoek naar de robuustheid van het Gelders stelsel, waarover u geïnformeerd bent in de Mededelingenbrief van 7 februari 2023 (Ambitie 4, Gezond, veilig, schoon en welvarend), is in februari 2023 afgerond.
- Op 16 maart 2022 bent u geïnformeerd over het onderzoek ex artikel 217a van de Provinciewet naar het Gelders stelsel van omgevingsdiensten (PS2022-188).

4 Samenvatting

Voor een toekomstbestendig VTH-stelsel in Gelderland heeft Gedeputeerde Staten de voorkeur voor de vorming van 1 omgevingsdienst voor Gelderland. Niet alle gemeentelijke bestuurders kunnen zich hier in vinden. Zij hebben met name zorgen over de bestuurbaarheid, regionale verschillen en nabijheid. Wij hebben hier een verkennend onderzoek naar uitgevoerd. Gezien de beweging die er in het stelsel te zien is, zetten wij in op het gefaseerd opschalen van de omgevingsdiensten.

5 Informatie

De VTH-uitvoering staat de komende jaren voor grote maatschappelijke opgaven, zoals de energietransitie, klimaatadaptatie en de arbeidsmarktproblematiek. Voor het borgen van de kwaliteit van de VTH-uitvoering is het noodzakelijk om de uitvoeringregio's voor de VTH-taken van gemeenten en provincie op te schalen. De vorming van 1 gezamenlijke omgevingsdienst voor de uitvoering van VTH-taken is het voorkeursscenario van de provincie. Echter, niet alle lokale bestuurders kunnen zich vinden in dit toekomstbeeld.

Om de vragen die er leven bij gemeentelijke bestuurders over bestuurbaarheid en nabijheid van 1 omgevingsdienst nader te onderzoeken, is hier door de provincie een verkenning naar gedaan. Het resultaat staat in het rapport *‘Eén OD in Gelderland. Notitie bestuurlijke en organisatorische vorm.’* Door het inrichten van een algemeen en dagelijks bestuur met bijvoorbeeld werkregio’s zouden zowel de bestuurbaarheid, de regionale verschillen als de nabijheid voor bestuurders en bewoners ingericht kunnen worden (p.17-24). De voorstellen in dit rapport zijn een eerste aanzet voor de verkenning van de bestuurlijke en organisatorische vorm van 1 omgevingsdienst in Gelderland samen met gemeenten en omgevingsdiensten.

Naar aanleiding van het voorkeursscenario van de provincie hebben de gemeenten en omgevingsdiensten in april 2025 een reactie gestuurd. Hieruit blijkt dat de gemeenten, omgevingsdiensten en de provincie nog niet op een lijn zitten wat betreft het toekomstscenario voor VTH-uitvoering in Gelderland. In de regio’s Arnhem en Nijmegen zijn concrete fusieplannen waar u over geïnformeerd wordt.

De provincie ziet de fusie van de ODV op 1 januari 2024 en de fusieplannen van de ODRA en ODRN als stappen richting de opschaling tot 1 omgevingsdienst voor Gelderland. De staatssecretaris van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft de Tweede Kamer op 15 april 2025 geïnformeerd over de voortgang van de versterking van het VTH-stelsel ([Kamerbrief Voorgang versterking VTH-stelsel april 2025](#)). Hierin staat onder andere dat men verwacht dat 4 van de 6 omgevingsdiensten in Gelderland niet robuust zullen zijn op 1 april 2026.

De taken die de provincie in eigen huis uitvoert zijn onderdeel van het VTH-stelsel in Gelderland. Waar en hoe provinciale taken belegd zijn draagt bij aan de algehele robuustheid en kwaliteit van het VTH-stelsel in Gelderland. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen wat de voor- en nadelen zijn van het onderbrengen van (een deel) van deze taken bij een omgevingsdienst. Het principe dat de provinciale taken niet versnipperd zullen worden blijft hierbij het uitgangspunt. Bovendien zullen provinciale taken alleen belegd worden bij omgevingsdiensten die al robuust zijn.

De provincie zet in op:

- De robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten zoals deze opgesteld zijn in het interbestuurlijk programma versterking VTH : omvang, kwaliteitscriteria, innovatie, continuïteit, sturing en samenhang werkgebied. Tevens de door ons vastgestelde ontwerpprincipes: Inhoud is leidend, integrale benadering van VTH, kwaliteit borgen, breed takenpakket uitvoeringsdiensten, efficiency en kosten, congruentie, organiseren van nabijheid, stelseltaken worden programmatisch of centraal georganiseerd, en de uitvoering van provinciale taken is robuust (zie bijlage).
- Een zorgvuldig proces van opschaling van omgevingsdiensten.
- Steun voor de fusie tussen ODRA en ODRN vanuit de verschillende rollen van de provincie: eigenaarschap, opdrachtgeverschap en VTH-coördinatie.
- Stimuleren van de opschaling bij andere regio’s.
- Het onderzoek naar de thuishaken en de besluitvorming daarover laten we in de fasering van de opschaling van de omgevingsdiensten meelopen.

Datum
10 juni 2025

Zaaknummer
2025-000593

Blad
4 van 5

- Doorgaan met het gesprek met het Rijk over hun bijdrage aan de versterking van het VTH-stelsel in Gelderland.

6 Duurzaamheid

De doelstelling is om te komen tot een toekomstbestendig VTH-stelsel. Hiermee kan vanuit een integrale benadering van VTH een constructieve bijdrage geleverd worden aan maatschappelijke opgaven zoals klimaatadaptatie, biodiversiteit, circulariteit en klimaatmitigatie.

7 Planning en control

Het Traject Versterking VTH stelsel in Gelderland is opgenomen in de begroting 2025 onder ambitie 7: milieu en energie

- Gezonde en veilige leefomgeving.
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving in relatie tot een gezonde en veilige leefomgeving.
- Gepland resultaat 2025 : We verbeteren de verbinding tussen beleid en uitvoering.
- Activiteit nummer 3: Samen met omgevingsdiensten en Gelderse gemeenten verbeteren we het VTH stelsel in Gelderland zodat VTH nu en in de toekomst effectief en efficiënt ingezet kan worden.

Met de tussenbalans ontvangt u een voorstel voor middelen ten behoeve van de versterking van het VTH-stelsel.

8 Participatie en communicatie

Niet van toepassing.

9 Vervolg

Samen met Gelderse gemeenten en omgevingsdiensten zet de provincie zich in om de versterking van het VTH-stelsel in Gelderland te realiseren. Wij stimuleren robuuste omgevingsdiensten vanuit de coördinerende rol, de opdrachtgeversrol, de eigenaarsrol, de VTH-uitvoering en het interbestuurlijk toezicht.

Datum

10 juni 2025

Zaaknummer

2025-000593

Blad

5 van 5

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Daniël Wigboldus

- Commissaris van de Koning

Johan Osinga

- Secretaris

Bijlagen:

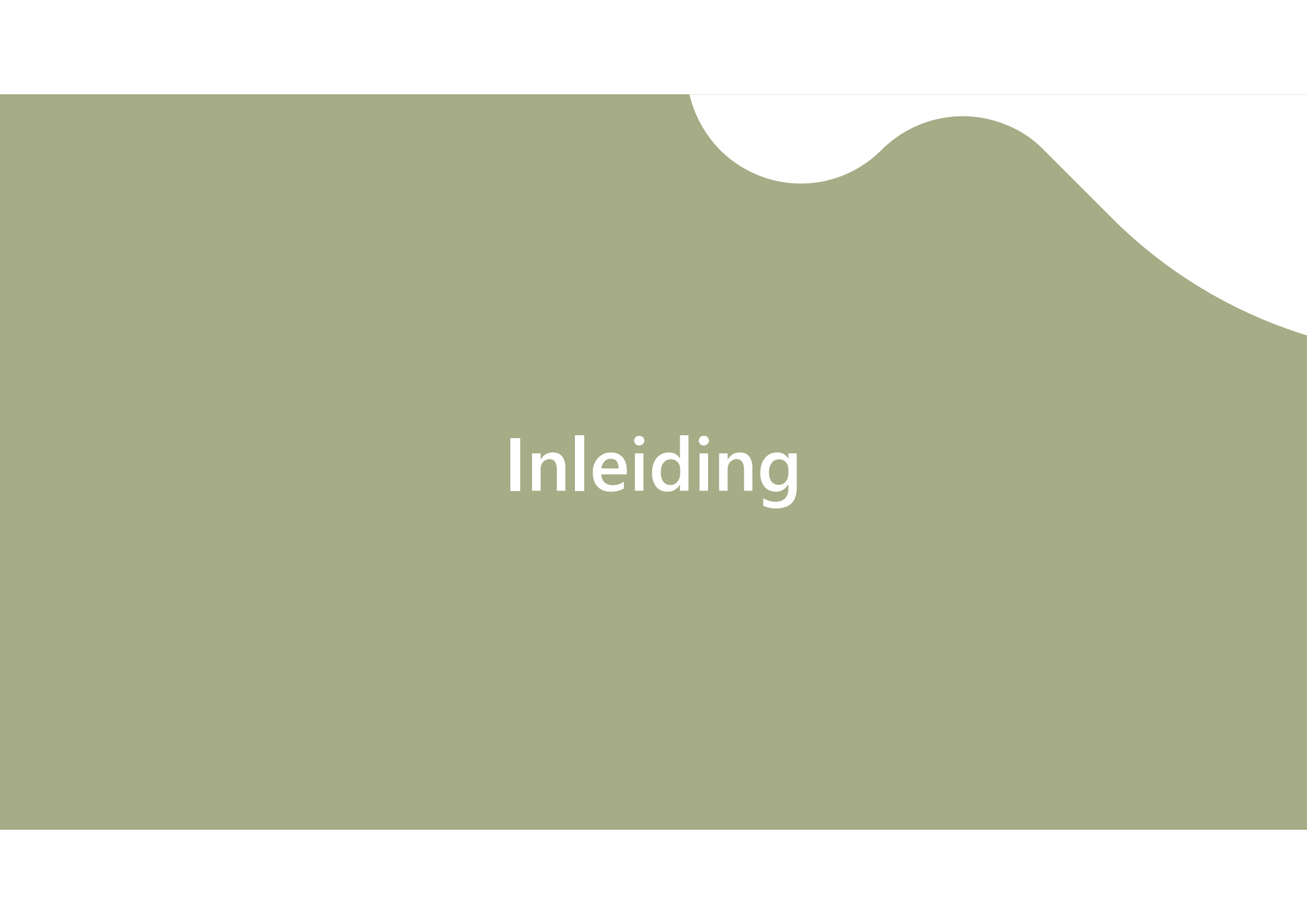
- 1 Eén OD in Gelderland. Notitie bestuurlijke en organisatorische vorm.
- 2 Brief aan A. Mol van de voorzitter van de opdrachtgeversboard omgevingsdiensten, betreft:
Toekomst Gelders Stelsel omgevingsdiensten, datum: 11 april 2025.

Eén OD in Gelderland

Notitie bestuurlijke en organisatorische vorm

Jaco Blokland
Thijs Boertien

14 maart 2025

Inleiding

Aanleiding

- De uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) staat de komende jaren voor grote maatschappelijke opgaven, zoals de energietransitie, klimaatadaptatie en de arbeidsmarktproblematiek. Tegelijkertijd is er in verschillende rapporten geconstateerd dat het VTH-stelsel onvoldoende in staat is de kwaliteit te leveren die nodig is voor een schone en gezonde leefomgeving.
- Vanuit haar VTH-coördinatietaak heeft de provincie Gelderland in 2024 de dialoog met gemeenten en omgevingsdiensten (OD's) actief opgepakt en geïntensiveerd met overleggen met de AB-voorzitters en de Opdrachtgeversboard. Aan de hand van de uitkomsten van deze gesprekken en andere informatie over de kwaliteit van de VTH-uitvoering, heeft de provincie mogelijkheden voor het organisatorische landschap van VTH-uitvoering afgewogen en een aantal ontwerpprincipes onderscheiden. Dit leidde tot de *Notitie Scenario's VTH-uitvoering Versterking VTH in Gelderland*.
- Gedeputeerde Staten hebben op basis van voornoemde notitie geconcludeerd dat het voor het borgen van de kwaliteit van de VTH-uitvoering noodzakelijk is om de uitvoeringregio's op te schalen. De vorming van één gezamenlijke omgevingsdienst voor de uitvoering van provinciale en gemeentelijke VTH-taken in Gelderland was de inzet van de provincie voor vervolgesprekken met gemeenten en omgevingsdiensten (zie de Statenbrief 'Versterking VTH-stelsel Gelderland: robuustheid omgevingsdiensten en het VTH-stelsel' van 2 juli 2024 met bijlagen).
- Op de volgende pagina is de SWOT-analyse voor één OD uit de *Notitie Scenario's VTH-uitvoering Versterking VTH in Gelderland* overgenomen.

SWOT: één OD

	<i>Positief</i>	<i>Negatief</i>
<i>Interne factoren</i>	Sterktes a. Kwetsbaarheid tot minimum beperkt b. In staat in €, kennis, kunde om maatschappelijke opgave aan te kunnen. Meest bestendig om grote opgaven aan te kunnen c. Minder concurrentie op de arbeidsmarkt d. Stevige organisatie voor kennisontwikkeling e. Indirecte kosten nemen af	Zwaktes a. Bestuurbaarheid prov.+ 51 gemeenten b. Nabijheid niet vanzelfsprekend
<i>Externe factoren</i>	Kansen a. Grote maatschappelijke opgaven kunnen in samenhang opgepakt worden b. Eén partner voor provincie	Bedreigingen a. Bestuurlijke wil laag. Deelnemers kunnen zich 'ongezien' en 'ongehoord' voelen. b. Ontbreken van gevoel van nabijheid door bestuurders, inwoners en bedrijven ('onze OD')

Toelichting/randvoorwaarden

Uit *Notitie Scenario's VTH-uitvoering Versterking VTH in Gelderland*:

- Door te werken met **regiokantoren** kan een deel van de zwaktes en bedreigingen van het scenario 'één OD' ondervangen worden.
- Door het gedeeltelijk of geheel onderbrengen van provinciale taken bij één omgevingsdienst, kan de meest efficiënte vorm voor de uitvoering van deze taken gevonden worden.
- Het grote aantal opdrachtgevers van **51 gemeenten en de provincie** vraagt om een andere manier van organiseren van **governance** van de omgevingsdienst zodat het algemeen en het dagelijks bestuur van de dienst functioneel zijn.
- **Nabijheid** voor burgers en bedrijven moet georganiseerd worden.
- **Nabijheid** voor opdrachtgevers en bestuurders vraagt om duidelijke aanspreekpunten en investering in communicatie. Voor een opdrachtgever betekent 'nabijheid' ook continuïteit; dat wil zeggen: niet teveel wisselingen van personeel.
- Wanneer gekozen wordt voor een **combinatie met drie regio's**, moet zorgvuldig bekeken worden hoe taken verdeeld worden om de kwetsbaarheid wat betreft omvang en kwaliteit zo veel mogelijk te beperken.
- Met een opschaling van de OD-regio's is het waarschijnlijk dat sommige gemeenten besluiten hun **BRIKS-taken** terug te trekken. Dit brengt een risico met zich mee voor de kwaliteit van de uitvoering op de achtergebleven BRIKS-taken. Omdat de massa van het geheel kleiner raakt, wordt de kwaliteit van de OD op dit punt kwetsbaarder. Bovendien is het niet gezegd dat alle gemeenten, die ervoor kiezen deze taak zelf uit te voeren, dit kwalitatief goed kunnen doen. Er moet gezocht worden naar een manier om de uitvoering van deze taken in heel Gelderland kwalitatief goed te borgen.

Onderzoeksvragen en aanpak

In maart 2025 zet de provincie de gesprekken met haar partners over de toekomst van de VTH-uitvoering voort. De opschaling van de omgevingsdienstregio's in Gelderland naar één omgevingsdienst vraagt om goede oplossingen voor bestuurlijke en organisatorische vraagstukken. De provincie wil hierover goed geïnformeerd in gesprek met haar partners in het VTH-stelsel. Hiervoor zijn de volgende vier onderzoeksvragen geformuleerd:

1. Welke bestuurlijke vormen zijn mogelijk, ook juridisch? Met aandacht voor de verschillende rollen en verantwoordelijkheden.
2. Wat zijn de voor- en nadelen van deze bestuursvormen?
3. Hoe kan de bestuurlijke bundeling bijdragen aan betere kwaliteit?
4. Wat zijn mogelijke oplossingsrichtingen qua organisatie en wat zijn hiervan de positieve en negatieve aspecten?

Dit onderzoek is uitgevoerd door onderzoekers van TwynstraGudde in februari 2025. Hierbij is de aanpak gevolgd zoals opgenomen in nevenstaande tabel.

Opbouw rapportage

Deze rapportage heeft de volgende opbouw:

- Onderzoekskader.
- Scenario één OD.
- Hoe zou één OD er uit kunnen zien?
- Beantwoording onderzoeksvragen.
- Suggestie vervolgstappen.

Fase	Planning Weeknr	Methode	Resultaat
1. Bestuursvormen en onderzoekskader	6-7	• Opstellen bestuursvormen en onderzoekskader a.d.h.v. een digitaal (start)gesprek met opdrachtgever, expert-inbreng vanuit onze 'expertboard' en bureau-studie.	• 1-3 bestuursvormen. • Een onderzoekskader met criteria waarlangs de voor- en nadelen van de bestuursvormen worden uitgewerkt.
2. Uitwerken voor- en nadelen bij de criteria	7-8	• Strategische sessie provincie met betrokkenen en aanvullende digitale één-op-één gesprekken.	• Input voor de voor- en nadelen vanuit relevante betrokkenen en aanvullende bureaustudie.
3. Beschrijven 1-3 bestuursvormen	8-9 10 11	• Per criterium voor- en nadelen beschrijven van 1-3 bestuursvormen. • Beschrijven suggesties vervolg. • Bespreking concept. • Verwerken opmerkingen tot definitieve notitie.	• Overzichtelijke notitie met voor- en nadelen van de bestuursvormen. • Suggesties voor stappen vervolg.

Onderzoekskader

Onderzoekskader (1/3)

In de afgelopen periode zijn er in verschillende verbanden afspraken en uitgangspunten over de 'robuuste organisatie' van omgevingsdiensten verschenen. We hebben het dan over o.a. de robuustheidscriteria uit het IBP-VTH (A), de Gelderse ontwerpprincipes (B) en de criteria uit de Notitie Scenario's VTH-uitvoering (C). Hierna zetten we de hoofdpunten uit deze documenten op een rij.

A. Robuustheidscriteria IBP-VTH

De robuustheidscriteria zijn interbestuurlijk vastgesteld met als doel dat OD's voldoende capaciteit en kwaliteit hebben om complexe taken effectief uit te voeren. Ze markeren de ondergrens waaraan een OD moet voldoen en helpen bij het uniformeren van de werkwijze:

1. *Omvang.* De omvang van het regionaal werkprogramma, gecombineerd met het percentage medewerkers in eigen dienst. Deze omvang is minimaal € 16,5 mln (inclusief overhead en prijspeil 2023) en 80% van de medewerkers in het primaire proces is in dienst van de organisatie.
2. *Kwaliteitscriteria.* De dienst voldoet aan geldende kwaliteitscriteria VTH voor zowel basis- als plustaken.
3. *Innovatie.* De dienst heeft voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie, blijkt uit de aanwezigheid van een (meerjarige) innovatieagenda en vrij besteedbaar budget voor innovatie van minimaal 1% van de begroting.
4. *Continuïteit.* De dienst kan risico's en veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen door het aanhouden van buffers (weerstandsvermogen). Dit blijkt uit een afdoende algemene reserve voor geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers alsmede expliciete afspraken over uitname met een weerstandsratio van minimaal 0,8.

5. *Sturing.* De dienst kan de relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatiegestuurd gewerkt. Dat komt tot uitdrukking in het percentage van de uitvoeringsformatie VTH voor businessintelligence en een opleidingsbudget van 3% van de loonsom.
6. *Congruentie en samenhang werkgebied.* De dienst past bij de identiteit van het werkgebied en er is sprake van samenhang (coherentie) in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied. De maatschappelijke opgave staat centraal.

B. Ontwerpprincipes Gelderland

Voor een toekomstig VTH-stelsel (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) in Gelderland heeft de provincie de volgende ontwerpprincipes onderscheiden:

1. *Inhoud is leidend.*
2. *Integrale benadering van VTH.*
3. *Kwaliteit borgen.*
4. *Breed takenpakket uitvoeringsdiensten.*
5. *Efficiency en kosten.*
6. *Congruentie.*
7. *Organiseren van nabijheid.*
8. *Stelseltaken worden programmatisch of centraal georganiseerd.*
9. *De uitvoering van provinciale taken is robuust.*

Onderzoekskader (2/3)

C. Notitie Scenario's VTH-uitvoering

Voor het afwegen van verschillende scenario's voor het landschap van de VTH-uitvoering zijn onderstaande criteria uitgewerkt. De set criteria geeft aan wat als essentieel voor een goede VTH-uitvoering beschouwd wordt en komt voort uit o.a. wat er in het IBP-VTH over ontwikkeld is:

- **Congruentie.** Samenhang in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied betekent: gelijksoortige (maatschappelijke) opgaven, eigenschappen van het gebied (bijvoorbeeld water & bodem) karakter van het gebied (platte-land, landelijk, stedelijk, industrieel), type bedrijvigheid (agrarisch, industrieel, complex, niet-complex). De congruentie kan op verschillende schaalniveaus worden bekeken. Voor de VTH-uitvoering is de verhouding tussen de congruentie en de maatschappelijke opgaven, kwaliteit en nabijheid vooral belangrijk.
- **Maatschappelijke opgaven.** We hebben te maken met grote maatschappelijke opgaven. Bij dit criterium wordt bekeken hoe de VTH-uitvoering in elk scenario deze opgaven het hoofd kan bieden:
 - Transitieopgaven: klimaatakkoord, circulaire economie, ZZS en PFAS, stikstof.
 - Maatschappelijke ontwikkelingen: leefomgeving versus economisch belang, criminaliteit en ondermijning, effecten op gezondheid.
 - Opgaven voor wonen, werken, energie, landbouw, natuur en klimaat.
- **Bestuurlijke wil.** Is er voldoende bestuurlijke wil om dit scenario te ondersteunen? Bestuurders vragen over het algemeen naar kwalitatief goede dienstverlening tegen een redelijke prijs en een balans tussen nabijheid en professionele 'distantie' of objectiviteit. Hierbij spelen elementen als: wil tot opschalen groter voor milieu, bedrijfsvoering, personeel; wil tot opschalen is kleiner voor BRIKS-taken. Hoe meer betrokken bestuurders, hoe ingewikkelder het proces van onderlinge afstemming zal zijn.

- **Kwaliteit**

- Kwaliteitscriteria (kritische massa): juiste kennis en ervaring voor takenpakket, waardoor de kwetsbaarheid beperkt is: hoe meer taken gemeenten en provincie inbrengen bij hun OD's, hoe steviger de bezetting en de aanwezige deskundigheid.
- Informatiehuishouding op orde.
- Innovatie.
- Capaciteit voor nieuwe thema's.

Mogelijke maatregelen waaraan gedacht kan worden: stelseltaken centraal beleggen, specialistische kennis en kunde bundelen.

- **Kwetsbaarheid.** Hierbij zijn twee elementen van belang: omvang en weerstandvermogen:

- Omvang verwijst naar de omvang van het takenpakket en daarmee de omvang van het personeel. Daarmee is de uitvoering geborgd - zowel wat betreft de taken die uitgevoerd moeten worden als de benodigde kennis en kunde. Een organisatie waar bepaalde kennis en kunde niet beperkt is tot één of enkele medewerkers, kan veranderingen opvangen.
- Met voldoende weerstandvermogen wordt geborgd dat risico's worden afgedekt.

- **Nabijheid**

- Ken de omgeving en ken de lokale context: kennis van het gebied en de politieke sensitiviteit.
- Heldere aanspreekpunten: zichtbaarheid, toegankelijkheid en laagdrempeligheid voor inwoners en bedrijven.

Onderzoekskader (3/3)

Onderzoekskader voor uitwerking 'één OD in Gelderland'

- De criteria in de hiervoor beschreven documenten kennen veel raakvlakken. Alle drie de documenten benadrukken:
 - Dat VTH-uitvoering een middel is om bredere maatschappelijke en bestuurlijke doelen te bereiken; de inhoud staat voorop.
 - De noodzaak van robuustheid en kwaliteit binnen de VTH-uitvoering.
 - De noodzaak van (regionale) congruentie binnen de VTH-uitvoering.
 - Dat nabijheid een belangrijk thema is voor (gemeente)bestuurders.
- In de *Notitie Scenario's VTH-uitvoering* komt het scenario voor het geheel onderbrengen van de taken bij één OD als efficiënte vorm voor de uitvoering van deze taken naar voren. Maatschappelijke opgaven waarop VTH-inzet nodig is, spelen Gelderland-breed: transitieopgaven (klimaat, CE, ZZS, stikstof) en opgaven voor wonen, werken, landbouw, natuur etc. Door de vorming van één OD-regio kan naar verwachting beter ingespeeld worden op de maatschappelijke opgaven, omdat deze complex zijn, invloed hebben op elkaar, een andere manier van werken vragen en zich niet beperken tot de grenzen van een 'kleine' OD-regio.
- Het, onder voorwaarden, vergroten van de schaal naar één OD kan leiden tot een meer robuuste, kwalitatieve taakuitvoering. Het bundelen van capaciteit, kennis en systemen en het gericht inzetten van het instrumentarium kan leiden tot een verminderde kwetsbaarheid in de uitvoering. Waar het vanuit de inhoud van de Gelderland-brede opgaven logisch lijkt om op te schalen, kan dit tegelijkertijd iets doen met het gevoel van nabijheid voor (gemeente)bestuurders: hoe speelt één grote OD in op lokale opgaven? Hoe borgt één OD de *feeling* met de lokale context? Eén Gelderse OD – robuust door krachtenbundeling – moet in staat zijn om regionale focus en prioritering in de uitvoering aan te brengen.
- Voorgaande analyse leidt tot de volgende **twee uitgangspunten voor het scenario van één OD**:
 1. Inhoud maatschappelijke opgaven voorop: één OD als efficiënte vorm voor de taakuitvoering.
 2. Congruentie op regioniveau: onderliggende werkgebieden en nabijheid bestuurders.

Scenario één OD

Complexiteit Gelderse opgaven gebaat bij robuuste VTH-uitvoering door één OD (1/2)

Gelderland staat voor grote maatschappelijke opgaven, denk aan de energietransitie, stikstof, circulaire economie, woningbouw en de aanpak van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Deze thema's, inclusief VTH-inzet, zijn complex, doordat:

- **Ze onderhevig zijn aan koerswijzigingen, veranderende inzichten en wetgeving die in ontwikkeling is.** Denk aan:
 - De inwerkingtreding van de Omgevingswet, waardoor bijvoorbeeld de regelgeving rond lozingen van afvalwater is veranderd en inrichtingen moesten worden omgezet naar milieubelastende activiteiten.
 - De uitvoering van de energiebesparingsplicht, die sinds 1 juli 2023 een verplichte basistaak werd voor gemeenten en omgevingsdiensten.
 - Het Rijk dat meer 'regie' pakt op het woningbouwdossier met de Wet versterking regie volkshuisvesting die in voorbereiding is.
 - Veranderende wetgeving ten aanzien van circulaire economie (CE). Recentelijk is het (ontwerp) Circulair Materialenplan gepubliceerd en er is een CE-wet in voorbereiding. Op dit moment zetten alleen de ODRA en ODRN echt zichtbaar in op CE.
 - Expertise die op het terrein van water- en bodem sturend beperkt breed aanwezig is. Dit wordt nu gecompenseerd door bijvoorbeeld een Gelders ondergrondoverleg. Het lukt onvoldoende om de opgaven die hier spelen op te pakken, terwijl de verschillen beperkt zijn (zoals bij nota's bodembeheer).

Eén OD is beter in staat om uitvoeringskracht te bundelen op nieuwe (advies)taken voor alle Gelderse deelnemers en hier kennis op (door) te ontwikkelen. Ook is één OD robuuster om politieke koerswijzigingen of veranderende wetgeving te incorporeren in een uniforme VTH-inzet.

- **Milieuproblematiek zich niets aantrekt van bestuurlijke grenzen.** Luchtvervuiling, stikstofuitstoot, bodemverontreiniging en waterverontreiniging verspreiden zich zonder paspoort. Vervuiling reist met de stroming mee en is soms pas veel later zichtbaar in drinkwaterputten, kilometers verderop.

De bundeling van specialismen in één OD zorgt ervoor dat het werkgebied congruent is met grensoverschrijdende VTH-inzet. Bedrijven, gemeenten en inwoners krijgen te maken met één VTH- en kennispartner, voldoende capaciteit in de uitvoering en een uniforme werkwijze.

Complexiteit Gelderse opgaven gebaat bij robuuste VTH-uitvoering door één OD (2/2)

- **De lokale handelingsruimte voor VTH-inzet wisselend is.** Het percentage van de uitvoering van het verplichte basistakenpakket van Gelderse OD's ten opzichte van de totale lasten varieert in 2023 van 41,7% (ODRN) tot 65,8% (OD de Vallei)^[1]. Om en nabij de helft van het werk dat OD's nu doen voor hun deelnemers, is dus verplicht. We zien dat de behoefte om lokale VTH-bevoegdheden tussen deelnemers kunnen wisselen. Het is voorstelbaar dat deelnemers de lokale ruimte voor 'thuis taken' (taken die de deelnemers niet verplicht bij de OD's hoeven te beleggen en in eigen beheer uit kunnen voeren) willen benutten in het kader van bestuurlijke prioriteiten en nabijheid van de uitvoering. Dit gebeurt bijvoorbeeld door gemeenten, die BRIKS-taken (weer) in eigen beheer gaan uitvoeren, zoals Nijmegen. De provincie bekijkt dit proces breder en zet de regierol in op versterking van het hele stelsel, waar de OD's onderdeel van zijn. Ook de thuis taken die de afdeling VTH van de provincie uitvoert, worden hierin meegenomen.

Eén OD zorgt voor een robuuste taakuitvoering op 'beleidsarme' taken voor alle deelnemers, zoals het basistakenpakket. Robuuste taakuitvoering van deze basistaken op Gelders niveau zorgt ervoor dat deelnemers de mogelijkheid hebben om op 'thuis taken' te kiezen. Aandachtspunt: één Gelderse OD moet ook op deze taken voldoende worden gevoed door deelnemers die dergelijke thuis taken niet (meer) in eigen beheer uit willen voeren.

[1] Bron: Omgevingsdiensten in Beeld (2023)

Robuustheid in huidige vorm niet geborgd

Een exercitie vanuit het ministerie van IenW laat zien dat er bij de huidige aanpak zorgen zijn of alle Gelderse OD's wel op tijd aan de interbestuurlijk vastgestelde robuustheidscriteria gaan voldoen. In 2024 was de verwachting dat, gegeven het *toen bekende* PvA, alleen de ODRA tijdig zou gaan voldoen. Onderstaande tabel laat zien dat er bij vijf van de zes diensten zorgen zijn over het zelfstandig voldoen aan het omzetcriterium. Ook zijn er zorgen over de minimale omvang van eigen personeel in dienst, het komen tot een succesvolle Business Intelligence (BI)-strategie en de aanpak om te komen tot opleidingsprogramma's.

OD	Taxatie: uiterlijk 1-4-2026 robuust	Toelichting taxatie	Toelichting rode en oranje vlakken uit de onderliggende duiding per OD
ODA		ODA lijkt op dit moment niet tijdig aan de robuustheidscriteria te voldoen. Dit zit met name op het ontbreken van de wens om het omzetcriterium (voor basis- en milieugerelateerde plustaken) binnen de gestelde termijn te halen. Ook gaat ODA in het PvA niet in op verschillende aspecten waar het wel gevraagd is op in te gaan.	ODA voldeed volgens de zelftoets niet aan het omzetcriterium voor het regionaal werkprogramma en geeft aan niet zonder meer op te gaan plussen. Het is onduidelijk of de afspraken voor de GR toereikend zijn. ODA vermeldt niet hoeveel het innovatiebudget zal bedragen. Een plan voor BI-strategie is er nog niet.
ODDV		ODDV scoort onvoldoende op het omzetcriterium (voor basis- en milieugerelateerde plustaken). Ook gaat ODDV in het PvA niet in op verschillende aspecten waar het wel gevraagd is op in te gaan. Hierdoor lijkt de OD niet op tijd aan de robuustheidscriteria te gaan voldoen	ODDV heeft op dit moment onvoldoende ontwikkelrichting voor het behalen van het omzetcriterium (voor basis- en milieugerelateerde plustaken). Ook een aanpak op BI-strategie en opleidingsprogramma ontbreekt op dit moment.
ODR		Gezien de onzekerheden rondom verhoging van de omzet (voor basis- en milieugerelateerde plustaken) en overdracht van taken is het op dit moment niet duidelijk of ODR op tijd aan de robuustheidscriteria zal voldoen.	Ondanks de gedegen aanpak om te gaan voldoen aan het omzetcriterium is op dit moment nog niet duidelijk, hoe er door de individuele deelnemers gekeken wordt naar het vergroten van de omzet op milieugerelateerde taken. BI wordt beschreven in taken en fte, hetgeen nog geen strategie is.
ODRA		Ondanks de kanttekening is de verwachting dat ODRA op tijd aan de robuustheidscriteria zal voldoen.	Voor BI wordt aangegeven wat ODRA wil gaan doen op hoofdlijnen. Een concrete uitwerking met planning ontbreekt nog.
ODRN		Er zijn kanttekeningen omtrent het omzetcriterium (voor basis- en milieugerelateerde plustaken), het aantal medewerkers in vaste dienst, innovatiebudget, weerstandratio en capaciteit BI. Hierdoor bestaat er onzekerheid of ODRN op tijd aan de robuustheidscriteria zal voldoen.	ODRN leek te voldoen aan de norm maar door achterblijvende productie is de minimale omzet (voor basis- en milieugerelateerde plustaken) niet gehaald. Er zijn mogelijkheden voor uitbreiding, echter het bestuurlijk commitment hierop vanuit de deelnemers is nog niet duidelijk. In 2024 heeft ODRN 73% in vaste dienst. Bij het innovatiebudget worden wel uren maar geen percentage genoemd. De geplande acties bij het weerstandsvermogen tonen niet aan, dat ODRN op dit punt robuust zal zijn. ODRN voegt opleiding en BI formatie samen, terwijl dit aparte vragen zijn. Op het aantal FTE voor BI geeft ODRN geen antwoord.
ODV		Gezien het gestelde rond de omzetverwachting (voor basis- en milieugerelateerde plustaken) en onzekerheden bij de "80% medewerkers in eigen dienst" en de BI-strategie is er twijfel of ODV op tijd aan de robuustheidscriteria zal voldoen.	Voldoen aan het omzetcriterium (voor basis- en milieugerelateerde plustaken) is mogelijk niet haalbaar. De aanpak op 80% medewerkers in eigen dienst, kwaliteitscriteria en BI strategie is hoogover en verdient nadere concretisering.

Eén OD voldoet, aannemelijk, aan de robuustheidscriteria van het IBP-VTH

Criterium	Toets	Toelichting
1. De omvang van het regionaal werkprogramma, gecombineerd met het percentage medewerkers in eigen dienst. Deze omvang is minimaal € 16,5 mln (inclusief overhead en prijspeil 2023) en 80% van de medewerkers in het primaire proces is in dienst van de organisatie.		1. Alle omgevingsdiensten samen hadden in 2024 een lastenbegroting van ongeveer € 85,36 miljoen voor milieubasis- en milieuplustaken. Opschaling naar één OD zorgt voor een robuust omzetcriterium.
2. De dienst voldoet aan geldende kwaliteitscriteria VTH voor zowel basis- als plustaken.		2. De OD's hebben 70% tot 90% van personeel voor milieutaken in vaste dienst. Een voorname reden waarom het niet altijd lukt om personeel blijvend te binden, is de concurrentie die tussen OD's kan ontstaan. Met één OD is er minder concurrentie op de Gelderse arbeidsmarkt. De OD's voldoen daarmee niet altijd zelfstandig aan de kwaliteitscriteria. Daar waar niet voldaan wordt, wordt dit opgevangen met samenwerkingsafspraken. In het kader van het IBP-VTH wordt gewerkt aan individuele aanpakken om te voldoen. Met één dienst hoeft er niet meer uit te worden gewisseld om te voldoen aan de kwaliteitscriteria; er is voldoende kwalitatieve massa voor de uitvoering.
3. De dienst heeft voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie, blijkend uit de aanwezigheid van een (meerjarige) innovatieagenda en vrij besteedbaar budget voor innovatie. Het percentage voor het innovatiebudget beslaat 1% van de begroting.		3. Thema's als innovatie en Business Intelligence (BI), bedrijfsvoering en ondersteunend aan het primair proces, lenen zich er bij uitstek voor om op grotere schaal georganiseerd te worden. Door innovatie (en ontwikkeling) op de schaal van één OD te organiseren, wordt voorkomen dat OD's individueel het wiel gaan uitvinden. Het biedt de mogelijkheid om aan één gezamenlijke Gelderse agenda te bouwen waar ook meer investeringsruimte aan kan worden gekoppeld. Immers, 1% van één Gelderse dienst biedt meer ruimte voor (benodigde) innovaties dan bij vijf individuele aanpakken.
4. De dienst kan risico's en veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen door het aanhouden van buffers (weerstandsvermogen). Dit blijkt uit afdoende algemene reserve voor geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers en expliciete afspraken over uitname. De weerstandratio is minimaal 0,8		4. Er is ruimte om de afspraken over het uitnemen van taken door deelnemers (gemeenten, provincie) te verbeteren. Mochten deelnemers taken terug willen trekken, bijvoorbeeld vanwege de bestuurlijke wens om deze nabij uit te voeren, dan heeft één OD voldoende buffer en massa om taken robuust uit te voeren. Eén OD heeft meer 'vet op de botten'.
5. De dienst kan een relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatiegestuurd gewerkt. Dat komt tot uitdrukking in het percentage van de uitvoeringsformatie VTH voor Business Intelligence (3 fte's) en een opleidingsbudget van 3% van de loonsom.		Alle OD's zetten nu nog te weinig in op informatiegestuurd werken; de aanpakken hierop waren nog beperkt concreet. Informatiegestuurd werken is bij uitstek een onderwerp dat erom vraagt op grotere schaal georganiseerd te worden i.h.k.v. voldoende fte's, uniformiteit in systemen, processen en de toepassing hiervan.
6. De dienst past bij de identiteit van het werkgebied en er is sprake van samenhang (coherentie) in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied. De maatschappelijke opgave staat centraal.		De aanpak van maatschappelijke opgaven die Gelderland-breed spelen, zijn er bij gebaat dat deze ook op dit schaal-niveau worden georganiseerd. Alle OD's hebben in hun huidige constellatie voor wat betreft hun meer lokale of regionale opgaven congruente en samenhangende werkgebieden; deze zijn relatief klein.

Regionale congruentie moet worden georganiseerd

- Zoals de vorige tabel laat zien, is het aannemelijk dat op bijna alle robuustheidscriteria geldt dat opschalen naar één OD kan bijdragen aan een kwalitatief sterkte VTH-inzet. Hier geldt het principe dat het organiseren op grotere schaal bijdraagt aan meer robuustheid en verminderde kwetsbaarheid.
- Alleen op het vlak van (regionale) congruentie en nabijheid is er een uitdaging. Alle Gelderse OD's hebben, door middel van zelftoetsen, aangetoond dat hun huidige schaal congruent is met hun werkgebied en regionale opgaven. Daar waar één OD de kennis en expertise kan bundelen voor de grensoverstijgende Gelderse opgaven én uniforme VTH-inzet, mag de aandacht voor de prioritaire regionale opgaven en de couleur locale niet verwateren.
- Eén OD moet daarom in staat zijn de regionale congruentie en nabijheid te garanderen. Dit kan door in de VTH-inzet regionaal te differentiëren door expliciet voort te bouwen op de regionale risicoanalyses, uitvoerings- en handavingsstrategieën van de huidige diensten én de regioarrangementen waarin bevoegde gezagen in Gelderland samenwerken.

Uitgangspunt één OD in Gelderland in beeld

Kwalitatieve VTH-inzet als bijdrage aan maatschappelijke opgaven

Hoe zou de één OD er uit
kunnen zien?

Juridische vorm

- Op basis van artikel 18.21 lid 2 van de Omgevingswet wordt een omgevingsdienst ingesteld als openbaar lichaam conform de Wet gemeenschappelijke regelingen. Andere privaatrechtelijke juridische vormen (NV/BV, stichting, coöperatie/vereniging) vallen hiermee af alsook publiekrechtelijke vormen: onderdeel provincie, ZBO, andere vormen Wgr (regeling zonder meer, centrumgemeente, gemeenschappelijk orgaan of bedrijfsvoeringsorganisatie).
- De Nota verbonden partijen (maart 2018) van de provincie Gelderland stelt in dezelfde lijn dat *"volgens de Gemeentewet en de Provinciewet [de voorkeur uitgaat] naar het gebruik van publiekrechtelijke rechtsvormen. Dit met het oog op de wettelijke waarborgen voor het gebruik van bevoegdheden, besluitvormingsstructuren, beïnvloedingsmogelijkheden, toezicht, democratische controle en openbaarheid."*
- Als openbaar lichaam kan de omgevingsdienst haar publieke taken en verantwoordelijkheden vervullen met een duidelijke juridische basis voor de uitvoering van taken zoals milieu- en handhavingstaken.
- Als openbaar lichaam heeft de omgevingsdienst de bevoegdheid om regels en normen op te stellen die binnen de wetgeving passen, en kan zij beslissingen nemen die direct impact hebben op de volksgezondheid, het milieu en de leefomgeving. Deze publieke taken, zoals toezicht en vergunningverlening op het gebied van milieu, bouwen en wonen passen in een publiek rechtelijk openbaar lichaam.
- Bovendien zorgt de structuur van een openbaar lichaam voor samenwerking tussen verschillende overheden (gemeenten en provincie).

Organisatieprincipes

Om een beeld te vormen van hoe de omgevingsdienst er uit zou kunnen zien, hebben we een aantal organisatieprincipes geformuleerd die richting geven.

1. Duidelijke governance en besluitvorming

- De bestuurlijke structuur (AB, DB, Directie) van het openbaar lichaam zorgt voor heldere besluitvorming en strategische sturing.
- In aanvulling op deze bestuurlijke structuur zijn er regionale besturen die verantwoordelijk zijn voor regionale programma's. Deze regionale besturen zijn een bestuurlijke samenwerking in de betreffende regio en worden ondersteund door regioteams waarin gemeenten, provincie en omgevingsdienst samenwerken. Inspiratie hiervoor is bijvoorbeeld de werkwijze van de stadsdelen van de gemeente Amsterdam.
- Om hiervan een beeld te vormen, hebben we nu gewerkt met drie regio's. De inhoudelijke structurering van de regio's vraagt om vervolgesprek tussen de Gelderse bevoegde gezagen. Het uitgangspunt hierbij zou moeten zijn dat *de inhoud leidend is*.
- Aandachtspunten zijn de precieze rolverdeling tussen deze regionale besturen en de gehele bestuurlijke structuur, en ervoor te zorgen dat de bestuurlijke drukte in Gelderland hierdoor afneemt in plaats van toeneemt.

2. Rolverdeling opdrachtgever-opdrachtnemer

- Binnen de omgevingsdienst is er een heldere verdeling tussen opdrachtgevers (provincie en gemeenten) en de opdrachtnemer (de omgevingsdienst). De regioteams fungeren als verbinding tussen regionaal opdrachtgeverschap en centrale uitvoering, waarbij zij maatwerk leveren binnen de strategische kaders van de omgevingsdienst. Zij zorgen voor een vertaalslag van bestuurlijke opdrachtgeverswensen naar concrete uitvoeringsprogramma's. Om te zorgen voor een soepele werking van het opdrachtgever-opdrachtnemer-model, werken de regioteams met jaarlijkse uitvoeringsprogramma's per regio, gebaseerd op gemeentelijke en provinciale prioriteiten.

3. Programmagestuurde samenwerking

- De omgevingsdienst fungeert als een programmaorganisatie waarin samenwerking met gemeenten, waterschappen, de provincie en maatschappelijke partners centraal staat. Dit betekent dat er flexibele projectteams worden ingezet op regionale en thematische opgaven zoals energietransitie en klimaatadaptatie.
- De organisatie werkt met multidisciplinaire teams die zich richten op specifieke milieuthema's en opgaven. Door een matrixstructuur te hanteren, kunnen medewerkers eenvoudig schakelen tussen hun vaste afdeling en regionale of thematische projecten.

Organisatievorm

Eén omgevingsdienst voor Gelderland als openbaar lichaam zou er als volgt kunnen uitzien.

- **Bestuur en Toezicht**

- Algemeen bestuur (AB) → Gemeenten en provincie vertegenwoordigd.
- Dagelijks bestuur (DB) → Verantwoordelijk voor beleid en strategie.
- Regiobesturen (RB) → Verantwoordelijk voor regionale uitvoeringsprogramma's.
- Directie → Verantwoordelijk voor de uitvoering.

- **Uitvoerende afdelingen**

- Vergunningverlening.
- Toezicht en Handhaving.
- Advies en Ontwikkeling.
- Ondersteuning & Bedrijfsvoering.

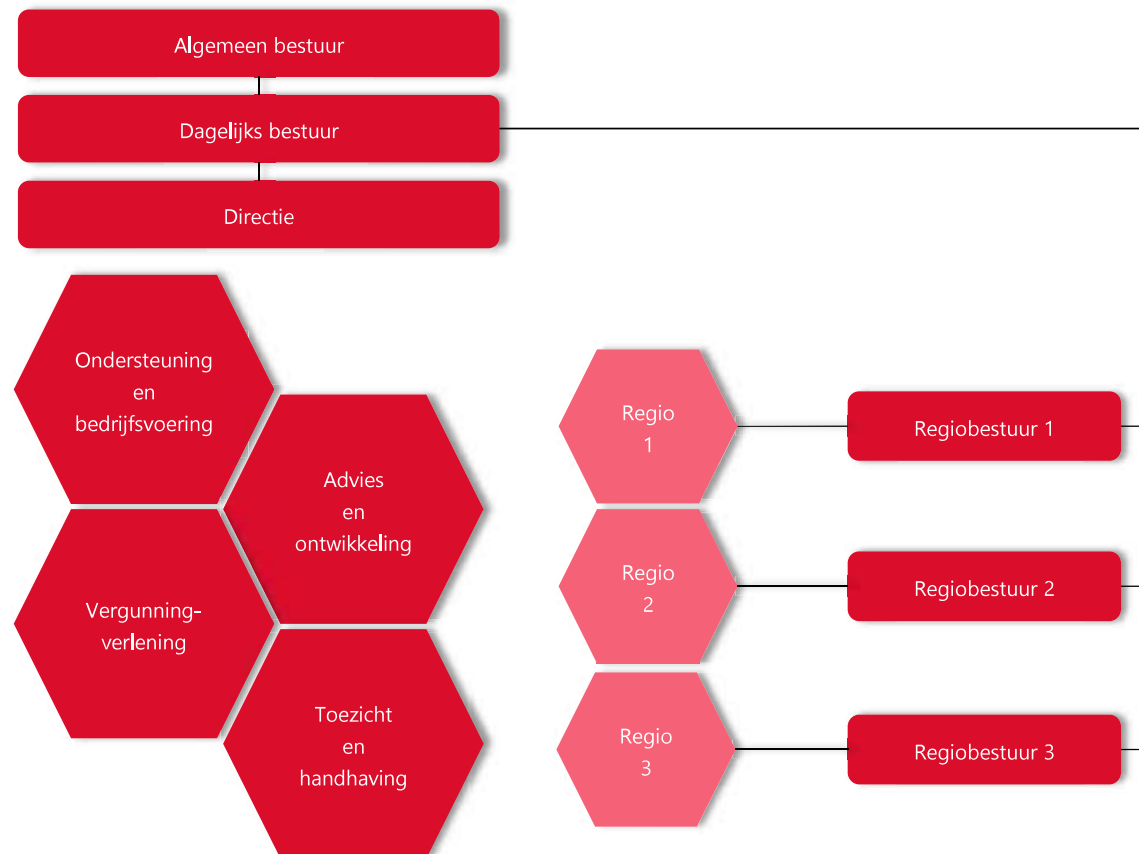
- **Regioteams**

- Regio 1.
- Regio 2.
- Regio 3.

Deze teams zorgen ervoor dat de regionale opgaven integraal worden opgepakt en dat samenwerking met gemeenten, waterschappen en provincie gewaarborgd is. De regioteams bestaan uit medewerkers van de omgevingsdienst, samen met bijvoorbeeld beleidsmakers van gemeenten en andere stakeholders.

De besturing werkt met een **programmatische aanpak**, gericht op thema's als het energiesysteem, de waterkwaliteit, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit en natuurbeheer. Deze thema's worden op regionaal niveau uitgewerkt in regionale uitvoeringsprogramma's.

Organogram

Beantwoording onderzoeksvragen

Voor- en nadelen bestuursvorm/organisatie

Op basis van bovenstaande verkenning van de maatschappelijke en regionale opgaven, en de beeldvorming van één omgevingsdienst, komen we tot de volgende voor- en nadelen van de bestuursvorm (onderzoeksvraag 2). Aangezien we de bestuursvorm ook hebben uitgewerkt in een oplossingsrichting van de organisatie, zijn dit tegelijkertijd de positieve en negatieve aspecten van de oplossingsrichting van de organisatie (onderzoeksvraag 4).

Voordelen/positieve aspecten

- Beter in staat om uitvoeringskracht te bundelen op nieuwe (advies)taken voor alle Gelderse deelnemers en hier kennis op (door) te ontwikkelen.
- Robuuster om politieke koerswijzigingen of veranderende wetgeving te incorporeren in een uniforme VTH-inzet.
- Het werkgebied congruent is met grensoverschrijdende VTH-inzet. Bedrijven, gemeenten en inwoners krijgen te maken met één VTH- en kennispartner, voldoende capaciteit in de uitvoering en een uniforme werkwijze.
- Robuuste taakuitvoering op 'beleidsarme' taken voor alle deelnemers, zoals het basistakenpakket. Robuustheid op Gelders niveau biedt deelnemers ook de mogelijkheid om op 'thuis taken' iets te kiezen. Aandachtspunt: één Gelderse OD moet ook op deze thuis taken voldoende worden gevoed door deelnemers die dergelijke plustaken niet (meer) in eigen beheer uit willen voeren.
- Flexibele inzet en schaalvoordelen, bijvoorbeeld aantrekkelijker op de arbeidsmarkt (minder concurrentie, doorgroeimogelijkheden).

Nadelen/negatieve aspecten

- Risico op afstand tot lokale (bestuurlijke) vraagstukken blijft bestaan.
- Complexere besluitvorming en afstemming.
- Moeilijke cultuurverandering en integratie. Vorming van één OD betekent een intensief implementatietraject met betrekking tot politiek-bestuurlijke besluitvorming, ontwikkeling inhoudelijk programma met prioriteiten, governance, financiën, organisatieontwerp/-indeling, personeel, ICT, huisvesting, cultuur, en daarmee ook tot frictiekosten.

Betere kwaliteit (1/2)

Leidt bestuurlijke bundeling tot betere kwaliteit (onderzoeksvraag 3)? Dit is een lastig te beantwoorden vraag in het kader van de vorming van één omgevingsdienst. Verschil in kwaliteit wordt uiteindelijk gemaakt in de uitvoering. Wel zijn er verschillende redenen en randvoorwaarden die het aannemelijk maken dat de kwaliteit wordt verbeterd.

- **Versterking van expertise en specialisatie**

- Breder kennisniveau: door schaalvergroting komen meer specialisten bij elkaar, wat leidt tot diepgaandere kennis over complexe milieuvraagstukken (zoals PFAS, stikstof, en energietransitie).
- Betere deskundigheidsontwikkeling: medewerkers krijgen meer mogelijkheden om zich te specialiseren en door te groeien, wat de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en advies verhoogt.
- Efficiëntere kennisdeling: binnen een grotere organisatie kunnen expertise en best practices sneller worden gedeeld; dat voorkomt dat kennis gefragmenteerd raakt over verschillende kleine organisaties.

- **Uniformiteit en consistente kwaliteitsnormen**

- Eén geharmoniseerd uitvoeringsbeleid: in plaats van zes OD's met mogelijk verschillende interpretaties van regelgeving, wordt beleid uniform toegepast. Dit leidt tot eenduidigere vergunningverlening en handhaving.
- Minder willekeur en rechtsongelijkheid: bedrijven en inwoners worden in heel Gelderland gelijk behandeld, wat de voorspelbaarheid en betrouwbaarheid van de overheid vergroot.
- Kwaliteitscriteria: met één dienst hoeft er niet meer uit te worden gewisseld om te voldoen aan de kwaliteitscriteria; er is voldoende kwalitatieve massa voor de uitvoering.

- **Meer efficiëntie en wendbaarheid**

- Flexibele inzet van capaciteit: met één grote organisatie kunnen medewerkers gemakkelijker worden ingezet waar de werkdruk het hoogst en risico's het grootst zijn. Dit voorkomt tekorten in bepaalde regio's en vermindert vertragingen in vergunningverlening en toezicht.
- Snellere responstijd bij crises: een grotere dienst kan beter opschalen bij urgente milieuproblemen zoals natuurbranden, bodemverontreiniging of illegale afvaldumpingen.
- Efficiëntere besluitvorming voor Gelderland brede milieuvraagstukken: in plaats van zes diensten met elk hun eigen managementlagen, wordt de bestuurlijke structuur gestroomlijnd, wat snellere besluitvorming mogelijk maakt.

Betere kwaliteit (2/2)

- **Sterkere datagedreven werkwijze**
 - Beter gebruik van milieudata: door gegevens van verschillende regio's te bundelen, ontstaan scherpere inzichten in trends zoals luchtkwaliteit, geluidsoverlast en waterverontreiniging.
 - Slimmere en preventieve handhaving: door geavanceerde analysemethoden kunnen risico's eerder wordenesignaleerd en wordt handhaving gericht ingezet.
 - Meer innovatiekracht: een grotere organisatie kan investeren in één innovatieagenda en meer nieuwe technologieën zoals sensoren, drones en AI voor effectievere monitoring en handhaving en vergunningverleningsprocessen.
- **Betere samenwerking en invloed op beleidsvorming**
 - Sterkere positie richting provincie en Rijk: een grotere omgevingsdienst heeft meer invloed in beleidsdiscussies en kan beter bijdragen aan landelijke en provinciale strategieën.
 - Betere samenwerking met ketenpartners: overheden, politie, waterschappen en het bedrijfsleven hebben één duidelijke gesprekspartner, wat de afstemming en uitvoering van milieubeleid vergemakkelijkt.

Suggestie vervolgstappen

Suggestie vervolgstappen

Afhankelijk van de opbrengsten van de gesprekken met de OD's zelf, adviseren we onderstaande stappen. Deze stappen zijn ook waardevol als de opbrengst van de gesprekken leidt tot een variant van opschaling naar twee of drie OD's. In dit laatste geval zal de vraag meer gericht zijn op wat belangrijk is voor de samenwerking tussen deze OD's, gezien de opgaven voor geheel Gelderland.

Stap 1. Gezamenlijk vertrekpunt

- Inrichten van een stuurgroep met vertegenwoordigers van gemeenten, provincie en OD's.
- Organiseren van een sessie om een gezamenlijk vertrekpunt te formuleren, gebaseerd op inhoudelijke beleidsdoelstellingen en het VTH-instrumentarium. Wat is belangrijk om op het niveau van één OD te organiseren? Welke ruimte is er voor regionale uitvoering? Wat is dan een logische regionale indeling?

Stap 2. Bouwstenen visie

- Gespreksronde stakeholders ophalen belangen en uitgangspunten.
- In cocreatief en iteratief proces komen tot bouwstenen voor de visie: kernwaarden en organisatieprincipes en schets mogelijke governancestructuur.

Stap 3. Besluitvorming visie en implementatie

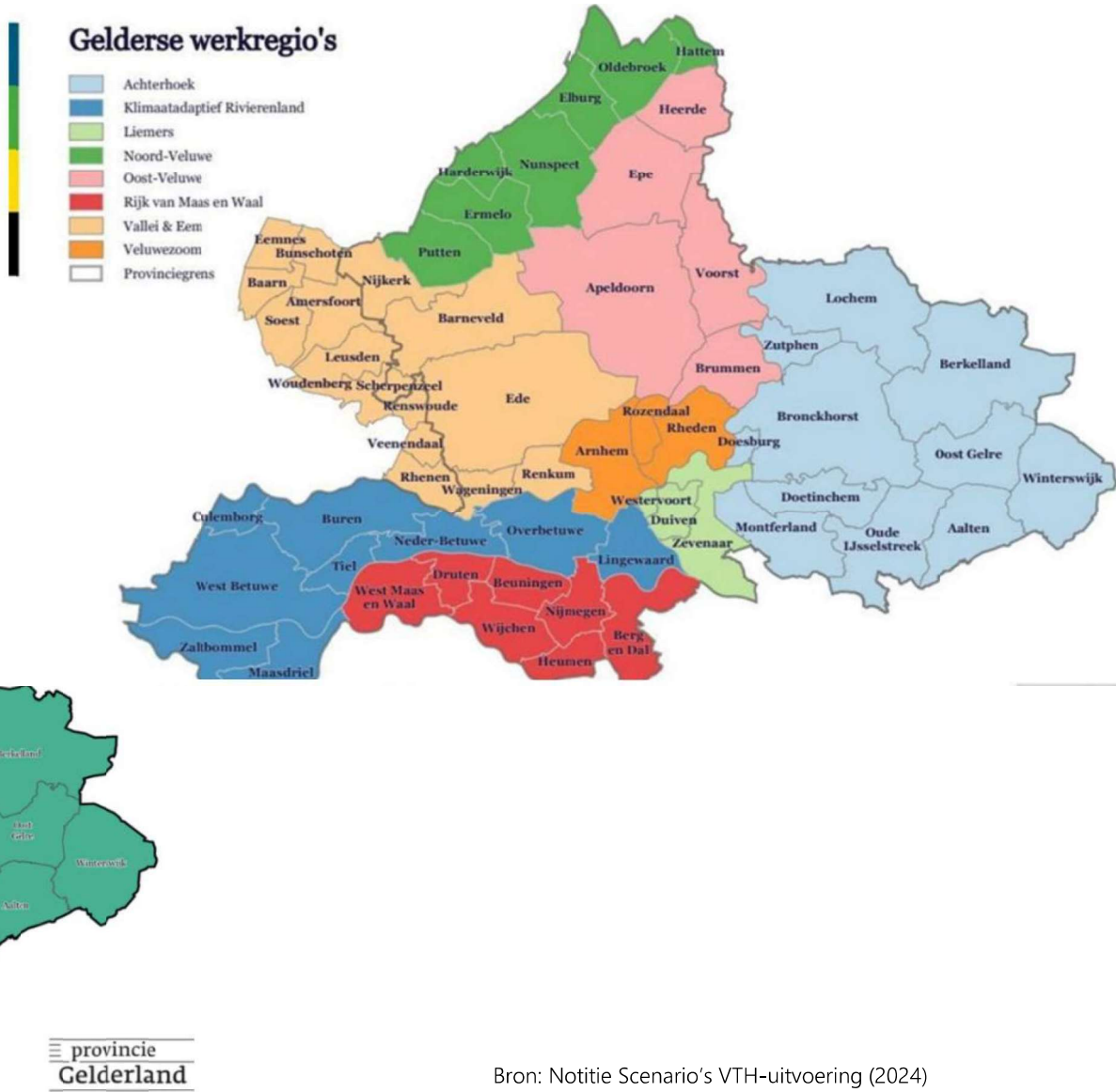
Bijlage | Context OD's

Speelveld in beeld

Bron: Notitie Scenario's VTH-uitvoering (2024)

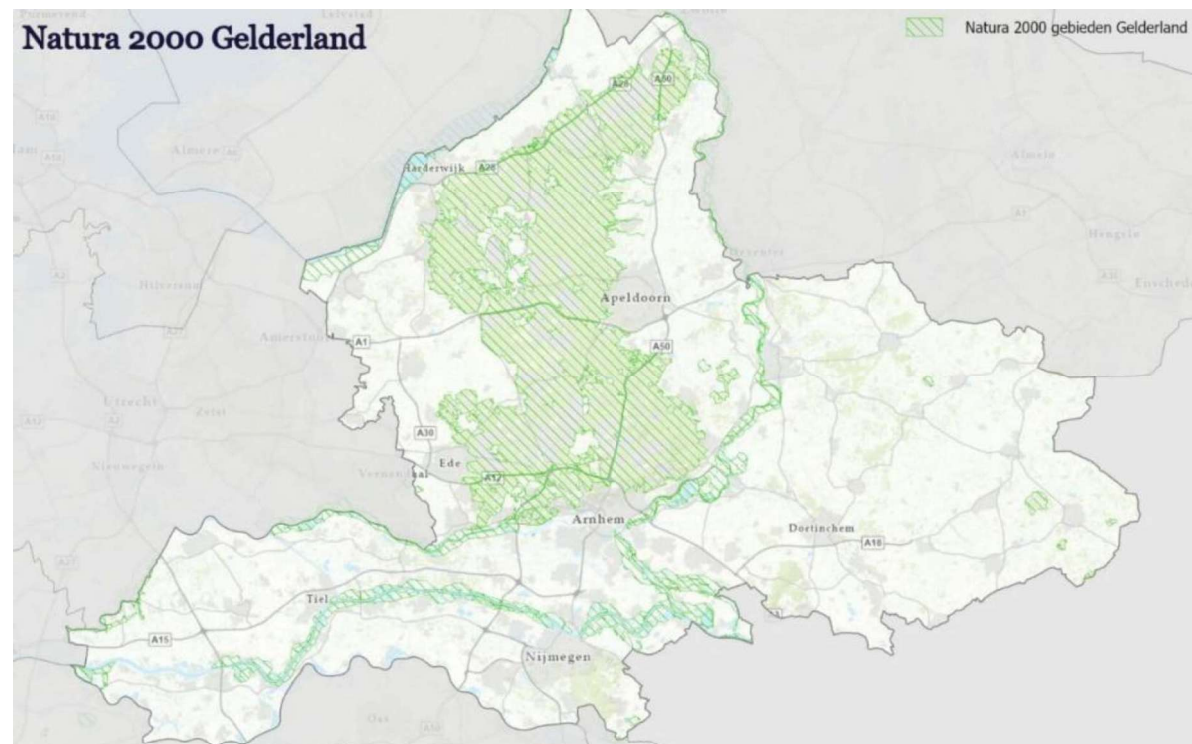
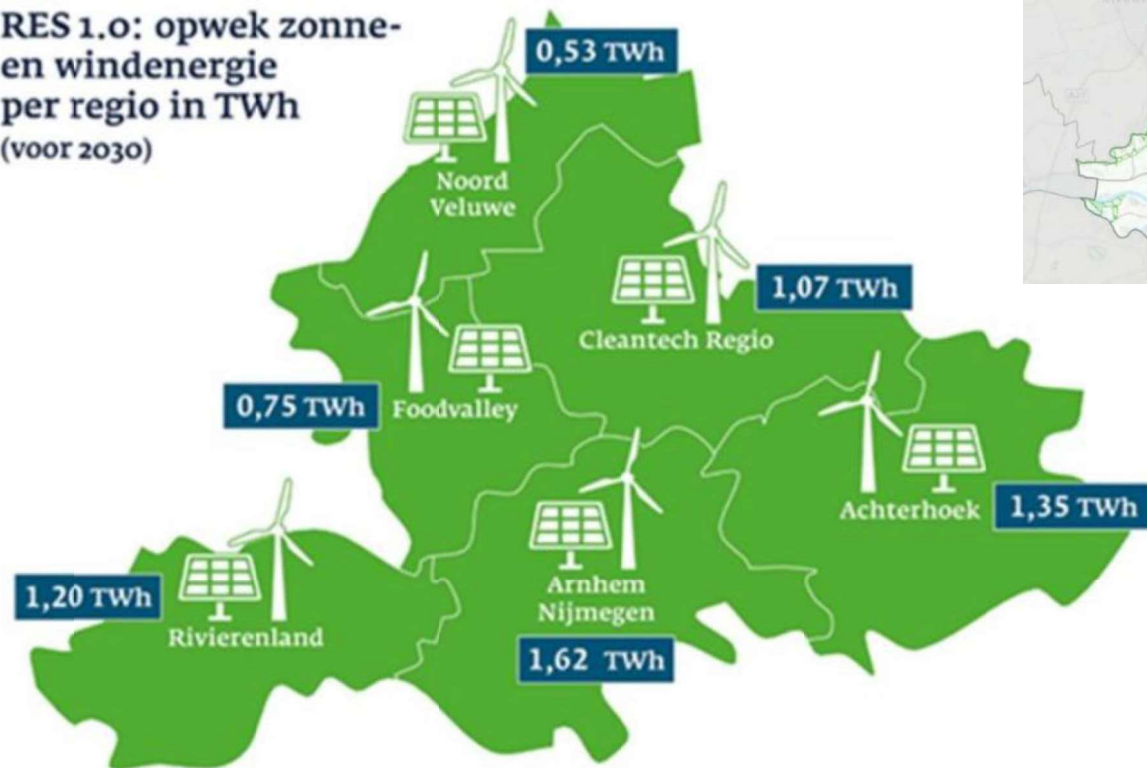
Speelveld in beeld

Bron: Notitie Scenario's VTH-uitvoering (2024)

Speelveld in beeld

RES 1.0: opwek zonne-
en windenergie
per regio in TWh
(voor 2030)

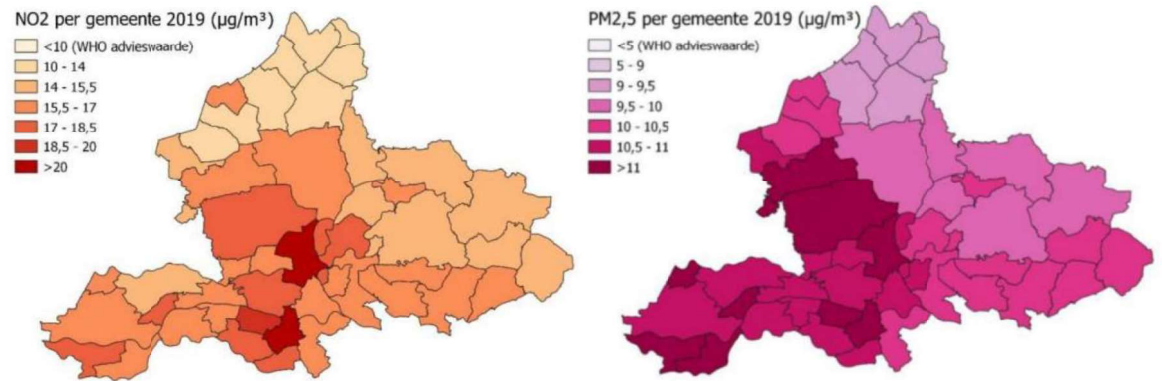

Bron: Notitie Scenario's VTH-uitvoering (2024)

Speelveld in beeld

5 GEMIDDELTE BLOOTSTELLING AAN STIKSTOFDIOXIDE PER GEMEENTE IN 2019

5 GEMIDDELTE BLOOTSTELLING AAN FIJNSTOF (PM2.5) PER GEMEENTE IN 2019

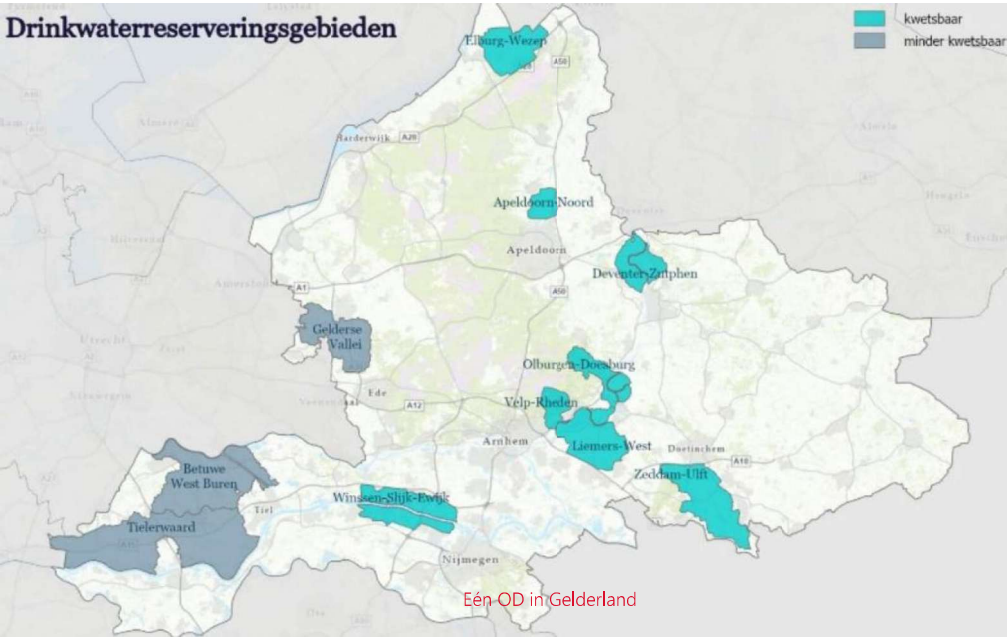

Kaart 1. Jaargemiddelde blootstelling aan stikstofdioxide (NO₂) per Gelderse gemeente in 2019

Bron: GGD¹⁵

Kaart 3. Jaargemiddelde blootstelling aan fijn stof (PM2.5) per Gelderse gemeente in 2019

Bron: Notitie Scenario's VTH-uitvoering (2024)

Een OD in Gelderland

Deelnemers

Omgevingsdienst	Deelnemers	Oppervlakte werkgebied	Aantal inwoners (afgerond)
 Omgevingsdienst Achterhoek	10 gemeenten: Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk, Zutphen. Provincie: Gelderland.	1.400,5 km ²	Totaal: 382.400 Per km²: 273
 Omgevingsdienst De Vallei	5 gemeenten: Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel, Wageningen. Provincie: Gelderland.	641,5 km ²	Totaal: 262.500 Per km²: 409
 Omgevingsdienst Rivierenland	8 gemeenten: Buren, Culemborg, Maasdiel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Zaltbommel. Provincie: Gelderland.	743,6 km ²	Totaal: 249.000 Per km²: 335
 Omgevingsdienst Regio Arnhem	10 gemeenten: Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Zevenaar. Provincie: Gelderland.	558,6 km ²	Totaal: 434.400 Per km²: 778
 Omgevingsdienst Regio Nijmegen	6 gemeenten: Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen, Wijchen. Provincie: Gelderland.	493,3 km ²	Totaal: 327.200 Per km²: 663
 Omgevingsdienst Veluwe	12 gemeenten: Apeldoorn, Brummen, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten en Voorst. Provincie: Gelderland.	1.330 km ²	Totaal: 459.400 Per km²: 345
Totaal	51 gemeenten	5.167,5 km²	Totaal: 2.115.900 Per km²: 409

Inrichtingenbestand

Omgevingsdienst	Type B	Type C	IPPC	Seveso	Omgeving werkgebied
Achterhoek	9.020 (22%)	539 (21,9%)	210 (25,5%)	-	Landelijk/buitengebied en verstedelijkt gebied Agrarisch, (industrie), Natura2000.
De Vallei	5.937 (14,5%)	360 (14,6%)	148 (18%)	-	Natura2000, agrarisch, minder complex.
Rivierenland	6.437 (15,7%)	300 (12,2%)	85 (10,3%)	-	Landelijk/buitengebied en verstedelijkt gebied. Agrarisch, logistiek.
Regio Arnhem	7.469 (18,2%)	489 (19,9%)	179 (21,8%)	-	Verstedelijkt en landelijk gebied, industrie.
Regio Nijmegen	4.357 (10,6%)	420 (17,1%)	108 (13,1%)	64 (100%)	Verstedelijkt en landelijk gebied, industrie. Seveso Gelderland en Overijssel.
Veluwe	7.787 (19%)	350 (14,2%)	92 (11,2%)	-	Natura2000, agrarisch, minder complex.
Totaal	41.016	2.458	822	64	-

Bron: Omgevingsdiensten in Beeld (2023) / Notitie Scenario's VTH-uitvoering (2024)

Takenpakket

N.B. Tabel gebaseerd op dataset Omgevingsdiensten in beeld (2023) en website Gelderse omgevingsdiensten. Schema is toe aan actualisatie.

Omgevingsdienst	BRIKS-taken ^[1]	Stelseltaken Gelderland ^[2]	Overige specifieke taken ^[1]
Achterhoek	Voor 3 gemeenten (30%)	P&O-coördinatie.	- Aanpak en ondersteuning voor stikstof-dossiers. - Coördinatie van de Groene Boa's.
De Vallei	Voor 5 gemeenten (100%)	Coördinatie en kwaliteit tussen de zes OD's, inclusief AVG en informatievoorziening (I-GO).	Adviestaken geluid, ecologie, bodem, externe veiligheid, evenementen en toezicht ruimtelijke ordening en coördinatie-taken.
Rivierenland	Voor 7 gemeenten (87,5%)	Ketentoezicht voor alle Gelderse OD's.	Regie op asbest.
Regio Arnhem	Voor 4 gemeenten (40%)	- Voor aantal OD's toezicht en handhaving bij complexe bedrijven – voor provincie toezicht alle complexe bedrijven (excl. Seveso). - Wet bodembescherming voor de hele provincie.	- Vuurwerk en (op projectbasis). - Toezicht Wnb.
Regio Nijmegen	Voor 4 gemeenten (66,7%) ^(*)	- Vergunningverlening bij complexe bedrijven. - Toezicht op Seveso-bedrijven Gelderland en Overijssel.	Advies op het gebied van wegverkeerslawaaï en luchtkwaliteit voor Gelderland.
Veluwe	ODNV: voor 8 gemeenten (100%) OVIJ: onbekend/n.v.t.	- Afhandeling en registratie strafbeschikkingen – i.h.k.v. Bestuurlijke strafbeschikking milieu (BSBm) voor de hele provincie. - Stelseltaak Portaal-, kennis- en communicatiefunctie.	- Coördinatie Grijze en Groene Boa's (voormalig ODNV). - Stikstof (voormalig OVIJ).

[1] Bron: dataset omgevingsdiensten in Beeld (2023)

[2] Bron: Stelseltaken van de zes Gelderse Omgevingsdiensten

^(*) *Vóór terugname BRIKS-taken door gemeente Nijmegen*

Financiën

Omgevingsdienst	Lastenbegroting 2024 ^[1]	Lastenbegroting 2025 ^[2] en ▲
Achterhoek	€ 10.544	€ 11.123 + 5,5% t.o.v. 2024
De Vallei	€ 17.314	€ 17.606 + 1,7% t.o.v. 2024
Rivierenland	€ 23.080	€ 23.900 + 3,6% t.o.v. 2024
Regio Arnhem	€ 24.083	€ 26.729 + 11% t.o.v. 2024
Regio Nijmegen	€ 28.097	€ 23.819 - 15,2% t.o.v. 2024
Veluwe	€ 16.242	€ 16.824 +3,6% t.o.v. 2024
Totaal	€ 119.361	€ 120.001 + 0,5% t.o.v. 2024

[1] Bron: Notitie Scenario's VTH-uitvoering (2024) – bedragen x € 1.000

[2] Bron: begrotingen OD's 2025 – bedragen x € 1.000

[3] Bron: dataset omgevingsdiensten in Beeld (2023)

- V: Vergunningverleners (totaal).
- T+H: Toezichthouders en handhavers (totaal).
- B: BOA (totaal).
- J: Juristen primair proces.

Omvang organisatie (begroting 2025) en verdeling functies (in 2023)

Omgevingsdienst	Fte (begroting 2025) [2]	Verdeling functies in 2023 – afgerond [3]
Achterhoek	+/- 90 fte (in dienst)	V: 27 T+H: 14 B: 2 J: 4
De Vallei	+/- 120 fte (in dienst)	V: 56 T+H: 47 B: 2 J: 32
Rivierenland	+/- 177 fte (primair proces)	V: 76 T+H: 48 B: 1 J: 20
Regio Arnhem	+/- 222 fte (totaal)	V: 51 T+H: 86 B: 3 J: 14
Regio Nijmegen	+/- 164 fte (primair+ overhead)	V: 94 T+H: 63 B: 1 J: 10
Veluwe	+/- 124 fte	V: 11 T+H: 20 B: 5 J: 6
Totaal	+/- 897 fte <i>NB. Verschillende eenheden</i>	V: 342 T+H: 292 B: 16 J: 90

Werken met TwynstraGudde betekent samen maatschappelijke transitie werkend krijgen. Met advies, management en opleidingen helpen we mensen en organisaties bij duurzame veranderingen. Denk aan energie en klimaat, wonen, veiligheid, landbouw, mobiliteit, zorg en onderwijs. Onze kracht ligt in daadkracht. In het creëren van oplossingen die werkbaar zijn én werkbaar blijven. Samen met onze opdrachtgevers - en alle belanghebbenden daaromheen - werken we aan een samenleving die schoon, veilig, gezond en weerbaar is. Zo maken we blijvend impact op morgen.

Alle intellectuele eigendomsrechten met betrekking tot deze presentatie berusten bij TwynstraGudde. Niets uit deze presentatie mag worden vervoelvoudigd of openbaar gemaakt zonder schriftelijke toestemming van TwynstraGudde.

Impact op morgen.

Provincie Gelderland
Gedeputeerde mevrouw A. Mol
Markt 11
6811 CG Arnhem

Bemmel, 11 april 2025
Betreft: toekomst Gelders Stelsel Omgevingsdiensten

Geachte mevrouw Mol, beste Ans,

In twee overleggen van de opdrachtgeversboard Omgevingsdiensten met de voorzitters van de Algemene besturen en de directeurs van de Omgevingsdiensten op 13 januari en 17 maart is dieper ingegaan op de toekomst van het Gelders Stelsel.

Tijdens de bijeenkomsten kwam naar voren dat er nog veel vragen en onzekerheden leven over de toekomst van de individuele diensten en de gevolgen daarvan voor het Gelders Stelsel. Maar desalniettemin wordt er hard gewerkt aan plannen van aanpak op basis van de in het Interbestuurlijk Programma vastgestelde robuustheidscriteria, waarbij voor eenieder helder is dat ook na implementatie van deze plannen nagedacht zal moeten worden over de toekomst van de omgevingsdiensten in Gelderland. Daarbij is er een sterk besef, dat willen we zelf aan het stuur blijven, we zelf proactief moeten optreden.

In de vergaderingen is duidelijk geworden dat één omgevingsdienst voor Gelderland ongewenst is maar dat het huidige aantal van zes omgevingsdiensten te veel is. Dit vertrekpunt is de afgelopen tijd besproken in de AB-vergaderingen van elke omgevingsdienst. Hierna treft u een inzicht van waar elke omgevingsdienst mee bezig is en waarnaar toe zij zich willen bewegen.

- ODR:
Heeft een breed takenpakket milieu en bouw/Ro. Vanuit met name bouw/Ro taken is nabijheid erg belangrijk. Integraliteit op vlak Bouw-RO—milieu wordt als belangrijk en van meerwaarde gezien. De totale omzet zit ruim boven de robuustheidsnorm. Voor wat betreft de milieutaken is de omzet krap. ODR is gericht op het zelfstandig voldoen aan alle robuustheidsnormen. ODR staat open voor, is actief in gesprek met andere omgevingsdiensten in Gelderland.
- ODV:
Heeft een breed takenpakket milieu. De omzet met betrekking tot de milieutaken ligt rond de robuustheidsnorm. De ODV is per 1-1-2024

gefuseerd. ODV staat open voor verdergaande samenwerking/fusie en is in dat verband actief in gesprek met de ODA.

- **ODRA:**
Heeft een breed takenpakket milieu en bouw/Ro en voert veel taken uit voor de provincie Gelderland. De omzet zit ruim boven de robuustheidsnorm. ODRA kan zelfstandig robuust worden. ODRA is actief met het verkennen van een fusie met ODRN.
- **ODA:**
Heeft een takenpakket milieu. De omzet met betrekking tot milieutaken zit onder de robuustheidsnorm. Oda wil investeren in de opgaven vanuit de risicoanalyse die bij de milieutaken horen en niet om financieel robuust te worden. De vraag voor specialistische kennis is de afgelopen jaren toegenomen en nog onvoldoende vertaald in de begroting. Op basis van het grote aantal bedrijven en de nieuwe risicoanalyse is de verwachting dat de Oda zelfstandig robuust kan worden. Tegelijkertijd is de Oda actief in gesprek met ODV om samenwerking/fusie te verkennen. Beide sporen lopen parallel.
- **ODRN:**
Heeft een breed takenpakket milieu en bouw/Ro en voert veel taken uit voor de provincie Gelderland. De omzet met betrekking tot milieutaken zit ruim boven de robuustheidsnorm. ODRN kan zelfstandig robuust worden. ODRN is actief met het verkennen van een fusie met ODRA.
- **ODDV:**
Heeft een breed takenpakket milieu en bouw/Ro. Vanuit met name bouw/Ro taken is nabijheid erg belangrijk. De totale omzet zit ruim boven de robuustheidsnorm. Met betrekking tot de milieutaken ligt de omzet onder de robuustheidsnorm. Er zijn in 2024 actieve gesprekken gevoerd met ODV en ODRA. Deze diensten waren destijds gericht op andere processen. OddV heeft vervolgens gekozen voor een doorontwikkeling van de dienst in 2025 en 2026. Daarna zal het bestuur van de OddV, afhankelijk van de ontwikkelingen keuzes maken over de toekomst van de dienst. OddV is in verbinding met de andere diensten in Gelderland.

Overigens bleek in de vergaderingen dat het bij elkaar brengen van provinciale taken met betrekking tot milieubelastende activiteiten waarvoor de Provincie bevoegd gezag is, via een fusie tussen ODRA en ODRN op ieders instemming kan rekenen. Over de natuurtaken is nog geen definitief standpunt ingenomen.

Dit overzicht laat zien dat er serieuze bewegingen zijn maar dat de snelheden en perspectieven uiteenlopen. Graag zouden wij samen met U het vervolgproces inhoud willen geven en daarover op korte termijn in gesprek willen gaan met U.

Hoogachtend,

In afstemming met de Voorzitters algemeen Bestuur omgevingsdiensten,

Maarten van den Bos,

Voorzitter opdrachtgeversboard omgevingsdiensten

Memo

Datum

12 mei 2025

Zaaknummer

2025-006702

Blad

1 van 2

Aan

Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Regio Arnhem

Kopie aan**Van**

Provincie Gelderland

Onderwerp

Borging project Theseus

Bespreekpunten:

- Het Theseus project borgen bij de Gelderse Omgevingsdiensten
- Hoe de voortgang van het Theseus project (en daarbij de Theseus werkwijze) te financieren vanaf 2026

Toelichting

Bedrijventerreinen blijken een aantrekkelijke plek voor criminele activiteiten. Toezichthoudende instanties krijgen steeds vaker signalen van criminaliteit op bedrijventerreinen, dit blijkt ook uit de ondermijningsbeelden die door het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) zijn opgesteld. Project Theseus is in 2021 opgestart met als doel om gemeenten en beheerders te helpen meer grip te krijgen op de veiligheid op Gelderse bedrijventerreinen, door meer inzicht en toezicht. Hierin hebben de Gelderse omgevingsdiensten, provincie, politie, Openbaar Ministerie en gemeenten de krachten destijds gebundeld. Het projectteam is in april 2021 begonnen met een looptijd van vier jaar en bestond uit een projectleider, data-analist en toezichthouders vanuit de Gelderse omgevingsdiensten en ging op verzoek van gemeenten aan de slag op hun bedrijventerreinen. De bedrijventerreinen werden in beeld gebracht met behulp van data-analyse en controles. Met het verstrekken van informatie en het ophalen van signalen werd een belangrijke bijdrage geleverd aan veilige en weerbare bedrijventerreinen zodat een goed vestigingsklimaat ontstaat voor nu en in de toekomst. De kracht van het project ligt in de kennis en expertise van het projectteam. Tijdens het uitvoeren van controles liepen eigen mensen van de gemeenten mee en leerden toezichthouders van elkaar, zodat gemeenten uiteindelijk zelf dergelijke controles kunnen uitvoeren. Inmiddels zijn 23 gemeenten ondersteund, ruim 7000 objecten bezocht en zijn per gemeente data-analyses uitgevoerd. Daarnaast werd bijgedragen in het geven van trainingen en bewustwordingsbijeenkomsten en wordt samenwerking met ketenpartners en het uitwisselen van informatie met andere instanties bevorderd.

Borging

Het Theseus project is op 1 april 2025 na vier jaar afgerond. Het afgelopen jaar is gezocht naar een manier om de ontwikkelde werkwijze te borgen en de werkwijze voort te kunnen zetten. Er zijn gesprekken gevoerd met het RIEC Oost-Nederland, Platform Veilig Ondernemen, provincie Gelderland en verschillende gemeenten. Het advies wat naar voren kwam in de gesprekken was om de projectmatige werkwijze te laten 'landen' bij de omgevingsdiensten. En dit ook op structurele wijze te doen.

ODRA is vanaf de start van het project de opdrachtnemer geweest. De meest voor de hand liggende optie is dat de borging dan ook bij ODRA plaatsvindt, maar dat alle Gelderse gemeenten van de diensten gebruik kunnen blijven maken. De gemeenten en veiligheidspartners zijn erg positief over het project. Ze krijgen meer grip op hun bedrijventerreinen en ze zijn op weg geholpen om zelfstandig zicht op de terreinen te houden. Er is dan ook een wachtlijst onder voorbehoud dat de diensten niet wegvallen. Ook is er veel interesse van buiten onze provincie voor de opzet, werkwijze en resultaten van het project.

Taak Omgevingsdiensten

De aanpak van ondermijnende criminaliteit is niet per definitie een taakaccent van een omgevingsdienst. Omgevingsdiensten zetten zich echter wel in voor een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit betekent dan ook dat de Omgevingsdienst indirect dan wel direct een rol heeft in de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Financiering

De inzet van het team is de afgelopen jaren gefinancierd door de provincie Gelderland, het ministerie van Justitie en Veiligheid, de Gelderse Omgevingsdiensten, het PVO Oost-Nederland en incidenteel door het RIEC-ON. Daarnaast heeft de politie om niet een vast persoon verbonden aan het team. De Gelderse gemeenten hebben hierdoor de gehele projectduur kosteloos gebruik kunnen maken van de diensten van het projectteam.

Bij de start van het project is in de samenwerkingsovereenkomst overeengekomen, met alle betrokken partners, dat het project vier jaar zou duren. De provincie heeft dan ook slechts voor deze duur financiële middelen toegezegd. Vanuit onze organisatie hebben wij nu eenmalig nog een incidentele bijdrage gedaan voor een overbruggingsjaar. Tijdens deze periode zal onder meer onderzocht worden op welke wijze de werkzaamheden van Theseus voortgezet kunnen worden en hoe dit te financieren. Vanaf 2026 is er geen financiering meer en moet de borging rond zijn en duidelijk zijn of de werkzaamheden kunnen worden voortgezet en op welke wijze deze gefinancierd worden.

Bijlage

- Infographic Theseus project (juni 2025)

Veiligheid op bedrijventerreinen vergroot

Bedrijventerreinen in Gelderland zijn aantrekkelijk voor criminele activiteiten. Wat zich achter gesloten deuren afspeelt, blijft vaak buiten beeld van bevoegd gezag en beheerders van deze terreinen. Daarom is in maart 2021 project Theseus gestart: een samenwerking om criminaliteit op bedrijventerreinen te signaleren, voorkomen en aan te pakken.

Om gemeenten snel en effectief te ondersteunen is een flexibel team van diverse Gelderse Omgevingsdiensten ingezet, bestaande uit een projectleider, analist, jurist, zeven toezichthouders en ondersteuning vanuit politie.

Door middel van analyses, controles en informatie-uitwisseling heeft het team een concrete bijdrage geleverd aan weerbare en veilige bedrijventerreinen.

Wat heeft Theseus gedaan?

- ① Gemeenten en ketenpartners ondersteund bij controles;
- ② Signalen van (ondermijnende) criminaliteit opgespoord via analyses en preventieve controles;
- ③ Gemeenten ondersteund bij integraal werken en preventie;
- ④ Weerbaarheid en bewustwording bij ondernemers vergroot;
- ⑤ Capaciteit en inzet van partners efficiënter georganiseerd.

Resultaten 2021 - 2025

23

deelnemende
gemeenten

7.432

adressen
bezocht

14

bedrijven-
terreinen
geanalyseerd

46

bedrijven-
terreinen
geanalyseerd en
gecontroleerd

- > Misstanden direct afgehandeld of (na analyse) doorgezet naar ketenpartners
- > Signalering van (ondermijnende) criminaliteit gedeeld met ketenpartners
- > Geïnformeerd over risico's en aanpak
- > Nieuwe verbindingen gelegd met partners buiten Gelderland

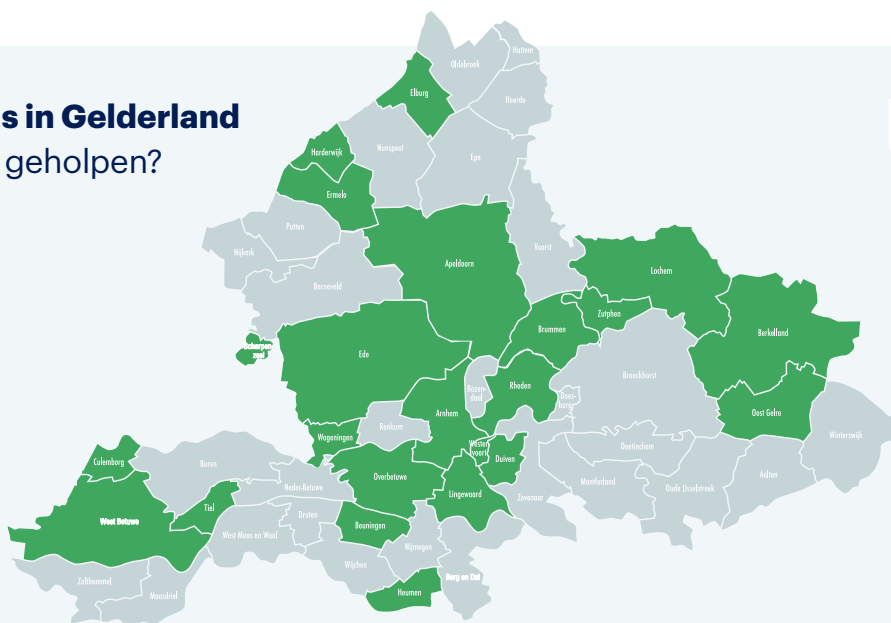
- > Gemeenten geadviseerd over preventieve maatregelen op bedrijventerreinen
- > Communicatie over Theseus in andere provincies
- > Intensieve samenwerking met overheidsinstanties en andere ketenpartners

Theseus gaf ons een scherp beeld van het terrein, bevestigde vermoedens en leidde tot het oplossen van onveilige situaties. Het gezamenlijke optreden als overheid gaf een krachtig signaal. We zetten dit voort op andere terreinen.

Gemeente Apeldoorn

Theseus in Gelderland wie zijn geholpen?

■ Afgerond

Project Theseus gaf
ons inzicht in het hele
bedrijventerrein, vulde
blinde vlekken in en bood
concrete handvatten
voor vervolgcities.

Gemeente Culemborg

Plannen 2025: borging en verbreding

Met financiële steun van de provincie Gelderland wordt de aanpak van Theseus geborgd:

- ✓ Werkwijze vastleggen en delen met alle omgevingsdiensten
- ✓ Verkenning uitbreiding naar Landsdeel Oost
- ✓ Methodiek verder ontwikkelen voor andere gebieden, branches en fenomenen
- ✓ Aandacht verbreden van ondermijnende criminaliteit naar een gezonde en veilige leefomgeving

Vooruitblik 2026:

Het aantal gemeenten dat per jaar bediend kan worden is afhankelijk van behoeften gemeenten en inzetbaarheid team Theseus.

De basis van het team blijft: één projectleider en één analist. Afhankelijk van de vraag en beschikbare capaciteit zijn er varianten.

Mogelijke teamsamenstellingen:

- 👤 Projectleider, analist en toezichthouders
- 👤 Projectleider, meerdere analisten en toezichthouders
- 👤 Projectleider, meerdere analisten en geen toezichthouders

Financiering

De teamopzet bepaalt de hoogte van het benodigde budget. Financiering kan plaatsvinden via inzet van bestaande formatie, op urenbasis of in de vorm van pakketten. Gemeenten en partners moeten ook eigen capaciteit inbrengen. De benodigde inzet is afhankelijk van de urgentie, het type gebied en lokale prioriteiten.

Een sterke informatiepositie is essentieel voor de aanpak van ondermijning. Project Theseus heeft hierin een belangrijke versterking gebracht.

Politie

Theseus is een initiatief van:

GEMEENTEN
GELDERLAND

OPENBAAR
MINISTERIE

provincie
Gelderland

POLITIE

Gelderse
Omgevingsdiensten

Theseus 2.0; financieringsopties & borging

Voor wie: leden Algemene Besturen Gelderse Omgevingsdiensten

Opstellers: Alex te Dorsthorst & Lotte van Alfen

Datum 5 juni 2025

Inleiding

Het Theseus project is op 1 april 2025 na vier jaar afgelopen. Het afgelopen jaar is gezocht naar een manier om de ontwikkelde werkwijze te borgen. Er zijn gesprekken gevoerd met RIEC Oost-Nederland, Platform Veilig Ondernemen, de provincie en verschillende gemeenten. Het advies dat naar voren kwam in de gesprekken was om de projectmatige werkwijze te laten 'landen' bij omgevingsdiensten en dit ook op structurele wijze te doen.

Taak Omgevingsdiensten

De aanpak van ondermijnende criminaliteit is niet per definitie een taakaccent van een Omgevingsdienst. Omgevingsdiensten zetten zich echter wel in voor een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit betekent dan ook dat de Omgevingsdienst indirect dan wel direct een rol heeft in de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Het Theseus project is een goed voorbeeld gebleken van hoe de Omgevingsdiensten van het Gelders stelsel vanuit hun rol (VTH) een bijdrage kunnen leveren in de aanpak van ondermijning door gebieds-, thema- of branchegericht te werken en daarbij een bijdrage leveren aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving

Vervolg

Vanaf 31 december 2025 stopt de provincie met de financiering van project Theseus. De komende maanden zal onder meer onderzocht worden op welke wijze de werkzaamheden van Theseus vanaf 1 januari 2026 voortgezet kunnen worden en hoe dit te financieren. Met de werkwijze van Theseus zetten we in op meer risicogericht en datagedreven werken en krijgen we zicht op de witte vlekken en de niet gemelde bedrijven. Door deze manier van werken en door gebruik te maken van data-/informatieanalyse kunnen toezichthouders efficiënt worden ingezet. Misstanden worden eerder vastgesteld en waar nodig worden de juiste partners geïnformeerd.

Hoe dit te financieren?

Omgevingsdiensten controleren jaarlijks preventief meer dan 1000 bedrijven per regio. Deze te controleren bedrijven volgen uit de risicoanalyse VTH en zijn al bekend bij de Omgevingsdiensten. Van oudsher is dit gericht op de WABO. We zien nu steeds meer een verschuiving naar andere taken zoals veiligheid en ondermijning. Daarnaast is de reikwijdte van de Omgevingswet veranderd, waardoor de focus steeds meer naar de fysieke leefomgeving gaat. De werkwijze van Theseus sluit hier prima bij aan. Door inzicht te krijgen op wat we niet weten worden zogenaamde "witte vlekken" ingekleurd. Informatie wordt verzameld over risico's en ontwikkelingen die in de fysieke leefomgeving (of branche) van belang zijn.

De inzet van project Theseus kan in verschillende vormen voortgezet worden. De opties zijn hieronder in een tabel opgenomen. *

	Projectleider uren	Analist uren	Toezichthouder uren	Totaal uren	Totaal kosten (uren x €104,-)
Optie 1	1000	1400	-	2400	€249.600,-
Optie 2	1000	1400 (2x)	-	3800	€395.200,-
Optie 3	1000	1400	1000 (2x)	4400	€457.600,-
Optie 4	1000	1400 (2x)	1000 (2x)	6200	€644.800,-

* Betreft geen limitatieve opsomming van opties. Op verzoek is het mogelijk andere teamsamenstellingen te onderzoeken.

Het voorstel om bovenstaande opties te financieren is gemiddeld 10 preventieve controles milieu/BRIKS per gemeente anders te organiseren (andere wijze van toezicht). Gemiddeld ken-tal voor 1 preventieve controle is 10 uur. Dat maakt dat er, in dit voorbeeld, (10x10uur)100 uur per gemeente beschikbaar kan worden gemaakt voor het projectteam.

Wanneer met het risicomodel VTH wordt gewerkt zullen locaties (controle objecten) vanzelf weer boven komen drijven en kan een preventieve controle worden uitgevoerd.

Door slimmer de huidige beschikbare budgetten te benutten wordt er ruimte gecreëerd om Theseus te kunnen borgen.

Toezichthouders worden ingezet waar behoefte is! Er wordt risicogericht gewerkt.

<Voorbeeld>

Bedrijventerrein X

1. Uitvoeren analyse en bespreken resultaten in een expertsessie. Aan de hand van de analyse zal een plan van aanpak worden opgesteld voor het gebied, het thema of de branche. Hierin wordt o.a. de verwachte benodigde capaciteit vanuit de gemeente opgenomen.
2. Inkleuren van witte vlekken die naar voren zijn gekomen tijdens de analyse/expertsessie door middel van uitvoeren controles. Resultaat is dat locaties die onder de radar bleven nu bekend zijn.
3. Gesprekken voeren met ondernemers die nog niet bekend waren, maar ook met de al bekende ondernemers. Resultaat is dat er bewustwording wordt gecreëerd en dat meldingsbereidheid wordt vergroot.
4. De overheid wordt weer gezien.

Naast de inzet van het projectteam wordt ook verwacht dat gemeenten zelf capaciteit leveren ten behoeve van het uitvoeren van de controles. Ongeacht of het projectteam toezichthouders levert (dit is afhankelijk van de gekozen optie) worden de controles altijd in koppels van twee toezichthouders uitgevoerd. Deze koppels kunnen bestaan uit bijvoorbeeld toezichthouders Omgevingsdienst, toezichthouders gemeente, boa's en wijkagenten. Enkel de inzet van het projectteam (keuze uit optie 1 t/m 4) wordt gefinancierd op bovengenoemde wijze. Voor de inzet van de wijkagenten, boa's, toezichthouders Omgevingsdienst en toezichthouders gemeente wordt verwacht dat gemeenten hiervoor zelf capaciteit/middelen vrijmaken.

Adviesnota (besluitvormend)

Agendapunt: 5.1

Betreft : ☐ MT ☐ Strategisch Overleg ☐ Ambtelijk Overleg ☐ Dagelijks Bestuur ☒ Algemeen Bestuur

Datum van overleg: 26-6-2025

Steller(s) van het stuk: Controller ODRA

Onderwerp: Dashboard april 2025

Beleid: P&C-cyclus

Voorstel aan de deelnemers: (ik adviseer om..)

- 1) Kennis te nemen van de stand van zaken reguliere bedrijfsvoering
- 2) Input te geven voor sturing in de komende 7 maanden van 2025
- 3) Input geven voor de inrichting van de rapportage

Inleiding

Conform de afgesproken P&C-cyclus wordt het bestuur periodiek geïnformeerd over de bedrijfsvoering van ODRA en de verwachtingen voor de (financiële) realisatie van het lopende boekjaar. Het bijgevoegde dashboard geeft de resultaten weer tot en met april 2025. Onderdeel van het dashboard is de rapportage Tevredenheid Publieke dienstverlening, deze heeft betrekking op het eerste kwartaal.

Dit is de eerste rapportage waarbij we gebruik maken van ons nieuwe bedrijfsvoeringssysteem AFAS. De opzet van de rapportage is wat gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. We hebben in de rapportage per programma en taakveld informatie opgenomen over de realisatie en de duiding van de cijfers. Wij willen dit nog verder doorontwikkelen.

Wij willen graag met u in gesprek over de wensen ten aanzien van de rapportage.

Samenvatting resultaat:

Realisatie werkpakketten:

- De realisatie van de werkpakketten blijft iets achter bij de norm, dit is vergelijkbaar met andere jaren.
- Deze achterstand wordt deels veroorzaakt door een onvolledige registratie van gerealiseerde uren.
- De werkpakketten nemen toe door projecten en aanvullende opdrachten met € 365k.
- De toename van de werkpakketten leidt tot een hogere inzet van externen.
- Opnieuw stellen we vast dat bij de producten Bouw meer uren worden besteed dan volgens het kengetal nodig zijn. Dit wordt gecompenseerd door een hoger aantal productieve uren dan geraamd.

Ontwikkeling kosten

- De ontwikkeling van de kosten blijft ook achter bij de raming, de kosten liggen wel hoger dan de baten.
- We zien hogere kosten bij de overhead als gevolg van incidentele kosten voor fase 1 fusie die nog niet zijn doorbelast aan de ODRN en waarvoor nog geen dekking is vanuit subsidie.
- Daarnaast is binnen bedrijfsvoering sprake van ziekte, zwangerschap en vacatures waarvoor meer externe inhuur plaats vindt dan begroot.
- De kosten van intern personeel per fte liggen lager dan geraamd, de kosten voor extern personeel per fte lopen op. Dit zagen wij ook al in 2024. We gaan dit nader analyseren.

Prognose

We verwachten een resultaat waarbij kosten en baten in evenwicht zijn. In deze fase van het jaar zien we dat er al kosten zijn gemaakt die betrekking hebben op het hele jaar. De baten blijven achter omdat de dienstverlening achterblijft, we weten uit ervaring dat dit bij trekt in de rest van het jaar.

Het verschil tussen de kengetallen voor de producten Bouw en de werkelijke uren voor deze producten vormt een risico voor het realiseren van de prognose. Met het oog op de fusie en de voor de nieuwe dienst te ontwikkelen financieringssysteem hebben we er bewust voor gekozen, in de begroting 2025 geen aanpassingen door te voeren in de kengetallen. Binnen de ODRA vangen we dit op door een hogere productiviteit, dit is op de lange termijn niet houdbaar.

Overige aandachtspunten

Het ziekteverzuim ontwikkelt zich zeer positief. We zitten op dit moment onder 4%. Dit komt door daling van het langdurig verzuim, wij verwachten dat deze trend zich de komende tijd gaat voortzetten.

Kosten, baten, dekking

Zie hierboven

Vervolg:

De volgende monitoring wordt in de eerstvolgende bestuursvergadering van aug. / sept gepresenteerd.

Bijlage(n)

1. Dashboard resultaten t/m april 2025

Indien dit onderwerp ook in bestuurlijke routing behandeld moet worden, geef dan onderstaand de verwachte behandelingsdata aan.

Verwachte datum Ambtelijk Overleg	: AO 17 juni 2025
Verwachte datum Strategisch Overleg	: Klik en kies een datum
Verwachte datum Dagelijks Bestuur	: DB 5 juni 2025
Verwachte datum Algemeen Bestuur	: AB 26 juni 2025

Dashboard

resultaten t/m april 2025

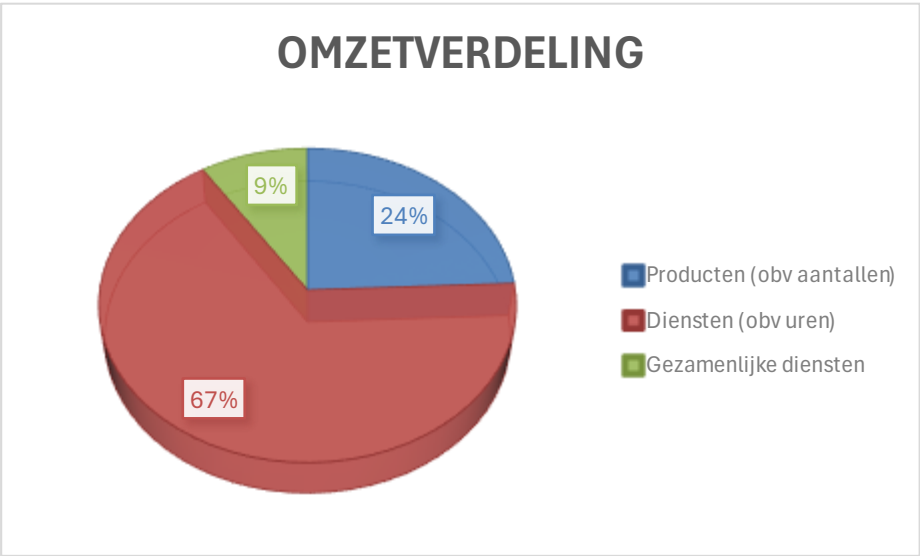
versie AB d.d. 26-06-2025

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Kerncijfers productie, bezetting en overhead

Raming 2025 op hoofdlijnen x € 1.000			Begr. 2025			YTD Begr.			Realisatie		
			aantallen	in €		aantallen	2025 in €		aantallen	2025 in €	
Baten											
	Producten (obv aantallen)		8.957	8.331	31,5%	2.986	2.777	31,5%	2.613	2.020	24,0%
	Diensten (obv uren)			15.602	59,0%		5.201	59,0%		5.521	65,7%
	Gezamenlijke diensten			2.199	8,3%		733	8,3%		764	9,1%
	Materiële kosten			333	1,3%		111	1,3%		68	0,8%
	Rentebaten			pm			pm			4	
	Vrijval balansposten			pm			pm			28	
	Totaal baten			26.465			8.822			8.404	-4,7%
Lasten			aantal fte	x € 1.000		aantal fte	x € 1.000		aantal fte	x € 1.000	
	Lasten programma's		181,3	19.501	73,7%	181,3	6.500	73,7%	187,5	6.196	71,0%
	Lasten overhead		39,1	6.964	26,3%	39,1	2.321	26,3%	45,3	2.530	29,0%
	Totaal lasten			220,4	26.465		220,4	8.822		232,7	8.726
	gemid. kengetal producten			8,9			8,9			9,1	
	Saldo			0			0			-322	

Belangrijkste ontwikkelingen:

- De kerntabel geeft inzicht in de belangrijkste financiële indicatoren, gebaseerd op onze methodiek van beheerste output-financiering. Daarin wordt gestuurd op diverse productgroepen en aantallen producten / diensten per groep. Daarnaast is de bezetting en de overhead zichtbaar.
- De realisatie van producten en diensten tot en met april 2025 ligt 4,7% lager dan begroot. Enige achterstand in de eerste periode is normaal. In de verantwoorde realisatie ontbreekt nog ca. 2.000 uur. Op basis van een gemiddelde productiviteit, komt de achterstand uit op ca. 4%, dit is niet ongebruikelijk in vergelijking met andere jaren.
 - Opnieuw stellen we vast dat bij de producten Bouw meer uren worden besteed dan volgens het kengetal nodig zijn. Dit wordt gecompenseerd door een hoger aantal productieve uren dan geraamd. Voor de korte termijn is dit onder meer houdbaar vanwege het lage ziekteverzuim. Voor de lange termijn is dit niet houdbaar.
 - Het aantal producten loopt achter, zowel binnen het domein Bouw als Milieu (zie omzetspecificatie voor duiding). Dit wordt deels gecompenseerd door een hoger aantal geleverde diensten. Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024 zien we een lager niveau van vergunningsproducten.
 - De lasten overhead zijn hoger dan begroot, vanwege € 120k programmakosten die verband houden met de fase 1 fusie en een hogere inzet van inhuur externen als gevolg van ziekte, zwangerschap en vacatures.
 - Het hogere aantal FTE direct houdt verband met aanvullende opdrachten en projecten.

Exploitatie overzicht 2025

Algemeen beeld

- De ontwikkeling van de cijfers is vergelijkbaar met voorgaande jaren. In het eerste kwartaal blijft de productie wat achter, dit wordt in de rest van het jaar goed gemaakt.
- Realisatie dienstverlening ligt op 31,2% (norm = 33,3%); per saldo blijven de baten iets meer achter dan de lasten. Dit heeft onder andere te maken met de achterstand in uren.

Toelichting op de baten

- In de begroting 2025 is € 2,12 mln. opgenomen als stelpost in de baten ten behoeve van projecten en aanvullende opdrachten, inmiddels is € 2,49 mln. gerealiseerd aan aanvullende opdrachten en projecten, zie orderportefeuille op sheet 4.
- De gerealiseerde baten bedragen € 8,4 mln. (31,8%) dit is net als de dienstverlening iets lager dan geraamd.
- Bij afwijkingen in de dienstverlening zien we onder- en overschrijdingen, maar dit geeft nog geen eenduidig beeld voor de ontwikkeling van de baten in de komende maanden.

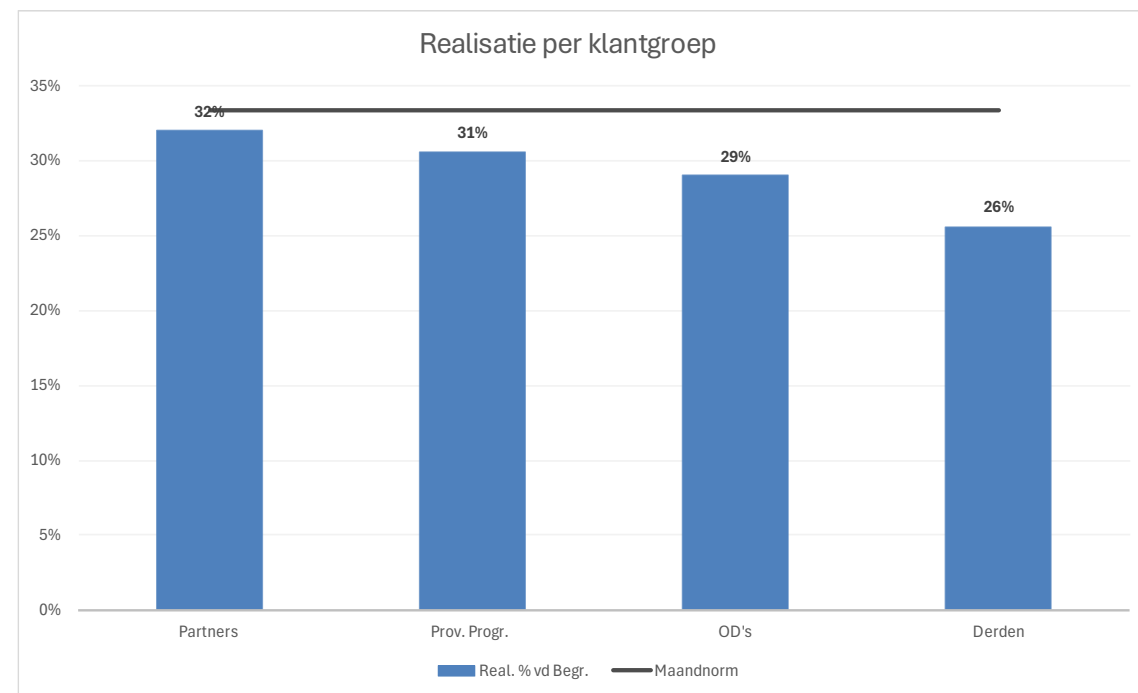
Lasten:

- Salariskosten zijn in lijn met de verwachting, de lagere realisatie wordt veroorzaakt door een prijsverschil ten opzichte van de begroting.
- De kosten inhuur zijn hoger vanwege de inzet in de overhead (AFAS, ziektevervangingen, vacatures) die niet is begroot.
- De programmakosten zijn hoger dan begroot, dit komt door incidentele posten zoals fusiekosten fase1 ca. € 120k. Bij de programmakosten is nog geen rekening gehouden met (gedeeltelijke) doorbelasting van de fusiekosten aan ODRN en/of dekking vanuit subsidie.

	Begr. 2025		YTD Begr. 2025		Real. 2025
Baten en lasten (categoriaal) x € 1.000					
Baten	26.465		8.822		8.404
Lasten					
Personeel loonkosten					
Medewerkers ODRA	18.485	70%	6.162	71%	5.957 68%
Inhuur externe capaciteit	3.318	13%	1.106	13%	1.458 17%
Personeel overige kosten					
Opleidingen	555	2%	185	2%	123 1%
Algemene personeelskosten	813	3%	271	3%	164 2%
Dotatie personeelsvoorzieningen	100	0%	33	0%	0 0%
Harmonisatie/detacheringen	-50	0%	-17	0%	26 0%
Totaal personeel	23.221	88%	7.740	89%	7.728 89%
Huisvesting en facilitair	841	3%	280	3%	296 3%
ICT	900	3%	300	3%	197 2%
Stelselkosten	358	1%	119	2%	87 1%
Advieskosten	346	1%	115	1%	98 1%
Overige kosten	126	0%	42	0%	-9 0%
Risico's (onvoorzien)	0	0%	0	0%	0 0%
Programmakosten	673	3%	224	2%	336 4%
Mutaties fondsen en balans					-7
Totaal lasten	26.465	100%	8.822	100%	8.726 100%
Saldo voor mutatie fondsen	0		0		-322
Verlof dotatie					
Saldo ter bestemming	0		0		-322

Orderportefeuille versus Omzet

Batenverdeling naar klantgroepen		Orderporte- feuille 25 in €	Orderporte- feuille YTD in €	Realisatie in €	Delta in €
Werkpakket	Partners	23.754	7.918	7.499	-419
	OD's	648	216	159	-57
	Derden	8	3	3	0
Totaal Werkpakket		24.410	8.137	7.661	-476
Project	Partners	976	325	316	-9
	OD's	196	65	62	-4
	Derden	910	303	230	-73
Totaal Project		2.083	694	608	-86
Aanvullende opdracht	Partners	136	45	22	-23
	OD's	87	29	49	20
	Derden	115	38	32	-7
Totaal Aanvullende opdracht		338	113	103	-9
Eindtotaal		26.831	8.944	8.372	-571

Algemene toelichting op tabel:

De realisatie is in deze tabel afgezet tegen de orderportefeuille.

- De orderportefeuille ligt € 365k hoger dan de begrote baten (€ 26.465k) in de begroting 2025 (zie exploitatieoverzicht).
- De toename zit in de opdrachten van derden en projecten; met name vanuit de Provincie en ODNL.
- De realisatie van de orderportefeuille blijft achter, dit wordt zichtbaar in de laatste kolom van de tabel (zie specificatie van de omzet voor duiding).

Specificatie omzet Excl. Prov. Programma's & Projecten (Milieu)

Realisatie omzet Milieu	Orderportefeuille in €	Orderportefeuille YTD in €	Realisatie in €	Vershil in €
VergunningVerlening	1.369.576	456.525	362.128	-94.397
Toezicht en Handhaving	4.416.808	1.472.269	1.416.335	-55.935
Advies	1.953.827	651.276	688.975	37.699
Eindtotaal Milieu	7.740.211	2.580.070	2.467.437	-112.633

- Sinds de invoering van de Omgevingswet komen er minder concrete aanvragen voor vergunningen en minder meldingen binnen. Dit is een landelijke trend, waarbij de stikstofproblematiek een mogelijke oorzaak is. Er is meer vraag naar dienstenverlening, advisering bij initiatieven en er worden vaker maatwerkvergunningen verleend. Wij gaan ons de komende tijd meer richten op actualiseren van vergunningen en meer adviseren in een breder spectrum, initiatieffase en (beleids)regels in omgevingsplannen.
- Toezicht en Handhaving milieu laat een wisselend beeld zien. De preventieve controles en her controles lopen achter op planning. De komende periode wordt nadrukkelijk gestuurd op het alsnog behalen van de gemaakte afspraken per partner.
- De klachtbehandeling milieu zien we opnieuw fors stijgen. Het meldingsbewustzijn is toegenomen en de acceptatie voor overlast is verminderd. De toename van klachten hangt samen met een toename van het aantal evenementen. De komende periode voeren we een nadere analyse uit ten aanzien van de tijdsbesteding van de klachtafhandeling en sturen we gericht op het terugdringen van de tijdsbesteding.
- Na inwerkingtreding van de Omgevingswet, zijn gemeenten zelf bevoegd gezag geworden voor bodemsaneringen. Na ruim een jaar merken we dat er nog steeds minder “meldingen voor graven” dan verwacht binnenkomen via het DSO, waar initiatiefnemers hun milieubelastende activiteit moeten melden. Dit proberen we te ondervangen door zelf op zoek te gaan naar niet-gemelde activiteiten “graven”, waarna alsnog toezicht kan plaatsvinden.
- Onder advies signaleren we (net als vorig jaar) behoorlijke overschrijdingen bij de Advies rapporten Leefomgeving. De begrote uren worden jaarlijks te laag ingeschat, terwijl we meer aanvragen krijgen voor allerlei verschillende thema's.
- Ook bij de meetrapporten zien we bij een aantal partners een toename, o.a. vanwege de vele klachten over warmtepompen worden extra geluidsmetingen uitgevoerd.

Specificatie omzet Excl. Prov. Programma's & Projecten (Bouw)

Realisatie omzet Bouw	Orderportefeuille 25	Orderportefeuille YTD in €	Realisatie in €	Verschil in €
VergunningVerlening	3.655.288	1.218.429	1.146.553	-71.876
Toezicht en Handhaving	2.783.664	927.888	879.039	-48.849
Advies	434.201	144.734	144.733	-1
Eindtotaal Bouw	6.873.153	2.291.051	2.170.325	-120.726

- Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet blijft het aantal projecten met een omvangrijke planologische procedure tot nu toe beperkt tot de grotere, uitzonderlijke projecten. Dit verklaart de huidige achterstand bij vergunningverlening (met name GK2). We gaan de prognose hierop aanpassen.
- Daar staat een forse toename van het aantal uren begeleiden BRIKS trajecten tegenover, met name in Arnhem. Dit is goed te verklaren door de toenemende ruimtelijke dynamiek in de regio. Arnhem bevindt zich in een fase van intensieve gebiedsontwikkeling, met grote projecten zoals nieuwe woonwijken (Rijnwijk) en het Cobercokwartier. Een zelfde ontwikkeling zien we in de rest van de regio.
- We stellen hierbij vast dat de kengetallen voor bouwvergunningen structureel te laag zijn. Dit wordt evenals in voorgaande jaren gecompenseerd door een hogere productiviteit dan geraamd.
- Ook in de overige gemeenten is de druk op woningbouw hoog, wat leidt tot vergelijkbare inspanningen. Veel van de projecten bevinden zich momenteel in intensieve voortrajecten. De complexiteit en omvang van de ontwikkelingen vergen structureel meer capaciteit.
- Ondertussen zijn de eenvoudigere bouwwerken, die onder de Wet kwaliteitsborging vallen, vlot opgepakt door het team Vergunningverlening bouw. Deze kleine projecten, vaak gestart en afgerond in de zomer, zorgen naar verwachting voor een toename in het aantal gereed meldingen tegen de zomer.
- De trend in de bouwvergunningen, heeft gevolgen voor toezicht op de bouw, realisatie is lager. Daar staat tegenover dat we meer controles op bestaande bouw uitvoeren, zoals controles op huisvesting arbeidsmigranten, andere illegale situaties, incidenten (o.a. stadsbrand in Arnhem) en een toename van het aantal klachten.

Specificatie omzet Excl. Prov. Programma's & Projecten (Algemeen)

Realisatie omzet Algemeen	Orderportefeuille 25	Orderportefeuille YTD in €	Realisatie in €	Vershil in €
VergunningVerlening	411.424	137.141	116.074	-21.067
Toezicht en Handhaving	1.515.280	505.093	481.780	-23.313
Advies	95.784	31.928	31.122	-806
Algemeen en Projecten	1.670.699	556.900	498.933	-57.967
Eindtotaal Algemeen	3.693.187	1.231.062	1.127.909	-103.153

Dit overzicht bevat de producten uit de PDC die verband houden met de inzet van team Juridisch en inzet van Team Programma's en projecten.

- De inzet op juridische expertise vergunningen, laat de afgelopen jaren altijd een wat trage start zien, die in de loop van het jaar bijtrekt.
- Wel is door uitval en vertrek van medewerkers de workload op dit moment hoog, met name bij een aantal complexe toezicht zaken. De komende tijd wordt gepland om de bezetting te versterken, teneinde achterstanden te voorkomen en terug te dringen.
- De inzet op Ondermijning binnen Toezicht en Handhaving is gebaseerd op een afgestemde planning met de gemeente Arnhem. Een grote geplande controle is recentelijk door Arnhem geannuleerd, waardoor we achterlopen op de planning. De verwachting is dat we de geplande inzet wel realiseren dit jaar.
- Onder Algemeen is o.a. een post materiele uitgaven begroot, die heeft betrekking op gerichte metingen (extra opdrachten) van de meetdienst. Veel van de geplande uitgaven zijn nog niet afgerekend door leveranciers.

Rapportage projecten

Projectindeling	Projecten	Project begroting				Voortgang budget
		Project begroting	YTD	Voortgang	Delta	
Prov. Programma's		5.849	1.950	1.757	-192	30%
Provinciale projecten	Aandachtsbedrijven	1.366	455	392	-63	29%
	Provincie complexe handhaving	4.483	1.494	1.365	-129	30%
		913	304	279	-26	31%
	Drinkwaterreserveringsgebieden	58	19	4	-15	8%
	Grip op grond	44	15	11	-3	26%
	Grondwaterbescherming	224	75	49	-26	22%
	Mobiele Meetstations	179	60	36	-24	20%
	PFAS	41	14	9	-5	21%
	Theseus	214	71	161	90	75%
	WNB	152	51	8	-43	5%
Projecten partners		289	96	41	-56	14%
Overige Projecten	Gemeentelijk complexe handhaving	109	36	33	-3	31%
	REV	93	31		-31	
	Warme overdracht bodem	87	29	7	-22	8%
		508	169	49	-120	10%
Spuk projecten	Detachering ODNL	493	164	46	-119	9%
	OVV	16	5	4	-1	24%
		418	139	178	39	43%
Werkpakket	SPUK - ENERGIE	418	139	178	39	43%
		Cijfers beschikbaar in volgende maand				
	Circulaire economie					
	Energie - gez dienst					
	Innovatiebudget					
Total		7.977	2.659	2.304	-355	29%

Bedragen x 1.000

Highlights Rapportage Projecten April 2025 - Overall

De totale realisatie van projecten PPI tot en met april bedraagt € 2,3 miljoen en is 29% ten opzichte van de projectbegroting.

In de realisatiecijfers zijn alle interne geschreven uren verwerkt, de uren van ODRN zijn nog niet geregistreerd. Dit is nog niet gerealiseerd als gevolg van de implementatie van het nieuwe bedrijfsvoeringssysteem AFAS. In dit kader zijn de materiele kosten en de gezamenlijke dienst projecten ook nog niet opgenomen onder ‘Werkpakket’. Doel is dat deze onderdelen in de volgende projectenrapportage zijn opgenomen.

Toelichting projecten

Prov. Programma's – PAB en PCH

De realisatie van *PAB* is 29%, dat is onder de norm van 33%. Uren van ODRN (33k) zijn nog niet geregistreerd. Inzet op communicatie bij aandachtsbedrijven blijft achter. Bij projectmanagement is er overschrijding, bij projectmedewerking overschrijding. De prognose blijft gelijk aan de begroting.

Voor *PCH* is 30% van de begroting gerealiseerd. Door ziekte en een vacature was er minder inzet, dit wordt komende maanden ingehaald. Ook bij bouw- en RO-controles wordt herstel verwacht. De programmaprognose blijft ongewijzigd.

Er zijn verder enkele aandachtspunten op specifieke onderdelen van het programma:

1. Voor complexe bedrijven zijn nog geen uren op strafrecht geboekt, doordat BOA's elders zijn ingezet. Dit is niet in lijn met de LHSO-afspraken. De verwachting is dat dit komende tijd bij trekt.
2. Bij juridische handhaving is al 70% van de jaarbegroting aan uren besteed in vier maanden. Deze overschrijding wordt gemonitord.

Provinciale projecten

Drinkwaterreserveringsgebieden: Omdat er geen meldingen binnenkomen, zijn er nog weinig uren gemaakt. In de 2^e helft van het jaar wordt communicatie over drinkwaterreserveringsgebieden opgepakt. De verwachting is dat er dan meer uren besteed gaan worden.

Grip op grond: De bestede uren blijven iets achter bij de begroting. Dit komt mede doordat de gestelde looptijd van het project (tot juli 2025) waarschijnlijk verlengd moet worden. En een deel van de uren op reguliere bodemtaken terecht komt. Er ligt een verzoek om de looptijd van het project te verlengen waardoor de begrote uren in 2025 naar verwachting gemaakt worden.

Theseus: Het project Theseus (jan–mrt 2025) is succesvol afgerond; de urenoverschrijding is met de Provincie afgestemd. De vervolgfase (Q2–Q4 2025), gericht op evaluatie en borging, is van start gegaan.

WNB: De bestede uren blijven achter omdat de provincie (opdrachtgever) geen lijst met te controleren bedrijven aanlevert. Er is wel een afnameplicht met de provincie afgesproken van 80% van de geoffeerde werkzaamheden.

Mobiele meetstations: De ureninzet ligt iets boven de norm van 33%, als gevolg van de initiële ingebruikname van de twee mobiele meetstations en het opzetten van de communicatie-infrastructuur. In de tweede helft van het jaar wordt extra inzet verwacht voor rapportage en communicatie, op basis van de eerste meetresultaten. De totale voortgang bedraagt 20%, wat achterblijft bij de norm. Dit wordt verklaard doordat materiële uitgaven, zoals onderhoud en beperkte technische aanpassingen aan de meetapparatuur, nog niet zijn afgerekend.

Projecten partners

Gemeentelijk Complexe Handhaving verloopt volgens planning. Voor **REV** is de voortgang nog niet zichtbaar in de rapportage; dit wordt naar verwachting komende maand hersteld. Bij **Warme Overdracht Bodem** is er een lichte urenoverschrijding bij het project Stortplaatsen; het reguliere deel loopt nog iets achter. Voor inhuur van de projectleider wordt €20k aan materiële kosten verwacht. Afronding wordt medio 2025 voorzien, waarna een voorstel voor het resterende budget aan de partners wordt voorgelegd.

Overige projecten

Dit betreft de detacheringen aan ODNL en OVV. De realisatiecijfers van ODNL zijn nog niet representatief, omdat een deel van de afrekening nog niet in de voortgang zit.

SPUK Projecten

SPUK energie: Het project loopt wat betreft bestede uren iets voor op begroting. Dit verschil zal in de vakantiemaanden naar alle waarschijnlijkheid worden rechtgetrokken.

Specificatie Kosten direct en indirect

Overhead specificatie (indirecte kosten) x € 1.000	Overhead Begr. 2025	Directe kosten Begr. 2025	Totaal kosten Begr. 2025	Overhead Begr. 2025	Directe kosten Begr. 2025	Totaal kosten Begr. 2025	Overhead Real. 2025	Directe kosten Real. 2025	Totaal kosten Real. 2025
Personeel									
Loonkosten	3.996	14.489	18.485	1.332	4.830	6.162	1.304	4.652	5.957
Inhuur externen		1.849	1.849		616	616	343	773	1.115
Uitbesteed werk		474	474		158	158	0	138	138
Inhuur complex en AB (pool)		995	995		332	332	0	204	204
Opleidingskosten	120	435	555	40	145	185	74	50	123
Algemene personeelskosten	176	638	813	59	213	271	69	95	164
Dotatie personeelsvoorzieningen		100	100		33	33	0	0	0
Harmonisatie/detacheringen		-50	-50		-17	-17	0	26	26
Subtotaal personeel	4.291	18.929	23.221	1.430	6.310	7.740	1.790	5.939	7.728
Overige overhead									
Huisvesting en facilitair	841		841	280		280	296		296
ICT	900		900	300		300	197		197
Advieskosten	346		346	115		115	98		98
Stelselkosten	240	118	358	80	39	119	42	45	87
Ketenhandhaving		102	102		34	34			0
BSBm		16	16		5	5			0
Onvoorzien en overig	472	453	925	157	151	308	-11	2	-9
Programmakosten	220	453	673	73	151	224	125	210	335
Vrijval balansposten							-7	0	-7
Subtotaal overige overhead	2.673	572	3.244	1.006	381	1.387	740	257	998
Totaal	6.964	19.501	26.465	2.437	6.691	9.127	2.530	6.196	8.726
totale kosten	26.465			9.127			8.726		
% van de totale kosten	26,3%	73,7%		26,7%	73,3%		29,0%	71,0%	

- Salariskosten zijn ongeveer in lijn met de verwachting, de lagere realisatie betreft een prijsverschil met de begroting.
- De kosten inhuur indirect zijn hoger vanwege de inzet in de overhead (AFAS, ziektevervangende en vacatures) die niet zijn begroot.
- De ICT kosten zijn nog beduidend lager dan begroot. Een deel van de licentiekosten over 2025 zijn nog niet volledig verwerkt en daardoor nog niet zichtbaar. Er worden geen materiele afwijkingen verwacht.
- De programmakosten zijn hoger dan begroot, dit beeld wordt beïnvloed door incidentele posten zoals fusie fase 1 ca. € 120k, hierbij is nog geen rekening gehouden met gedeeltelijke doorbelasting aan ODRN en/of alternatieve dekking door subsidie.

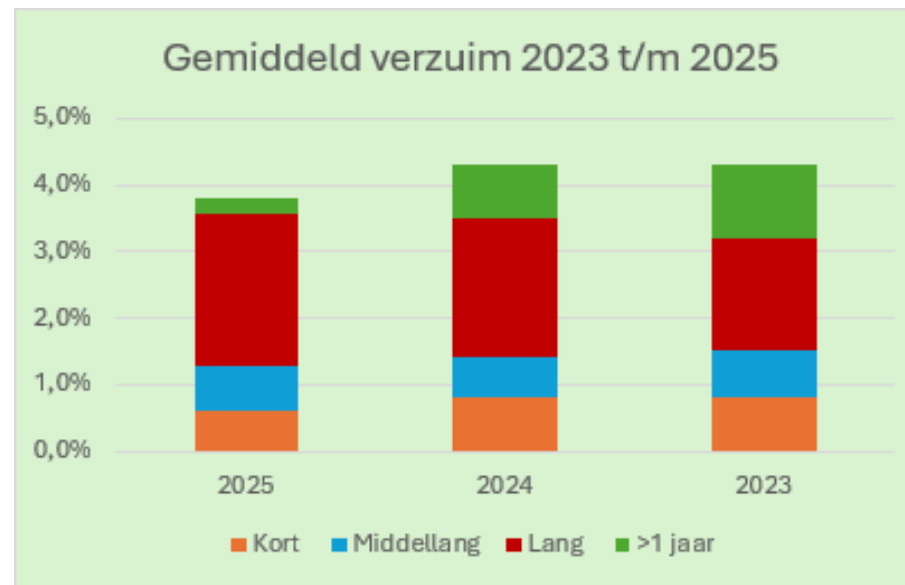
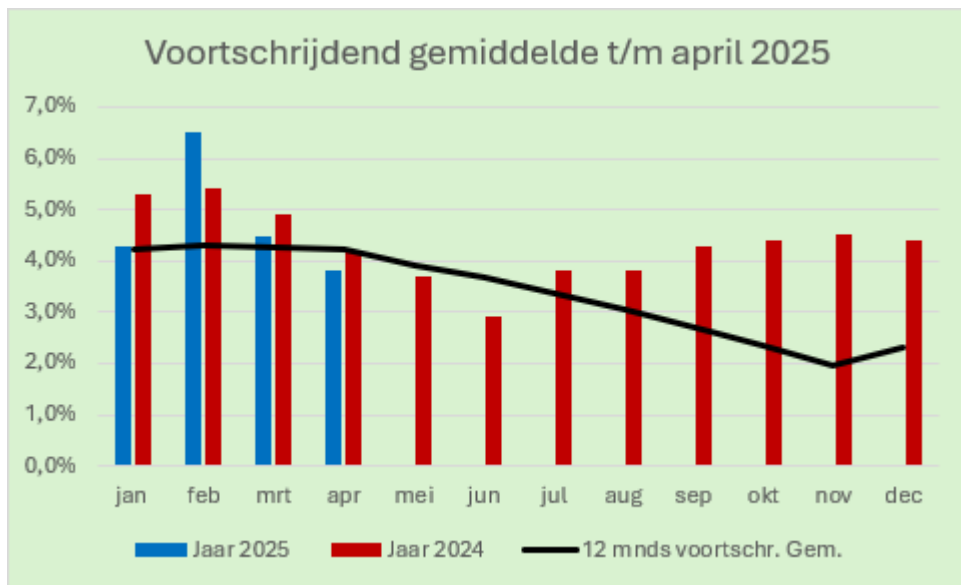
Bezetting, capaciteit & loonkosten

Formatie bezetting en personele kengetallen	Begr. 2025				YTD Begr. 2025				Real. 2025			
	intern	extern	totaal	% intern	intern	extern	totaal	% intern	intern	extern	totaal	% intern
Formatie bezetting												
Productief	155,4	25,9	181,3	86%	155,4	25,9	181,3	86%	161,2	26,3	187,5	86%
Niet productief	37,3	1,9	39,1		37,3	1,9	39,1		39,6	5,7	45,3	
Totaal bezetting en formatie	192,7	27,8	220,4		192,7	27,8	220,4		200,7	32,0	232,7	
Loonkosten x € 1.000	18.287	3.515	21.803		6.096	1.172	7.268		5.957	1.458	7.414	
Gemiddelde kosten /fte (in €)	94.912	126.643	98.908		94.912	126.643	98.908		89.016	136.739	95.575	
% van de loonsom	84%	16%			84%	16%			86%	14%		
% stijging gemid loonkosten tov jaar eerder	5%	6%	4%		5%	6%	4%		2%	5%	2%	

Toelichting op de bezetting en capaciteit

- Na de invoering van AFAS hebben we met ingang van april een grotendeels compleet beeld van de personele bezetting.
- De ontwikkeling van de productieve bezetting is in lijn met de orderportefeuille, aandeel inhuur blijft stabiel.
- Gemiddelde kosten per FTE's intern ligt beduidend lager dan begroot, dit is met name een prijsvoordeel t.o.v. de genormeerde begroting.
- De niet productieve FTE's zijn beduidend hoger dan begroot, dit heeft vooral nog te maken met inhuur t.b.v. AFAS en ziekte vervanging; een deel van de niet- productieve FTE's wordt gedetacheerd bij OD-NL.
- De gemiddelde kosten externe FTE's laat een stijgende ontwikkeling zien, dit wordt nog nader geanalyseerd; realisatie 2024 liet al een gemiddelde zien van ca. € 130k, wat al op een hoger niveau lag dan opgenomen in de begroting 2025.
- We zien dat het aantal productieve uren hoger ligt dan geraamd, dit is vergelijkbaar met andere jaren. Dit leidt niet tot extra omzet, maar compenseert de hogere inzet van uren voor producten met een vaste prijs.

Ziekteverzuim

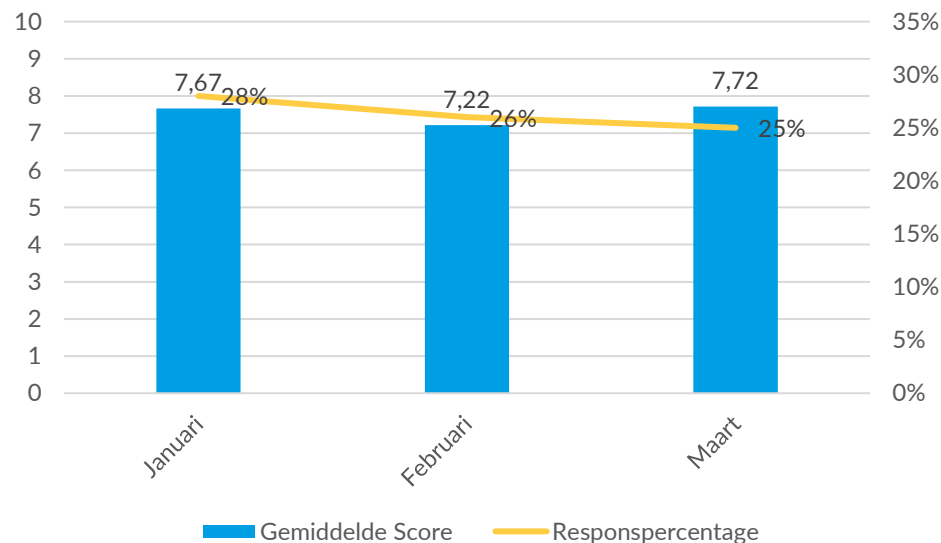

Toelichting ziekteverzuim

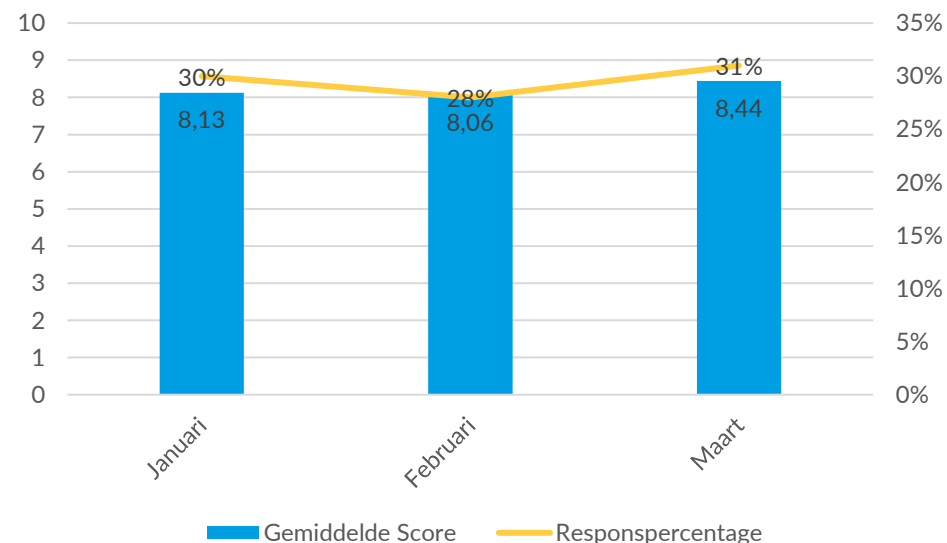
- Met een percentage van 3,81% is ons gemiddelde verzuimcijfer, in april 2025, aanzienlijk gedaald in vergelijking met de maand maart 2025 met een percentage van 4,46%;
- Deze daling heeft te maken met een daling in alle verzuimcategorieën, van kort tot aan zeer lang verzuim(>1jr.);
- Verzuim langer dan 1 jaar en kort verzuim zijn het sterkst gedaald. Dit is het gevolg van het volledige en deel herstel van medewerkers met fysieke en mentale klachten;
- De prognose voor mei is dat het lange verzuim nog wat verder kan dalen door de inzet van medisch specialisten en de opbouw van uren van de medewerkers met fysieke klachten;
- Onze aanpak van ziekteverzuim blijft preventief vanuit o.a. strategisch leiderschap, opleiding en ontwikkeling en vitaliteit. Hierin werken leidinggevenden, HR en de arbodienst nauw samen en staan daarbij open voor nieuwe mogelijkheden om verzuim te voorkomen (innovatie).

Tevredenheid Publieke Dienstverlening ODRA (TPDO)

Tevredenheid Vergunningen

Tevredenheid Controles

We zien dat het responspercentage is toegenomen. Onze verwachting is dat dit 3 redenen heeft:

1. De technische doorontwikkeling van het TPDO maakt dat uitnodiging tot deelname minder in de spamfolder terecht komen;
2. Doordat de feedback uit de enquête direct bij de zaakbehandelaar terecht komt geven sommige zaakbehandelaren proactief aan dat mensen aan een digitale enquête kunnen deelnemen;
3. De naamsbekendheid van Omgevingsdiensten lijkt landelijk te stijgen.

We zien stabiele, positieve, cijfers over de dienstverlening in het eerste kwartaal 2025.

Streefcijfers: Bij vergunningverlening streven we naar een score tussen 7,5 en 8. Bij Toezicht streven we naar een score tussen 7,5 en 8.

Vergunningverlening bouw

De stijging van de score voor vergunningverlening bouw lijkt door te zetten. We zien nu een stijging van gemiddeld 0,5 punt in vergelijking met dezelfde periode in 2024. Met een score van 7,72 voldoen we aan ons streefcijfer.

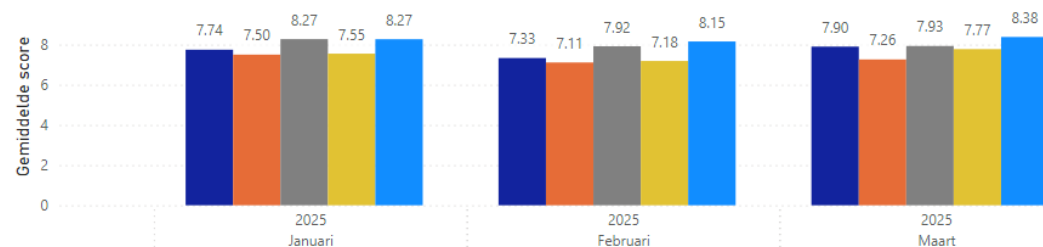
Tevredenheid Publieke Dienstverlening ODRA (TPDO)

Tevredenheid Vergunningen – kernwaardes

Gemiddelde score

PER MAAND, CATEGORIE, JAAR

Algemeen Samen Vakmanschap Verantwoordelijkheid Vertrouwen

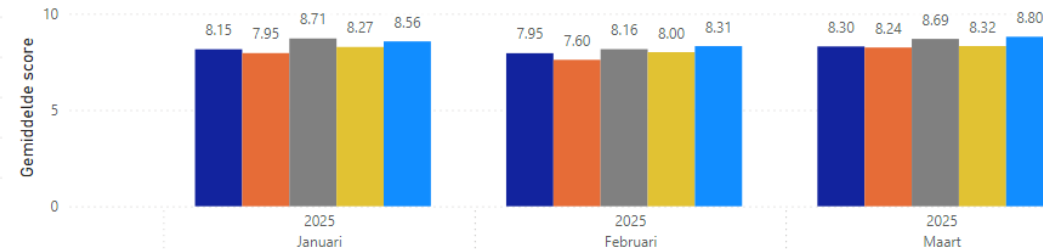

Tevredenheid Controles – kernwaardes

Gemiddelde score

PER MAAND, CATEGORIE, JAAR

Algemeen Samen Vakmanschap Verantwoordelijkheid Vertrouwen

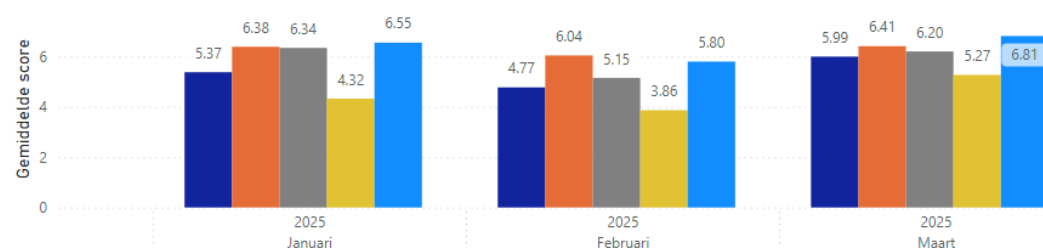

Tevredenheid Melding overlast – kernwaardes

Gemiddelde score

PER MAAND, CATEGORIE, JAAR

Algemeen Samen Vakmanschap Verantwoordelijkheid Vertrouwen

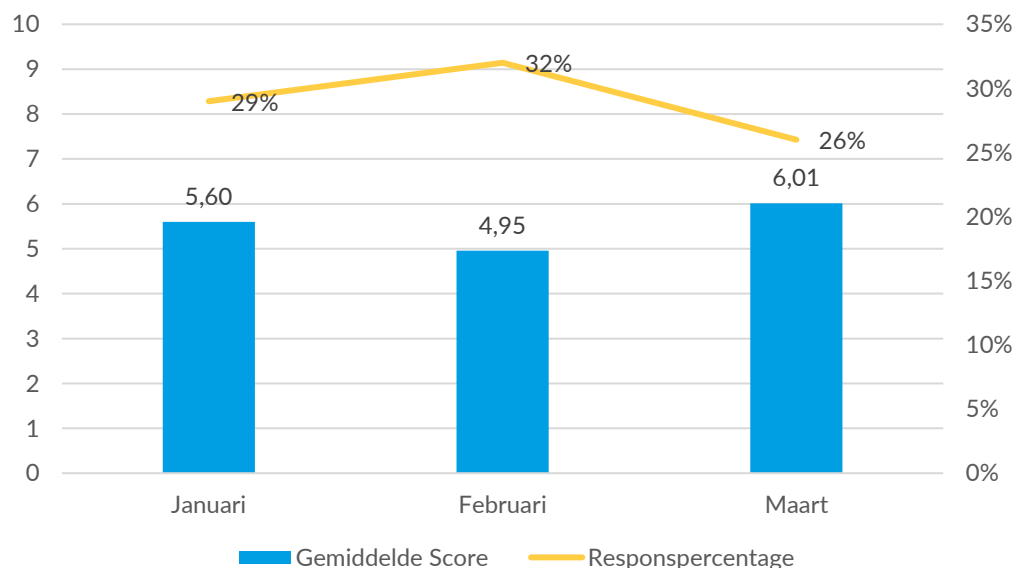
We zien dat de stellingen met betrekking tot de kernwaardes “Vakmanschap” en “Vertrouwen” telkens als hoogst gewaardeerd worden. Waarbij de stellingen voor de kernwaarde “Verantwoordelijkheid” en “Samen” telkens als laagst gewaardeerd worden. In het dashboard van Q2-25 zal hier meer duiding aan gegeven worden wat aansluit op de duiding van het overzicht 2024.

Opvallend is dat de kernwaarde “Samen” bij het behandelen van meldingen overlast deze trend doorbreekt. Ook aan dit fenomeen wordt in Q2-25 meer duiding gegeven.

NB: de opmaak van het TPDO wijzigt ook na de doorontwikkeling. Vanaf Q2-25 is er een vaste opmaak in huisstijl.

Tevredenheid Publieke Dienstverlening ODRA (TPDO)

Tevredenheid melding overlast

We zien een dip in tevredenheid in februari 2025. We zien dat met name op het gebied van tevredenheid over de oplossing die ODRA kan bieden. De verwachting is dat dit, gezien de tijd van het jaar, met name met geuroverlast van houtstook te maken heeft. De behandeling van geuroverlast van houtstook is beperkt. Daarbij is er meer aandacht voor dit onderwerp wat wij terug zien in het aantal klachten wat hierover in wordt gediend.

Streefcijfer

Bij meldingen streven wij naar een score van 6,5. Met een score van 6,01 voldoen we daar nog niet aan.

Adviesnota (besluitvormend)

Agendapunt: 5.2

Betreft : ☐ MT ☐ Strategisch Overleg ☐ Ambtelijk Overleg ☐ Dagelijks Bestuur ☒ Algemeen Bestuur

Datum van overleg: 26 juni 2025

Steller(s) van het stuk: **Stuurgroep fusie ODRN en ODRA**

Onderwerp: Uitgangspunten liquidatieplan ODRN en ODRA

Beleid:

Bijlagen: 3

Gevraagde besluiten AB

- 1) Kennis te nemen van de Uitgangspuntennotitie financiële liquidatie ODRN en ODRA, vragen en antwoorden uitgangspuntennotitie liquidatieplan ODRN en ODRA en memo verhouding fusie en liquideren;
- 2) In te stemmen met het doorgeleiden van de uitgangspuntennotitie naar de raden en Staten om te betrekken bij de besluitvorming over fusie naar ODGM.

1. Inleiding

In het kader van een verkenning naar een verregaande samenwerking is onderzocht of een fusie tussen de gemeenschappelijke regelingen ODRN en ODRA haalbaar en wenselijk is. Deze verkenning heeft geleid tot het voornemen om beide bestaande regelingen op te heffen en op te gaan in een nieuwe gemeenschappelijke regeling: de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM).

Het opheffen van de regelingen ODRN en ODRA brengt met zich mee dat beide diensten formeel geliquideerd moeten worden. Dit vereist het opstellen van een liquidatieplan waarin de uitgangspunten en randvoorwaarden voor de financiële afwikkeling van beide organisaties worden vastgelegd.

Op 6 mei 2025 hebben de Algemeen Besturen (AB) van zowel ODRN als ODRA unaniem een positief adviesbesluit genomen ten aanzien van het voornemen tot fusie. In aansluiting op dit besluit hebben beide besturen het dagelijks bestuur verzocht om de financiële uitgangspunten voor de liquidatie van ODRN en ODRA nader uit te werken.

De uitgewerkte uitgangspunten worden hierbij aangeboden aan de colleges van de deelnemende gemeenten en andere deelnemers, zodat zij hier formeel kennis van kunnen nemen en dit kunnen betrekken in hun besluitvorming omtrent de fusie naar ODGM.

2. Totstandkoming uitgangspunten financiële liquidatie ODRN en ODRA

De liquidatie van de huidige organisaties ODRN en ODRA is geen op zichzelf staand traject, maar vormt het logische sluitstuk van de transitie naar de nieuwe organisatie ODGM. Feitelijke afwikkeling van de liquidatie zal in 2026 plaatsvinden binnen elk van de latende Omgevingsdiensten afzonderlijk. Nadat al de hier uit voortvloeiende administratieve verplichtingen zijn afgewikkeld kan de liquidatie vervolgens ook in juridische zin worden afgewikkeld.

Transparantie, bestuurlijke grip en gefaseerde besluitvorming vormen hierbij de centrale uitgangspunten. Deze uitgangspunten dragen bij aan een zorgvuldig en beheersbaar proces waarin alle betrokken partijen hun rol kunnen blijven vervullen en tijdig en volledig geïnformeerd worden.

De uitgangspunten voor de financiële liquidatie zijn geformaliseerd in een notitie die is voortgekomen uit het procesvoorstel Liquidatieplan, vastgesteld door beide Algemeen Besturen op 6 mei 2025. Dit procesvoorstel biedt het formele kader voor de uitvoering van de liquidatie en geeft richting aan de verdere inhoudelijke en financiële afwikkeling van de bestaande regelingen.

In de periode na vaststelling van het procesvoorstel zijn op 28 mei en 5 juni 2025 twee informatie- en discussiesessies georganiseerd. Deze sessies boden regisseurs en financiële adviseurs van de deelnemende gemeenten en provincie Gelderland gelegenheid om vragen te stellen en feedback te geven op de voorgestelde uitgangspunten. De bijeenkomsten zijn goed bezocht en hebben bijgedragen aan een constructief dialoog en breed draagvlak onder de deelnemers.

Uit de gevoerde gesprekken blijkt dat de liquidatie als zodanig weinig zorgen oproept. De betrokken regisseurs en financials onderkennen dat de liquidatie technisch en bestuurlijk goed uitvoerbaar is, zonder dat dit leidt tot grote risico's of knelpunten. Er is consensus dat de liquidatie op beheersbare wijze kan worden voorbereid en afgerond. Daarbij is de verwachting uitgesproken dat de kosten voor dit traject – op basis van de huidige inzichten – niet verder zullen toenemen.

Een aandachtspunt vanuit de partners van beide diensten was de overeenkomst tussen de gemeente Nijmegen en de ODRN inzake de overdracht van BRIKS-taken naar de gemeente Nijmegen. Bij de overdracht zijn afspraken gemaakt over vergoeding van frictiekosten aan de ODRN. Vraag vanuit de partners was of deze overeenkomst in stand bleef na de fusie en of de vergoeding dan wordt betaald aan de nieuwe GR (ODGM). In het overzicht met vragen en antwoorden is hierop gereageerd. Uit de overeenkomst blijkt dat fusie geen ontbindende voorwaarde is voor de overeenkomst tussen de ODRN en de gemeente Nijmegen. Daarmee geldt dat deze overeenkomst mee overgaat naar de nieuwe dienst en dat betaling van de frictiekosten na ontstaan van de nieuwe dienst plaatsvindt aan de nieuwe dienst. Dit sluit aan bij het overgaan van alle rechten en plichten naar de nieuwe organisatie en behoeft daarmee geen nadere aandacht in de uitgangspunten. Indien het wenselijk is om dit toch expliciet te benoemen, dan kan dit worden opgenomen in de uitgangspunten.

De aandacht van de deelnemers ging in hoofdzaak uit naar de financiële inrichting van fase 3, de fase die start na de fusiedatum, van het fusieproces en hoe hiermee om te gaan. Deze vraagstukken worden separaat behandeld, maar ook daarvoor geldt dat deze kosten zoveel als mogelijk binnen de begroting moet kunnen worden opgevangen.

Ten behoeve van de transparantie is een overzicht opgesteld van gestelde vragen en bijbehorende antwoorden, voortgekomen uit de genoemde sessies. Tevens is een separate notitie toegevoegd waarin de relatie tussen de liquidatie en de fusie nader wordt toegelicht.

3. Besluit stuurgroep ODGM i.o.

De Stuurgroep ODGM i.o. heeft op 6 juni jl. besloten om de notitie met uitgangspunten voor de financiële liquidatie, het daarbij behorende overzicht van gestelde vragen en antwoorden en de notitie liquidatie en fusie door te geleiden naar de Algemeen Besturen van ODRN en ODRA.

Na vaststelling door de Algemeen Besturen kan de uitgangspuntennotitie worden aangeboden aan de colleges van de deelnemende gemeenten en provincie om te betrekken bij de besluitvorming over de fusie naar ODGM.

Procesvoorstel Liquidatieplan – AB 6 mei 2025

1. Waarom een liquidatieplan?

Als logisch gevolg van de fusie c.q. oprichting van de nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) dienen de bestaande entiteiten ODRN en ODRA te worden geliquideerd. Hiertoe dienen beide AB'en een liquidatieplan vast te stellen. Bijzonder karakter van de liquidatie is dat deze niet staat in het teken van de opheffing als zodanig, maar veeleer in het teken van een goede overdracht aan rechtsopvolger ODGM.

Liquidatie (en opheffing) van de twee “oude GR-en” vindt plaats nadat de nieuwe GR is opgericht. Voor de liquidatie wordt een liquidatieplan opgesteld. Dat liquidatieplan geeft de uitgangspunten die worden gehanteerd voor de liquidatie en het stappenplan voor de liquidatie. Door vaststelling van het liquidatieplan wordt een correcte en gelijkwaardige overgang van ODRN en ODRA naar ODGM, bewerkstelligd.

2. Wat is een liquidatieplan?

Doelstelling van het liquidatieplan betreft het verstrekken van inzicht in de juridische en bedrijfseconomische/financiële en personele consequenties van opheffing van ODRA en ODRN. Dit liquidatieplan dient daarmee als input voor het besluit tot opheffing van de ODRA en ODRN en overheveling van het vermogen van ODRA en ODRN naar ODGM

3. Inhoud liquidatieplan

Het liquidatieplan beschrijft alle onderwerpen die geregeld moeten worden om de rechtspersoon te ontmantelen en de bestuurlijke en ambtelijke verantwoordelijkheden bij de liquidatie. Het liquidatieplan bevat het volgende:

- Balansafwikkeling
- Financiële prognose liquidatie
- Jaarrekening
- Verrekening liquidatiesaldo
- Administratieve liquidatie
- Gevolgen voor het personeel
- Stappenplan en planning

De deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling kunnen op basis van de financiële prognose de financiële consequenties overzien van een opheffingsbesluit. Ook blijkt waar het nodig is om nadere afspraken te maken over de financiële afwikkeling bij liquidatie. De financiële prognose bestaat uit de volgende onderdelen:

- Aanspraken personeel
- Algemene reserve
- Bestemmingsreserves
- Afhandeling lopende verplichtingen en lopende rechten
- Afhandeling van de balans
- Liquidatiekosten

4. Proces om te komen tot een liquidatieplan

We willen op zorgvuldige wijze komen tot een liquidatieplan en daar alle partners bij betrekken. Daarnaast willen we de accountant van beide diensten advies vragen. De accountant moet een oordeel geven over de uiteindelijke liquidatie. Het is daarom

wenselijk om de accountant te betrekken bij de voorbereiding van de liquidatie. We zien het proces om te komen tot een liquidatieplan in 2 stappen:

Stap 1: is het bepalen van de uitgangspunten voor de liquidatie, samen met de partners van de huidige GR-en. De reeds vastgestelde bestuurlijke (financiële) uitgangspunten worden hierin meegenomen. Deze uitgangspunten notitie wordt voorgelegd aan de accountant voor advies en vervolgens vastgesteld door de beide AB'en. De bestuurlijk vastgestelde notitie wordt aan Raden en Staten gezonden voor zienswijze. Dit zal parallel lopen aan de toestemmingsprocedure. De verwachting is dat dit na de zomer dit jaar zal worden aangeboden.

Stap 2: betreft het uitwerken van de uitgangspunten tot een liquidatieplan voor de uitvoering van de liquidatie. Het liquidatieplan wordt in nauw overleg met de partners van de GR opgesteld en voor advies voorgelegd aan de accountant en vervolgens vastgesteld door beide AB-en. We denken dat het mogelijk is om deze stap voor de herfst (september/ oktober) af te ronden wanneer alle consequenties van de beëindiging van beide GR'en volledig inzichtelijk zijn.

5. Belangrijk startpunt bij opstellen van het liquidatieplan

De jaarrekening 2025 wordt door het Algemeen bestuur van de 2 "oude" gemeenschappelijke regelingen vastgesteld. Dit betekent dat de afrekening over 2025 plaats vindt in de "oude" GR, volgens de afspraken binnen die GR.

Na het vaststellen van de jaarrekening 2025 geldt dat sprake is van een volledige juridische fusie. Bij de volledige fusie, zijn er géén financiële gevolgen voor de deelnemende gemeenten. Alle activa en passiva, rechten en verplichtingen, gaan over naar de nieuwe gemeenschappelijke regeling. Er zal geen afrekening van gemeentelijke tegoeden/schulden op basis van de liquidatie plaatsvinden. Na ineen vlechting blijven de 2 "oude" gemeenschappelijke regelingen financieel administratief leeg achter. Hierbij wordt een eindbalans per "oude" gemeenschappelijke regeling, en een beginbalans voor de nieuwe gemeenschappelijke regeling opgesteld.

CONCEPT Uitgangspunten financiële liquidatie

Versie: 5 juni 2025

In deze notitie worden de afspraken weergegeven die betrekking hebben op de financiële liquidatie zoals vermeld in punt 4 van het Procesvoorstel Liquidatieplan – AB 6 mei 2025.

De Jaarrekening 2025 van beide latende diensten is een belangrijke basis voor de overdracht aan rechtsoptvolger ODGM en de feitelijke afwikkeling van de financiële liquidatie van de latende diensten nadien. Om deze reden bevat deze notitie mede belangrijke uitgangspunten die dienen te worden betrokken bij de opstelling van de Jaarrekening 2025 van de beide latende Omgevingsdiensten.

Feitelijke afwikkeling van de liquidatie zal in 2026 plaatsvinden binnen elk van de latende Omgevingsdiensten afzonderlijk. Nadat al de hier uit voortvloeiende administratieve verplichtingen zijn afgewikkeld kan de liquidatie vervolgens ook in juridische zin worden afgewikkeld.

Ten aanzien van de financiële liquidatie worden op basis van balans/vermogenspositie van de latende Omgevingsdiensten de op de hierna volgende pagina's beschreven van belang zijnde punten onderscheiden:

1. Vaste activa

- a. **Immateriële vaste activa:** ODRN en ODRA hebben geen immateriële vaste activa op de balans staan.
- b. **Materiële vaste activa:** Materiële vaste activa in gebruik en eigendom van de latende OD wordt overgedragen aan de nieuwe ODGM. Dit uitgangspunt geldt eveneens voor materiële vaste activa die geen boekwaarde meer vertegenwoordigen. Materiële vaste activa die geen boekwaarde meer vertegenwoordigen worden "om niet" overgedragen aan de nieuw opgerichte dienst ODGM. Rechten en verplichtingen die hier (m.b.t. gebruik dan wel onderhoud) aan vastzitten komen toe aan de nieuwe dienst ODGM.
- c. **Financiële vaste activa:** ODRA en ODRN hebben geen financiële vaste activa op de balans staan.

2. Vlottende activa

- a. **Vorraden:** ODRA en ODRN hebben geen voorraden op de balans staan.
- b. **Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar**
 - I. **Vorderingen op openbare lichamen:** Dit zijn de openstaande debiteuren per 31-12-2025. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.
 - II. **Uitzettingen in 's Rijks schatkist:** Dit zijn de liquide middelen die ODRN en ODRA in de schatkist van het Rijk hebben gestort. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.

c. **Overige vorderingen:** N.v.t.

d. **Liquide middelen**

- a. **Bank- en girosaldi:** Dit zijn de liquide middelen die ODRN en ODRA hebben gestort op hun bankrekening bij de BNG. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.

3. Overlopende activa

- a. **Overige nog te ontvangen bedragen:** Dit zijn de bedragen die ODRN en ODRA in 2026 nog moeten ontvangen van andere overheden uit hoofde van exploitatie van de latende OD in het voorgaande boekjaar. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.
- b. **Vooruitbetaalde bedragen:** Dit betreft de bedragen die de latende OD in 2025 of eerder heeft betaald voor een prestatie in 2026 of later. Vooruitbetaalde bedragen die tot nut zijn voor de exploitatie van ODGM worden via de liquidatie-/openingsbalans overgebracht naar ODGM. Het ontstaan van nieuwe posten per ultimo 2025 wordt bij voorkeur vermeden. In dit verband worden contractpartners van de latende OD's proactief aangeschreven om aan te geven dat in 2026 doorlopende verplichtingen worden overgenomen door ODGM en hen te verzoeken in te stemmen met wijziging van de contractant en tenaamstelling. Waar nodig/gewenst zullen lopende contracten van de latende OD's worden beëindigd en nieuwe worden aangegaan (bijv. enkele verzekeringen).

Als er bij het opstellen van de jaarrekening 2025 posten worden vergeten of later naar voren komen, dan vallen deze in de exploitatie van het nieuwe jaar. Dat betekent dat eventuele nadelen (of voordelen) voor rekening van de nieuwe organisatie komen. Dit is een gebruikelijke gang van zaken in het jaarrekeningproces.

4. Vaste passiva

a. **Eigen vermogen**

- I. **Algemene reserve:** ODRN en ODRA beschikken over een algemene reserve, zij laten het saldo van de algemene reserve vrijvallen in het rekeningresultaat 2025. Via dat resultaat vindt vervolgens een verrekening plaats met de deelnemende gemeenten, wat leidt tot een incidentele baat.

Tegelijkertijd is het van belang om een helder uitgangspunt te formuleren voor de vorming van de algemene reserve in de nieuwe organisatie. Daarbij geldt dat beide deelnemende organisaties naar evenredigheid financieel vermogen moeten inbrengen, op basis van gelijke waarderingsgrondslagen.

De hoogte van de algemene reserve van de nieuwe organisatie wordt bepaald op basis van een gewenste weerstandratio. Hiervoor worden de risico's van de nieuwe organisatie in kaart gebracht. Op basis van de analyse van deze risico's wordt vervolgens berekend welk bedrag nodig is als algemene reserve om financiële schokken op te vangen.

- II. **Bestemmingsreserves:** Deze zijn gevormd voor specifieke doelen. Als de uitvoering van die doelen door de nieuwe organisatie wordt voortgezet, dan gaan zowel het doel als de bijbehorende middelen over naar de nieuwe organisatie. In dat geval vallen de bestemmingsreserves niet vrij, maar worden zij overgeheveld.
- III. **Gerealiseerde resultaat:** Het gerealiseerde resultaat wordt conform het gestelde in de GR-tekst van de latende OD's afgewikkeld. In basis betekent dit dat een positief rekeningresultaat 2025 door de latende OD in 2026 wordt uitgekeerd aan de (latende) deelnemers van de betreffende OD. Een negatief rekeningresultaat 2025 wordt door de latende OD in 2026 in rekening gebracht bij de (latende) deelnemers van de betreffende OD. De ontwikkeling van de uitvoering 2025 wordt door beide diensten gevolgd en gerapporteerd via de reguliere rapportages, met daarin de prognose voor het te verwachten resultaat 2025.
- b. **Voorzieningen**
- I. **Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's:** Beide latende OD's hebben een voorziening voor verlofsparen c.q. arbeidskosten gerelateerde verplichtingen¹. De betreffende voorzieningen zullen worden overgedragen aan ODGM, aangezien deze strekken ter dekking van personele verplichtingen die eveneens door ODGM van de latende OD's worden overgenomen. Uitgangspunt is dat de voorzieningen bij elk van de latende OD's op gelijkwaardige grondslagen worden gewaardeerd.
- <nog bekijken of gelijkwaardige grondslagen worden gewaardeerd. Indien dit niet het geval is dan treden ODRN en ODRA in overleg over welke acties nodig zijn om de voorziening gelijkwaardig te waarderen en stemmen hierover af met de accountant. Indien nodig wordt er ten laste van de exploitatie 2025 gedoteerd dan wel vindt er mogelijk vrijval plaats ten gunste van de exploitatie 2025. De budgettaire effecten hiervan vormen onderdeel van het rekeningsaldo 2025 van de latende OD. *N.B. Dit aspect vertoont nauwe samenhang met wat op pagina 6 van deze notitie geschreven is onder het punt "Niet uit de balans blijvende verplichtingen".* >
- c. **Schulden met een looptijd > 1 jaar:** ODRN heeft geen schulden met een looptijd van meer dan 1 jaar op de balans staan, ODRA wel. Het gaat hier vooral over huur en leasefietsen, leasecontracten van auto's. Praktische zaken die de nieuwe dienst ook nodig heeft. De omvang wordt geïnventariseerd en gaan in principe over naar de nieuwe dienst.

5. Vlottende passiva

a. Schulden met een looptijd < 1 jaar

- I. **Overige schulden:** Dit zijn de openstaande crediteuren per 31-12-2025. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's

¹ ODRN: harmonisatietoelage en verlofstuwmeren. ODRA: harmonisatievergoeding, verlofsparen en personele kosten.

b. Overlopende passiva

- I. **Verplichtingen die in een volgend jaar tot betaling komen:** Dit zijn kosten voor producten of diensten die in 2025 of eerder aan ODRA en ODRN zijn geleverd, maar waarvan de factuur in 2026 wordt betaald. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.
- II. **Voorschot bedragen van overheidslichamen:** Dit zijn in 2025 of eerder van gemeentes en andere overheidsinstellingen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen als dekking voor lasten in 2026 of later. Deze bedragen worden meegenomen naar ODGM, tenzij uit overleg met de verstrekker blijkt dat het ontvangen voorschotbedrag per ultimo 2025 dient te worden afgerekend.

6. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

In het kader van de fusie is sprake van “overgang van onderneming”. Dit betekent o.a. dat werknemers overgaan naar de nieuwe organisatie met behoud van hun arbeidsvoorwaarden. Overeenkomstig dit principe behouden de medewerkers de opgebouwde rechten zoals positieve verlofsaldi en worden deze niet per ultimo 2025 vereffend binnen de latende OD. De betreffende rechten en de daaraan vanuit het oogpunt van de werkgever verbonden verplichtingen gaan over naar ODGM. De overdracht van dergelijke opgebouwde rechten laat onverlet dat de vigerende afspraken uit het (Gelderse) arbeidsvoorwaardenreglement en de daaraan verbonden interne Regeling zoals gebruikelijk van toepassing zijn op de situatie per ultimo 2025.

Met betrekking tot de opgebouwde verlofrechten c.q. openstaande verlofaanspraken worden in het kader van de financiële liquidatie de hierna genoemde relevante onderdelen onderscheiden:

Compensabele uren

In het arbeidsvoorwaardenreglement (art. 5.3, lid 2) is geregeld dat een werknemer aan het eind van het kalenderjaar een positief werkurensaldo van maximaal 72 uur mag hebben (in geval van een deeltijdfactor geldt dit aantal uren naar rato). Dit saldo gaat mee naar het volgende kalenderjaar en moet in dat volgende jaar worden opgenomen.

Binnen de latende OD's wordt er actief gestuurd op toepassing van de genoemde regeling(en). Slechts in uitzonderingsgevallen zal er maatwerk worden toegepast. De budgettaire effecten van dergelijk maatwerk dienen neer te slaan de in jaarrekening van de latende OD.

Wettelijk verlof

Op grond van de cao SGO kent het wettelijk verlof een houdbaarheid van 24 maanden. De houdbaarheid van het verlof is leidend bij de bepaling hoeveel verlofaanspraak er naar het volgende kalenderjaar wordt overgedragen. Niet tijdig genoten wettelijke verlofuren komen te vervallen. (Wettelijk is het niet toegestaan het betreffende verlof uit te keren.)

Bovenwettelijk verlof

De component bovenwettelijk verlof kent een houdbaarheidsdatum van vijf jaar. Op grond van de cao SGO mogen medewerkers van de niet genoten verlofuren (naar rato van hun deeltijdfactor) per jaar maximaal 72 uur laten uitbetalen. De lasten gemoeid met verlofverkoop in 2025 slaan neer in de exploitatie van de latende OD. Een eventueel niet genoten surplus aan bovenwettelijke

uren waarvan de geldigheidsduur op 31-12-2025 verstrijkt komt te vervallen, tenzij deze wordt ingezet als bron voor het in de cao mogelijk gemaakte verlofsparen. Spaarverlof kent géén vervaldatum en voor de financiële verplichtingen die hier mee samenhangen wordt door de latende OD een storting gedaan in de voorziening voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen. De betreffende voorziening wordt door de latende OD's overgedragen aan ODGM, opdat ODGM op de bestemde tijd aan de verplichtingen kan voldoen.

De in de op de vorige pagina genoemde regelingen beschreven uitgangspunten zijn bedoeld om te voorkomen dat de OD wordt geconfronteerd met een stuwmeer aan nog op te nemen uren en daarmee samenhangende toekomstige lasten die niet binnen de reguliere exploitatie kunnen worden gedekt. De in de genoemde regelingen beschreven uitgangspunten zijn voor zowel ODRA en ODRN van overeenkomstige toepassing, waarmee ten aanzien van de liquidatie en de overdracht in basis sprake is van een gelijkwaardige uitgangspositie. Dit houdt tevens in dat ODGM niet wordt geconfronteerd met verlofaanspraken met een meer dan gebruikelijke of wenselijke omvang die in een later jaar in de exploitatie tot uiting komen terwijl er geen specifieke voorziening tegenover staat. Bij het opmaken van de jaarrekening van de latende OD zullen de hiervoor per onderdeel uiteengezette maxima in acht worden genomen. In geval van eventuele uitzonderingssituaties treden de latende OD's actief in overleg over de hieraan in de jaarrekening van de latende OD te verbinden (en aan ODGM over te dragen) balanswaardering.

Hiernaast zal voor de volgende onderdelen zal nagegaan worden of er sprake is van grote verschillen tussen de situaties van de latende OD's:

- Onderhanden werk / achterstanden
- Jubileumuitkeringen
- Ziektegevallen / risico op arbeidsongeschiktheid/WW

De latende OD's stemmen omwille van de vergelijkbaarheid af over de wijze waarop bij de hiervoor bedoelde beoordeling de omvang van de genoemde onderdelen wordt bepaald. Indien de omvang van de niet uit de balans blijkende verplichting naar verwachting groter is dan 0,5% van de in het financieel plan ODGM opgenomen begrote omzet van ODGM, dan zal hiervoor binnen de latende OD een voorziening worden gevormd. De betreffende voorziening wordt per 1-1-2026 overgedragen aan ODGM.

Niet voorziene omstandigheden met financiële gevolgen

De kans is aanwezig dat zich in 2025 situaties voordoen met financiële consequenties waarmee door de latende OD's geen rekening is gehouden in de jaarrekening 2025. Bijv. een factuur voor een prestatie die in 2025 is geleverd, maar waarvan de kosten op de balans per ultimo 2025 niet zijn voorzien als 'nog te betalen'.

Indien zich een situatie voordoet zoals in de voorgaande alinea is bedoeld, dan vindt afwikkeling hiervan plaats ten laste van de exploitatie van ODGM indien en voor zover opname/vermelding in de jaarrekening 2025 van de latende OD omwille van de getrouwheid niet noodzakelijk is. Als fatale datum hierbij geldt het moment van vaststelling van de jaarrekening door het AB van de latende OD. Alle dergelijke situaties die zich voordoen ná vaststelling van de afzonderlijke jaarrekeningen slaan derhalve neer in de exploitatie van ODGM en zijn voor rekening van de gezamenlijke deelnemers. Hiervan wordt slechts afgeweken indien zich tot het moment van feitelijke afwikkeling van de liquidatie onvoorziene omstandigheden voordoen die een bedrag vertegenwoordigen van ten minste 0,5% van de in het financieel plan ODGM begrote jaaromzet

van ODGM. Zodra de liquidatie van de latende OD een feit is, komen worden alle financiële verplichtingen definitief afgewikkeld via de exploitatie van ODGM.

CONCEPT

Vragen en antwoorden n.a.v. conceptnotitie liquidatieplan opheffen ODRN en ODRA

Vraag 1

In het procesvoorstel is de volgende tekst opgenomen:

“Na het vaststellen van de jaarrekening 2025 geldt dat sprake is van een volledige juridische fusie. Bij de volledige fusie, zijn er géén financiële gevolgen voor de deelnemende gemeenten. Alle activa en passiva, rechten en verplichtingen, gaan over naar de nieuwe gemeenschappelijke regeling. Er zal geen afrekening van gemeentelijke tegoeden/schulden op basis van de liquidatie plaatsvinden. Na ineen vlechting blijven de 2 “oude” gemeenschappelijke regelingen financieel administratief leeg achter. Hierbij wordt een eindbalans per “oude” gemeenschappelijke regeling, en een beginbalans voor de nieuwe gemeenschappelijke regeling opgesteld.”

Hieruit maak ik op dat alle activa en passiva over gaan naar de nieuwe GR en er geen afrekening plaats zal vinden. Dit is volgens mij tegenstrijdig met het uitgangspunt van de fusie, waarbij wordt gesteld dat beide organisaties evenveel vermogen inbrengen. Onder kopje 3 wordt ook vermeld dat er in het liquidatieplan ingegaan wordt op de verrekening van het liquidatiesaldo. Onder kopje 4. Staat bij stap 1 dat de vastgestelde bestuurlijke (financiële) uitgangspunten worden meegenomen.

Reactie 1

We spreken hier over een fusie van ODRN en ODRA waarbij de nieuwe organisatie, ODGM, dezelfde taken uitvoert en daarvoor de beschikbare middelen uit de twee bestaande regelingen nodig heeft. Het uitgangspunt is dan ook dat deze middelen worden ingebracht in de nieuwe gemeenschappelijke regeling, zodat deze haar werkzaamheden direct kan voortzetten.

Het is dus niet zo dat de twee bestaande regelingen eerst volledig worden geliquideerd en afgerekend, waarna opnieuw wordt bepaald wat de nieuwe organisatie nodig heeft. De insteek is juist dat de nieuwe organisatie voortbouwt op de bestaande structuren en vermogens. Daarom is een volledige afrekening vooraf niet aan de orde.

Tegelijkertijd is door beide besturen als uitgangspunt meegegeven dat beide organisaties bij de start van de nieuwe organisatie naar evenredigheid evenveel eigen vermogen en dotaties aan voorzieningen inbrengen. Dit uitgangspunt lijkt op gespannen voet te staan met de passage waarin wordt gesteld dat er géén afrekening plaatsvindt. Wij gaan hier bij de reactie op vraag 2 nader in.

Vraag 2

Volgens mij wordt bedoeld te zeggen dat de financiële afwikkeling in (jaarrekening) 2025 plaats gaat vinden en dan alle reserves vrijvallen (in het resultaat 2025). Via die weg vindt dan alsnog een verrekening plaats met de gemeenten. Dat zou dus een incidentele baat betekenen voor de deelnemers. Klopt dit?

Reactie 2

Dat klopt gedeeltelijk. De financiële afwikkeling vindt inderdaad plaats in de jaarrekening 2025. Daarbij zullen de reserves – voor zover het algemene reserves betreft – vrijvallen in het resultaat van dat jaar. Via dat resultaat vindt vervolgens een verrekening plaats met de deelnemende gemeenten, wat leidt tot een incidentele baat.

Voor bestemmingsreserves ligt dit anders. Deze zijn gevormd voor specifieke doelen. Als de uitvoering van die doelen door de nieuwe organisatie wordt voortgezet, dan gaan zowel het doel als de bijbehorende middelen over naar de nieuwe organisatie. In dat geval vallen de bestemmingsreserves niet vrij, maar worden zij overgeheveld.

Tegelijkertijd is het van belang om een helder uitgangspunt te formuleren voor de vorming van de algemene reserve in de nieuwe organisatie. Daarbij geldt dat beide deelnemende organisaties naar evenredigheid financieel vermogen moeten inbrengen, op basis van gelijke waarderingsgrondslagen.

Alle overige activa die nodig zijn voor de uitvoering van de taken gaan over naar de nieuwe organisatie zonder dat dit wordt afgerekend.

Vraag 3

Investerings die de afgelopen jaren zijn gedaan (nieuwe meetdienst, ICT, inventaris, nieuwe voertuigen etc.) bepalen tevens de hoogte van het vermogen. Hoe wordt omgegaan met verschillen hierin? Wat gebeurt er met het restantvermogen dat in activa zit en niet vrijvalt?

Reactie 3

De investeringen die in de afgelopen jaren zijn gedaan, zoals in meetdiensten, ICT, inventaris en voertuigen, zijn noodzakelijk voor de uitvoering van de taken van de nieuwe organisatie. Deze activa gaan dan ook één-op-één over naar de nieuwe gemeenschappelijke regeling. Hierover vindt geen financiële afrekening plaats, omdat het middelen betreft die essentieel zijn voor de voortzetting van het werk.

Het vermogen dat in deze activa vastzit, blijft dus verbonden aan het operationele doel en valt niet vrij. Verschillen tussen de deelnemende organisaties in de waarde van dergelijke activa worden niet afgerekend, maar maken onderdeel uit van de functionele inbreng. De vermogensinbreng wordt vooral beoordeeld op het financiële vermogen (zoals liquide middelen en reserves), en daar moet – conform het uitgangspunt – evenredigheid in worden nagestreefd.

Vraag 4

Hoe wordt geborgd dat er niet allerlei kosten voor de fusieorganisatie nu gemaakt worden binnen de ‘oude’ OD’s? Dus bijvoorbeeld frictiekosten die zich nu al voordoen en investeringen die nu al worden gedaan.

Reactie 4

De kosten die verband houden met de fusie worden separaat geregistreerd binnen een aparte fusiebegroting, deze is opgenomen in het ontwerp-Bedrijfsplan. Conform de gemaakte afspraken worden deze kosten gelijk verdeeld tussen beide organisaties (50/50). Daarbij wordt ervan uitgegaan dat de fusiekosten voor fase 1 en 2 volledig kunnen worden gedekt met bijdragen van het Rijk en de provincie. Fase 3 komt voor rekening van ODGM.

Om te voorkomen dat reguliere organisatiekosten ten onrechte als fusiekosten worden aangemerkt, besteden beide diensten in hun reguliere rapportages expliciet aandacht aan de fusie gerelateerde uitgaven. Op die manier wordt geborgd dat de kosten transparant worden verantwoord en dat er geen ongewenste verschuiving van lasten plaatsvindt binnen de huidige organisaties ten gunste van de nieuwe organisatie.

Vraag 5

Is er nagedacht over de afwikkeling van SPUKS/subsidies die over meerdere jaren verantwoord moeten worden?

Reactie 5

Ja, daar is over nagedacht. Wanneer de werkzaamheden waarvoor SPUK-middelen of andere meerjarige subsidies zijn toegekend, na de fusie worden voortgezet, gaan deze subsidies mee over naar de nieuwe organisatie.

Met de betreffende subsidieverleners worden tijdig afspraken gemaakt over de wijze van verantwoording: dit kan in sommige gevallen tussentijds plaatsvinden vanuit de bestaande organisatie, of – indien passend – aan het einde van de looptijd vanuit de nieuwe organisatie. Op die manier wordt continuïteit geborgd en blijft de verantwoording sluitend en transparant.

Vraag 6

Hoe wordt omgegaan met de door lopende inhuur op vaste formatieplekken?

Reactie 6

Lopende verplichtingen, waaronder inhuur op vaste formatieplaatsen, gaan over naar de nieuwe organisatie. Of en in hoeverre deze inhuur na de fusie nog nodig is, wordt bepaald in het kader van het plaatsingsproces. Daarbij wordt gekeken welke formatie daadwerkelijk wordt ingevuld door medewerkers uit de bestaande organisaties en waar eventuele personele knelpunten blijven bestaan. De inzet van inhuur wordt dus afgestemd op de uitkomsten van dit proces.

Vraag 7

Hoe wordt omgegaan met de niet uit de balans blijkende verplichtingen en dan specifiek?:

- Huurovereenkomsten kantoren
- Gastheercontract Nijmegen
- Overeenkomst ICT ODRN
- Afrekening ontvlechting BRIKS (afwikkeling in 2025? En heeft impact op vermogenspositie?)

Reactie 7

Niet uit de balans blijkende verplichtingen, zoals huurovereenkomsten en samenwerkingscontracten, gaan – conform het uitgangspunt – over naar de nieuwe organisatie, tenzij hierover expliciet andere afspraken worden gemaakt.

De nieuwe organisatie zal moeten bepalen welke verplichtingen noodzakelijk zijn voor een goede uitvoering van haar taken en welke mogelijk kunnen worden afgebouwd.

Ten aanzien van de huisvesting is afgesproken dat voorlopig gebruik wordt gemaakt van beide bestaande locaties om de regionale nabijheid en spreiding te behouden. Aangezien de nieuwe organisatie hoe dan ook over huisvesting moet beschikken, is het vanuit financieel en operationeel oogpunt niet wenselijk om bestaande huurcontracten voortijdig open te breken, zeker gezien de mogelijke kosten en onzekerheden van nieuwe contracten.

Wat betreft de afwikkeling van BRIKS geldt dat hierover inderdaad duidelijke afspraken moeten worden opgenomen in de uitgangspunten voor de liquidatie. De BRIKS ontvlechtigingsafspraken met de gemeente Nijmegen lopen over de jaren 2025 tot en met 2027. Voorgesteld wordt dit punt nadrukkelijk naar voren te brengen in de uitgangspuntennotitie.

De overige genoemde verplichtingen, zoals het gastheercontract met Nijmegen en de overeenkomst met ICT ODRN (is een kortlopend contract met opzegtermijn van 1 jaar – met deze contractpartij worden al gesprekken gevoerd), hebben betrekking op de inrichting van de bedrijfsvoering van de nieuwe organisatie. De continuering of beëindiging van deze overeenkomsten hangt af van de keuzes die worden gemaakt over de toekomstige inrichting van die bedrijfsvoering. Daarbij merken we op dat het gastheercontract met Nijmegen inmiddels nog maar een beperkte omvang kent.

Kortom, de benadering is dat lopende verplichtingen in principe overgaan, maar dat de nieuwe organisatie op basis van inhoudelijke en financiële overwegingen per geval zal beoordelen of en hoe deze worden voortgezet.

Vraag 8

Wat zijn gelijke waarderingsgrondslagen en waarom zijn die belangrijk in het fusie- en liquidatieproces?

Reactie 8

Gelijke waarderingsgrondslagen betekenen dat ODRN en ODRA hun bezittingen op dezelfde manier waarderen in de financiële administratie. Dit is van belang om een eerlijke, transparante en vergelijkbare financiële basis te creëren bij de liquidatie.

Er zijn verschillende manieren om bezittingen te waarderen, bijvoorbeeld op basis van aanschafwaarde (de oorspronkelijke prijs) of actuele waarde (wat het nu waard is). Als organisaties verschillende methoden hanteren, ontstaat er een scheef beeld van de waarde van activa en passiva.

Door dezelfde waarderingsgrondslagen te hanteren, kunnen alle cijfers eenduidig worden geïnterpreteerd en ontstaat er duidelijkheid. Dit is essentieel voor het opstellen van een sluitende eindbalans van de oude organisatie en een beginbalans voor de nieuwe organisatie. Het voorkomt bovendien discussies achteraf.

Vraag 9

Wie is gemandateerd om lopende contracten open te breken in aanloop naar de fusie?

Reactie 9

Tot 1 januari 2026 ligt het mandaat voor het wijzigen of beëindigen van contracten bij de afzonderlijke diensten. Zij blijven formeel verantwoordelijk voor hun lopende verplichtingen.

Na die datum gaat het mandaat over naar het nieuwe managementteam (MT) en de nieuwe directeur van de gefuseerde organisatie. Tot die tijd worden besluiten over contracten met een structureel karakter of langere looptijd zoveel mogelijk afgestemd, met het oog op de toekomstige organisatie. De centrale vraag daarbij is telkens: past dit bij de inrichting en doelstellingen van de nieuwe organisatie?

Vraag 10

Hoe zijn de ondernemingsraden aangesloten en worden zij betrokken bij de liquidatie?

Reactie 10

De ondernemingsraden van de betrokken organisaties hebben samen een Bijzondere Ondernemingsraad (BOR) gevormd. Via deze BOR worden de belangen van het personeel bij de fusie geborgd.

Hoewel de BOR nog niet actief betrokken is bij de liquidatie, sluit zij op 3 juni aan bij een driedaagse sessie met het management van beide organisaties. Tijdens deze bijeenkomst wordt de BOR bijgepraat over de stand van zaken en de vervolgstappen.

De stuurgroep is al wel meegenomen in het liquidatieproces. Dit is een gevolg van de toezegging in het gezamenlijke Algemeen Bestuur (AB) van 6 mei, waarin is afgesproken dat er vóór de zomer een uitgangspuntennotitie gereed is.

Vraag 11

Frictiekosten, als alle rechten en plichten overgaan naar de nieuwe organisatie, betekent dat dan ook dat alle frictiekosten naar de nieuwe organisatie overgaan en als dat zo is, zou dat dan niet in de uitgangspuntennotitie moeten worden opgenomen? Feitelijk verzoek om in de uitgangspunten voor de liquidatie aandacht te besteden aan de frictiekosten.

Reactie 11

Het is niet automatisch zo dat alle frictiekosten overgaan naar de nieuwe organisatie. Er moet onderscheid worden gemaakt tussen kosten die horen bij afbouw van de oude organisatie en kosten die samenhangen met opbouw van de nieuwe organisatie.

De verwachting is dat het personeel een plek krijgt binnen de nieuwe organisatie. Het is terecht dat frictiekosten worden benoemd in de uitgangspuntennotitie. Daar wordt dan ook expliciet aandacht aan besteed.

Vraag 12

Eerder is uitgesproken dat frictiekosten die in 2025 ontstaan nog voor rekening van de latende diensten zijn. Klopt dat?

Reactie 12

Ja, dat klopt. Frictiekosten die in 2025 ontstaan, vallen nog onder de verantwoordelijkheid van de huidige (latende) diensten.

Deze afspraak helpt om de kosten eerlijk toe te rekenen aan de partij die verantwoordelijk is voor het ontstaan ervan. Het voorkomt dat de nieuwe organisatie wordt belast met kosten die voortkomen uit de afbouw van de bestaande situatie.

Vraag 13

Betekent dit dat Nijmegen moet opdraaien voor de kosten van de boventallige directeur?

Reactie 13

Deze vraag raakt aan eerdere besluiten. We brengen op dit moment in kaart waar welke besluiten zijn genomen en wat de context daarvan was. Zodra dat overzicht compleet is, kunnen we zorgvuldig beoordelen of het logisch is dat de betreffende kosten bij Nijmegen komen te liggen, of dat er sprake is van gedeelde verantwoordelijkheid.

Vraag 14

Het zou helpen als er een tijdlijn komt. Hoe ziet het proces er nu uit?

Reactie 14

Dat klopt. Een visuele tijdlijn helpt om overzicht te houden over het proces en de bijbehorende mijlpalen.

We nemen daarom een tijdlijn op in het liquidatieplan. Hierin worden de belangrijke stappen, besluitmomenten, bijeenkomsten en de overgang van verantwoordelijkheden helder weergegeven. Dit geeft grip op het proces voor alle betrokkenen.

Op 26 juni ligt de uitgangspuntennotitie ter besluitvorming voor aan beide AB's. De feitelijke liquidatie vindt in 2026 plaats bij de afrekening van de jaarrekening 2025. De verwachting is dat ODRN en ODRA in q2 volgend jaar zijn geliquideerd bij een fusiedatum van 1 januari 2026.

Vraag 15

In Nijmegen ontstaan nu al frictiekosten doordat de gemeente de BRIKS-taken terughaalt. Hoe wordt dit meegenomen in de fusie?

Reactie 15

Er zijn in de overeenkomst tussen de ODRN en de gemeente Nijmegen afspraken gemaakt over het terughalen van de BRIKS-taken.

Deze situatie vraagt echter nog om nadere toelichting en verwerking in de uitgangspuntennotitie.

Vraag 16

Wordt de uitgangspuntennotitie ook besproken in de ambtelijke overleggen voorafgaand aan het AB op 26 juni?

Reactie 16

Ja, net als gebruikelijk worden conceptstukken voorafgaand aan het Algemeen Bestuur (AB) besproken in de ambtelijke overleggen (AO).

Voor dit traject zijn er bovendien twee extra voorbereidende bijeenkomsten gepland, op 28 mei en 5 juni. Deze dienen om inhoudelijke input op te halen, knelpunten te bespreken en de stukken goed voor te bereiden voor besluitvorming in beide AB's.

Vraag 17

De algemene reserve valt vrij. Betekent dat dat deze wordt uitgekeerd aan de deelnemers?

Reactie 17

Ja, dit wordt toegevoegd aan de uitgangspuntennotitie. Wanneer de algemene reserve vrijvalt, zal deze in beginsel terugvloeien naar de deelnemende partijen.

Vraag 18

Worden de bestemmingsreserves ook uitgekeerd?

Reactie 18

Bestemmingsreserves zijn gevormd met een specifiek doel. Als dat doel nog steeds relevant is en wordt overgenomen door de nieuwe organisatie, dan gaat de reserve mee over. Als het doel komt te vervallen als gevolg van de fusie, dan valt de reserve vrij. In dat geval wordt bekeken hoe het vrijvallende bedrag wordt verdeeld, terugvloeit of wordt herbestemd.

Vraag 19

Hoe wordt de hoogte van het vermogen of de algemene reserve van de nieuwe organisatie bepaald?

Reactie 19

De hoogte van de algemene reserve van de nieuwe organisatie wordt bepaald op basis van een gewenste weerstandsratio. Hiervoor worden de risico's van de nieuwe organisatie in kaart gebracht. Op basis van de analyse van deze risico's wordt vervolgens berekend welk bedrag nodig is als algemene reserve om financiële schokken op te vangen.

Vraag 20

Zitten de risico's voor de nieuwe organisatie niet al in de begrotingen 2026 van de afzonderlijke diensten?

Reactie 20

Ja, veel risico's zijn al verwerkt in de begrotingen van 2026. Toch is het van belang om opnieuw te beoordelen of deze risico's ook gelden voor de nieuwe organisatie en in welke mate. De context van de nieuwe organisatie kan namelijk anders zijn. Zoals bij de bestaande diensten wordt er ook tussentijds kritisch gekeken naar de relevantie en omvang van risico's.

Vraag 21

Overlopende activa: zijn er nog bijzondere bedragen te verwachten en hoe lang wachten we op die afwikkeling?

Reactie 21

De overlopende activa zullen dit jaar naar verwachting niet afwijken van voorgaande jaren. De afwikkeling verloopt op de gebruikelijke wijze.

Als er bij het opstellen van de jaarrekening 2025 posten worden vergeten of later naar voren komen, dan vallen deze in de exploitatie van het nieuwe jaar. Dat betekent dat eventuele nadelen (of voordelen) voor rekening van de nieuwe organisatie komen. Dit is een gebruikelijke gang van zaken in het jaarrekeningproces.

Vraag 22

Moeten we een hardheidsclausule opnemen in de afspraken dat daar waar in 2026 besluiten moeten worden genomen het DB/AB in positie wordt gebracht?

Reactie 22

Ja, dit nemen we mee. Een hardheidsclausule kan helpen om in uitzonderlijke gevallen maatwerk mogelijk te maken en onbedoelde negatieve gevolgen voor medewerkers of partijen te voorkomen.

Vraag 23

Vanuit de overgang van medewerkers van de gemeente naar de ODRA betalen wij nog harmonisatiekosten. Loopt dat door in de nieuwe organisatie?

Reactie 23

Ja, deze harmonisatiekosten gaan over naar de nieuwe organisatie en blijven bestaan zolang de afspraken doorlopen.

In de klankbordgroep is een andere interpretatie genoemd. Dat signaal nemen we serieus en wordt nog verder uitgezocht om helderheid te bieden over de afspraken en verplichtingen.

Vraag 24

Volgens de gemeente Arnhem zitten we er eeuwig aan vast, tot iemand met pensioen gaat.

Reactie 24

Dit lijkt te gaan over individuele harmonisatieafspraken of afspraken uit overgangsregelingen.

We bekijken dit per medewerker. Daarbij wordt beoordeeld welke rechten en plichten zijn vastgelegd, wat daarvan automatisch mee overgaat naar de nieuwe organisatie, en of er aanleiding is om nieuwe afspraken te maken in de context van de fusie.

Vraag 25

Is er nog een regeling voor ICT-infrastructuur in Nijmegen en loopt die door?

Reactie 25

Ja, er is een bestaande regeling rondom ICT-infrastructuur in Nijmegen. We zijn hierover al in gesprek, mede naar aanleiding van vragen over huisvesting en ICT.

De regeling kent een opzegtermijn van één jaar. In overleg wordt bepaald of deze wordt voortgezet, aangepast of beëindigd. Dit wordt meegenomen in de inventarisatie van structurele afspraken en verplichtingen.

Vraag 26

Hoe wordt omgegaan met frictiekosten? Er wordt verwezen naar een overzicht van eerder genomen besluiten. Is dat overzicht er al en hoe ziet dat eruit?

Reactie 26

Er is verwarring ontstaan over het begrip 'frictiekosten'. In eerdere besluitvormingsstukken is dit begrip genoemd. We hebben onderzocht wat hierover is afgesproken. Het gaat in dit geval om de frictiekosten die voortvloeien uit het beëindigen van de BRIKS-taken door de gemeente Nijmegen binnen de ODRN. Deze hebben effect op de nieuwe organisatie en moeten dus worden meegenomen.

Daarnaast zijn er ook frictiekosten die kunnen ontstaan bij de fusie, zoals het vervallen van een functie van een directeur. Dergelijke kosten worden in principe 50/50 verdeeld. Als de frictiekosten echter specifiek ontstaan bij of door de latende organisatie, vallen ze daar ook onder.

Vraag 27

Wanneer wordt duidelijk wat de frictiekosten bedragen, zodat deelnemers weten waar ze financieel aan toe zijn?.

Reactie 27

De hoogte van de frictiekosten is afhankelijk van de keuzes die nog gemaakt moeten worden én

het moment waarop die keuzes worden genomen. Het is daarom nu nog niet precies te zeggen. Bijvoorbeeld: personeel wordt geplaatst, maar mogelijk niet op dezelfde functie. De structuur van de organisatie is nog in ontwikkeling.

Na de zomer wordt er meer duidelijkheid verwacht over de kosten in fase 3. Daarbij moet worden onderscheiden wat fusie gerelateerd is en wat reguliere (going concern) kosten zijn. Een groot deel van de kosten in fase 3 zal worden opgevangen binnen de begroting van de ODGM. Het gaat dus niet uitsluitend om extra kosten.

Vraag 28

Wat is de context van de ontvlechting van de BRIKS-taken bij de gemeente Nijmegen?

Reactie 28

Er zijn afspraken gemaakt tussen de ODRN en de gemeente Nijmegen over de ontvlechting van de BRIKS-taken. Deze afspraken worden meegenomen naar de ODGM en zullen daar ook verder worden uitgevoerd. Duidelijkheid hierover is essentieel.

Vraag 29

Hoe zit het met de algemene reserve (zowel de oude als de nieuwe)? Wanneer worden de risico's en de hoogte van de nieuwe reserve bekend? Dit is relevant omdat er geen storting is opgenomen in de begroting voor de nieuwe reserve.

Reactie 29. De algemene reserve van de latende diensten valt vrij in het resultaat van de jaarrekening 2025. Dat resultaat wordt verdeeld onder de partners van de latende diensten, volgens de verdeelsleutels van de latende dienst. De risico's die relevant zijn voor de hoogte van de nieuwe reserve worden geïnventariseerd en meegenomen in de kadernota 2027 – het eerste gezamenlijke beleidsdocument. De besluitvorming hierover staat gepland voor december. Voor de hoogte van de algemene reserve van de nieuwe dienst (ODGM) gaan we uit van een weerstandsratio van 0,8; dit is in overeenstemming met de robuustheidscriteria. De hoogte van de risico's in combinatie met de ratio van 0,8 bepaalt de hoogte van de algemene reserve van de nieuwe dienst. De partners van de nieuwe dienst moeten middelen inbrengen om deze algemene reserve te vormen.

Vraag 30

Hoe wordt de inbreng van de deelnemers van de ODGM vastgesteld, en welke verdeelsleutel wordt daarvoor gebruikt?

Reactie 30

Verdeelsleutel moet nog worden bepaald.

Vraag 31

Wordt er nog vastgesteld wat de gewenste weerstandsratio moet zijn?

Reactie 31

Het uitgangspunt is een weerstandsratio van minimaal 0,8, conform de robuustheidscriteria. De uiteindelijke omvang is onder meer afhankelijk van de vastgestelde risico's.

Vraag 32

Wordt verwacht dat er nog moet worden bijgestort in de algemene reserve?

Reactie 32

Grote afwijkingen worden niet verwacht, behoudens eventuele onverwachte ontwikkelingen.

Vraag 33

Is het mogelijk om de algemene reserve van de latende diensten over te hevelen naar de nieuwe organisatie?

Reactie 33

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is dat niet toegestaan. Bovendien zal in de nieuwe organisatie sprake zijn van een andere verdeelsleutel.

Vraag 34

In hoeverre heeft de liquidatie van de oude organisatie invloed op de storting in de nieuwe algemene reserve? De vrijval van de oude reserve gebeurt immers pas na vaststelling van de jaarrekening.

Reactie 34

De vrijval van de algemene reserve vindt inderdaad pas plaats na de vaststelling van de jaarrekening. In de praktijk betekent dit dat een eventuele storting in de nieuwe reserve ook pas daarna kan plaatsvinden.

Vraag 35

Kan er meer inzicht worden gegeven in de kosten van fase 3 van de fusie, en wie deze kosten draagt?

Reactie 35

De kosten van liquidatie en fusie worden regelmatig door elkaar gehaald. De liquidatie is financieel beperkt en vooral administratief van aard; daarvoor worden nu uitgangspunten vastgesteld.

De vraag over fase 3 betreft de fusiekosten. Daarover is nog discussie: wat valt daar precies onder (bijv. inrichting financieringssysteem), en welke keuzes zijn fusie gebonden of landelijk ingegeven?

We komen hier eind 2025 op terug, wanneer fase 3 concreter wordt uitgewerkt en besluiten over dekking genomen kunnen worden

Vraag 36

Tot het moment van liquidatie lijken er nauwelijks kosten te zijn. Is dit juist?

Reactie 36

Dat beeld klopt grotendeels: voor circa 90% is er sprake van continuïteit. Wel kunnen er extra kosten ontstaan, met name door personele inzet of specifieke situaties. Een voorbeeld is het tijdelijk inzetten van capaciteit waarvoor dekking wordt gezocht, bijvoorbeeld uit vrijvallende middelen. De basis blijft hetzelfde, en het werk gaat door.

Vraag 37

Worden de uitgangspunten voor de liquidatie eerst nog besproken in het Ambtelijk Overleg voordat ze naar de Algemene Besturen (AB's) gaan? En is het zinvol om de Q&A daarbij mee te sturen als context?

Reactie 37

Het voorstel is om de Q&A mee te sturen met de stukken voor de AB's. Dat biedt context, laat zien wat er is besproken, en bereidt bestuurders voor op de besluitvorming. Zo ontstaat een volledig beeld.

Vraag 38

Hoe wordt de gemeenteraad betrokken in het vervolgproces en wanneer worden de stukken behandeld?

Reactie 38

De deelnemende gemeenten bepalen zelf hoe en wanneer zij hun raad betrekken bij de besluitvorming. Wel wordt verzocht om een volledig beeld te schetsen en alle relevante documenten mee te zenden. Sommige raden behandelen de stukken al voor het zomerreces, anderen pas in september. Belangrijk is dat de afgesproken deadlines in het proces worden gehaald.

Vraag 39

Wat is de rol van het dagelijks bestuur (DB) van de latende diensten in het liquidatieproces?

Reactie 39

Volgens artikel 34 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) van zowel de ODRA als de ODRN – betreffende wijziging en opheffing – is het dagelijks bestuur belast met de vereffening van de financiële verplichtingen.

Aanvullende behoeften/wensen

Tijdens het gesprek over het liquidatieplan is nadrukkelijk naar voren gekomen dat er behoefte is aan meer duidelijkheid en richting in de uitwerking van de brede financiën. Van belang is dat het liquidatieplan expliciet aangeeft wat op dit moment wel en niet van het plan verwacht mag worden. Door helder te zijn over de grenzen van deze fase – bijvoorbeeld waar nog geen cijfers of besluiten beschikbaar zijn – wordt het besluitvormingsproces ondersteund. Deze openheid voorkomt onrealistische verwachtingen en geeft bestuurders het benodigde vertrouwen om verder te gaan in het traject.

Er is een duidelijke roep om de mogelijke consequenties van het opheffen van de bestaande organisatie en het opbouwen van een nieuwe structuur inzichtelijk te maken. Daarbij gaat het minder om exacte bedragen, en meer om het benoemen van de impact en de richting waarin het proces zich beweegt. Het bieden van dit inzicht – ook als het nog indicatief is – helpt bestuurders om te begrijpen wat de implicaties zijn van hun keuzes. Voor de huidige fase volstaat dit niveau van toelichting, maar in een latere fase is een stevigere onderbouwing van kosten en effecten noodzakelijk, met name richting gemeenteraden.

Verder is er behoefte aan expliciete aandacht voor de frictiekosten die na 2025 ontstaan. Deze moeten in kaart worden gebracht, inclusief de vraag hoe en door wie deze kosten worden gedekt. Dit aspect speelt een belangrijke rol in de financiële afweging en moet onderdeel zijn van de uitgangspuntennotitie.

In het gesprek werd ook benadrukt dat fase 3 – de inrichting van de nieuwe organisatie – apart behandeld moet worden van de liquidatie. Zowel inhoudelijk als communicatief moeten deze trajecten worden gescheiden, zodat de focus behouden blijft en verwarring wordt voorkomen.

Tegelijkertijd is aandacht gevraagd om te zorgen dat er geen verslechtering optreedt in de dienstverlening. Specifiek is er zorg over de afstand tot de lokale praktijk: het behoud van kwaliteit en nabijheid is een belangrijk punt van aandacht.

Als geruststellend wordt ervaren dat het uurtarief stabiel blijft en dat er in de harmonisatie al duidelijke stappen zijn gezet. Dit geeft comfort over de toekomstige financiële structuur. Tot slot is het voorstel gedaan om actief gebruik te maken van ervaringen uit eerdere fusies. Leren van wat goed en minder goed ging in vergelijkbare trajecten kan waardevolle inzichten opleveren voor dit proces.

Kortom, het liquidatieplan moet richting geven, comfort bieden en transparant zijn over wat er (nog) niet bekend is. Daarnaast is duidelijkheid over consequenties, kosten en aanpak cruciaal voor het vervolg.

De relatie tussen liquidatie en fusie: een toelichting op de fasering

De vorming van de nieuwe omgevingsdienst (ODGM) per 1 januari 2026 verloopt in drie onderscheiden fasen. Deze notitie beschrijft hoe de liquidatie van de bestaande organisaties zich verhoudt tot het bredere fusieproces, en hoe beide sporen met elkaar verweven zijn zonder elkaar te doorkruisen.

Fase 1: Het fundament

In fase 1, afgerond op 6 mei jl., is de koers bepaald voor de toekomstige organisatie. Er is vastgesteld hoe de nieuwe organisatie juridisch vorm krijgt en welke taken zij zal uitvoeren. De inhoudelijke taken blijven in de kern gelijk, maar de samenwerking wordt herijkt in het licht van een groter aantal partners en een groter verzorgingsgebied. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is de borging van nabijheid en herkenbaarheid voor partners en inwoners.

Het is logisch dat in deze fase vragen opkomen over het lot van de huidige organisaties. Zij zullen worden opgeheven, maar het is nog niet volledig te zeggen wat daarvan wordt overgenomen in de nieuwe organisatie en wat komt te vervallen. Die keuzes hangen namelijk af van hoe de nieuwe organisatie straks precies wordt ingericht. Wat nu wel kan, is het formuleren van uitgangspunten over de bezittingen en verplichtingen van de huidige organisaties. Die uitwerking is nu in gang gezet. Hiervoor is de uitgangspuntennotitie liquidatie ODRN en ODRA opgesteld.

Belangrijk om te onderkennen is dat de bestaande organisaties op dit moment nog volledig operationeel zijn en hun middelen nodig hebben om hun taken tot en met 2025 uit te voeren.

Fase 2: Inrichting van de nieuwe organisatie

Deze fase is inmiddels gestart. In deze periode wordt de nieuwe organisatie zodanig ingericht dat zij per 1 januari 2026 operationeel is. De focus ligt op zaken die vanaf die datum direct moeten functioneren: waaronder personeelsplaatsing, administratieve systemen, werkplekken, salarisbetalingen en dienstverlening aan burgers.

Zoals bij het samenvoegen van twee huishoudens, nemen we veel bestaande elementen mee om later te bezien wat wel en niet nodig blijft. De nadruk ligt op een soepele overgang, niet op directe optimalisatie.

Tegelijkertijd blijven de huidige organisaties gewoon in bedrijf. De dienstverlening aan partners loopt door zoals gebruikelijk, en de voortgang wordt via de reguliere kanalen gemonitord en gerapporteerd. Eventuele ontwikkelingen die leiden tot extra kosten blijven daarmee bestuurlijk in beeld.

Er is in deze fase nog geen sprake van formele liquidatie, maar er wordt wel met zorg gestuurd op besluiten die effect hebben op de toekomst. Zo worden er geen langjarige verplichtingen aangegaan zonder afstemming over de toekomstige bruikbaarheid.

De voorbereidingen voor de jaarrekening 2025 starten zoals ieder jaar tijdig. Aangezien de jaarrekening 2025 de financiële afsluiting van de latende organisaties vormt, wordt dit document de basis voor de liquidatie. De werkzaamheden die hiervoor worden verricht zijn dus feitelijk ook voorbereidende stappen richting de liquidatie.

Fase 3: Werken in de nieuwe organisatie

Vanaf 1 januari 2026, als alle colleges toestemming hebben verleend, treedt de nieuwe organisatie formeel in werking: de ODGM. De derde fase is o.a. gericht op het optimaliseren van processen en bedrijfsvoering binnen deze nieuwe context. Anders dan in bestaande organisaties, waar optimalisatie een continu proces is, vereist dit binnen de nieuwe organisatie extra aandacht. Er moeten immers nog keuzes worden gemaakt en processen worden geharmoniseerd. Niet alles kan tegelijkertijd; om die reden worden kosten en inspanningen over de tijd gespreid.

De begroting van de ODGM voor 2026 is gebaseerd op de opgetelde begrotingen van ODRA en ODRN. Dat betekent dat alle personeelslasten, bestaande contracten en verplichtingen zijn meegenomen.

Parallel aan de opstart van de nieuwe organisatie, wordt nog de jaarrekening 2025 van ODRA en ODRN opgesteld. Dit proces wijkt weinig af van eerdere jaren, met als verschil dat in het kader van de liquidatie extra scherp wordt gekeken naar posten om te bepalen wat onderling moet worden verrekend of toegewezen. Op basis van het due diligence-onderzoek zijn er geen grote afwijkingen te verwachten: de financiële situatie is stabiel en transparant.

Na afronding van de jaarrekeningen en de onderlinge afrekening, worden de bezittingen formeel ingebracht in de ODGM en wordt de openingsbalans van de nieuwe organisatie vastgesteld. In de praktijk zijn veel van deze middelen – zoals gebouwen, inventaris en ICT – dan al in gebruik door de nieuwe organisatie.

Pas in deze fase en de jaren die daarop volgen wordt weer beter duidelijk wat de nieuwe organisatie op termijn gaat kosten. Door processen te optimaliseren is het de verwachting dat kosten uiteindelijk kunnen dalen. Sommige besparingen zijn direct realiseerbaar en kunnen benut worden om andere, meer complexe optimalisaties te financieren.

Conclusie

De liquidatie van de huidige organisaties is geen op zichzelf staand traject, maar een logisch sluitstuk van de overgang naar de nieuwe organisatie. Pas nadat de nieuwe organisatie operationeel is en de latende organisaties zijn afgerond, kan de liquidatie formeel worden uitgevoerd.

In de tussenliggende periode bouwen we zorgvuldig voort op het fundament dat in fase 1 is gelegd, richten we de nieuwe organisatie in met het oog op continuïteit en stabiliteit, en bereiden we de financiële afsluiting van de bestaande organisaties voor. Transparantie, bestuurlijke grip en gefaseerde besluitvorming vormen de leidraad in dit proces.

Adviesnota (besluitvormend)

Agendapunt: 5.3

Betreft : ☐ MT ☐ Strategisch Overleg ☐ Ambtelijk Overleg ☐ Dagelijks Bestuur ☒ Algemeen Bestuur

Datum van overleg: 2-1-2024

Steller(s) van het stuk: Annette Prent en Pieter van Megen

Onderwerp: Publicatie bouwstoffenkaart

Beleid: Bestuur en beleid

Voorstel

U wordt geadviseerd:

1. Kennis te nemen van bijgaand document over het publiceren van informatie over toepassing van secundaire bouwstoffen
2. In te stemmen met het eveneens bijgevoegde concept-persbericht

Inleiding

De afgelopen anderhalf jaar heeft ODRA samen met Geofoxx, gefinancierd door gemeente Arnhem en afgestemd in het vakberaad Bodem van de regio Arnhem, een inventarisatie gedaan naar de toepassingen van mogelijk risicovolle secundaire bouwstoffen en grootschalige toepassingen van grond en deze ontsloten via een kaart. Deze kaart geeft een overzicht van bekende toepassingen van risicovolle secundaire bouwstoffen en grootschalige toepassingen van grond. De kaart is AVG-proof, de informatie is geanonimiseerd.

De kaart is inmiddels af en de publicatie van de kaart is voorzien voor een moment aan het begin van de zomer. De streefdatum voor publicatie is 1 juli. De bedoeling is dat de kaart na publicatie met regelmaat wordt geactualiseerd. De kaart doet geen uitspraken over de juistheid van de toepassing, maar geeft slechts aan dát het desbetreffende materiaal is toegepast

Gezien het feit dat staalslakken en immobilisaat (want om deze secundaire bouwstoffen gaat het onder andere) momenteel politiek behoorlijk in de belangstelling staan, kan deze kaart echter ook voor reuring zorgen. Daarom heeft het Strategisch Overleg het DB geadviseerd om vooraf alle regisseurs hierover te informeren zodat gemeenten niet worden verrast en om zelf actief de pers te benaderen. Het DB heeft dit advies overgenomen.

Beoogd effect

Transparante en actuele informatievoorziening over wat zich in de bodem en ondergrond bevindt opdat bij eventuele werkzaamheden op of in de bodem er op adequate wijze wordt gehandeld.

Argumenten

1.1 De kaart geeft inzicht in en informatie over de toepassing van secundaire bouwstoffen in de regio Arnhem (en uiteindelijk in de hele provincie Gelderland)

Dit is mooi nieuws: als overheden zijn we transparant in onze informatievoorziening. Bovendien geeft het aannemers en ontwikkelaars de mogelijkheid om gericht, veilig (ARBO) en zorgvuldig hun werkzaamheden uit te voeren.

2.1 Door zelf actief de pers te benaderen houden we de regie over de informatievoorziening

Zo houden we regie in samenwerking.

Kanttekeningen

1.2 Niet publiceren

Besloten kan worden om de kaart niet te publiceren. Dit lijkt echter geen optie, omdat we in antwoord op vragen van journalisten hebben aangegeven dat de kaart in ontwikkeling is. Daarnaast hebben we op het Symposium Bodem Breed van 17 april een presentatie gehouden over de bouwstoffenkaart. Bovendien is het feit an sich dat we als overheden over deze informatie beschikken een positief punt.

2.1 Door actief de pers op te zoeken, maken we mogelijk slapende honden wakker

Er kan voor worden gekozen de kaart te publiceren zonder persbericht doch gezien de vorige kanttekening verwachten wij dat dan het risico aanwezig is dat het nieuws een eigen leven gaat leiden.

Kosten, baten, dekking

Geen, nieuwe informatie wordt werkendeweg opgehaald en verwerkt in de kaart.

Communicatie

De week na consultatie van het AB wordt de kaart gepubliceerd en sturen we vanuit ODRA een persbericht uit. Vragen en reacties op het persbericht komen binnen bij ODRA en wordt gedeeld met de regisseur van de partner waarop de vraag

betrekking heeft en wel vóórdat er een antwoord gaat naar de vrager (steeds uiterlijk 3 dagen reactietermijn). We houden ook een FAQ bij die met alle regisseurs wordt gedeeld.

Vervolg:

Bij ODRA wordt in de werkprocessen en werkinstructies ingeregeld dat de geconstateerde, nieuwe informatie periodiek in de kaart wordt verwerkt opdat deze actueel blijft.

Bijlage(n)

Bijlage 1: Memo bouwstoffenkaart

Bijlage 2: Concept-persbericht

Integraal stafadvies

Iedere dinsdag komt de staf bijeen om de adviesnota's te bespreken en van een stafadvies te voorzien. Dit deel wordt gevuld door de staf.

Indien dit onderwerp ook in bestuurlijke routing behandeld moet worden, geef dan onderstaand de verwachte behandelingsdata aan.

Verwachte datum Ambtelijk Overleg : Klik en kies een datum

Verwachte datum Strategisch Overleg : Klik en kies een datum

Verwachte datum Dagelijks Bestuur : Klik en kies een datum

Verwachte datum Algemeen Bestuur : Klik en kies een datum

Secundaire bouwstoffen en grootschalige toepassingen van grond in kaart

Arnhem 10 juni 2025

De Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) heeft in opdracht van de gemeente Arnhem het gebruik van risicovolle secundaire bouwstoffen en grootschalige toepassingen van grond in kaart gebracht. Hiermee ontstaat een overzicht van onder meer de toepassing van immobilisaat en metaalslakken in het ODRA-beheersgebied.

De afgelopen anderhalf jaar heeft ODRA samen met adviesbureau Geofoxx, gefinancierd door de gemeente Arnhem, een zogenoemde bouwstoffenkaart opgesteld. Deze kaart, in feite een dataset die als extra laag weergegeven wordt in onder meer de [bodemviewer](#) van ODRA, geeft een overzicht van bekende toepassingen van risicovolle secundaire bouwstoffen en grootschalige toepassingen van grond in het ODRA-beheersgebied. Bij dit soort bouwstoffen valt te denken aan bodemas, immobilisaat en metaalslakken. De kaart is openbaar en door iedere geïnteresseerde te raadplegen.

Wat is het en hoe is het tot stand gekomen

Provincie en gemeenten in het beheergebied van ODRA hebben informatie aangeleverd voor de kaart. Daarnaast is informatie gevorderd van derden om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen. De kaart biedt waardevolle informatie voor alle partners bij de realisering van ontwikkelingen waarvoor graafwerkzaamheden zijn vereist. De kaart is AVG-proof, de informatie is geanonimiseerd. De bedoeling is dat de kaart na de publicatie regelmatig wordt geüpdatet met nieuwe bekende toepassingen. Op termijn ontstaat hierdoor een volledig beeld van de toepassingen. Opdrachtgevers en uitvoerders van grondwerkzaamheden op de betreffende locaties kunnen hierdoor hun werkzaamheden zorgvuldig en veilig uitvoeren.

Noot niet voor publicatie:

voor meer informatie of eventuele interviewaanvragen kunt u contact opnemen met Pieter van Megen Senior Communicatieadviseur ODRA via Pieter.van.megen@odra.nl of via 06 – 18 83 97 08.

Adviesnota (besluitvormend)

Agendapunt: 6.1

Betreft : ☐ MT ☐ Strategisch Overleg ☐ Ambtelijk Overleg ☐ Dagelijks Bestuur ☒ Algemeen Bestuur

Datum van overleg: 24-6-2025

Steller(s) van het stuk: Filomeen Pfeiffer

Onderwerp: Robuustheidscriteria – KPI 5 - BI-strategie

Beleid: Kwaliteit

Voorstel aan de deelnemers: (ik adviseer om..)

- het Plan van Aanpak Versterking Robuustheid (bijlage: PvA_Versterking Robuustheid_2.0) te fiatteren als ontwikkeling op robuustheids criterium 18, BI-strategie zoals genoemd in de halfjaarlijkse verantwoording op voortgang op robuustheidscriteria (bijlage: Rapportageformulier ODRA Halfjaarrapportage).

Inleiding

In dit voorstel delen wij de ontwikkeling op robuustheids criterium 18 – BI-strategie. Dit PvA laat zien hoe ODRA de robuustheid van de uitvoeringsorganisatie versterkt door te investeren in het doorontwikkelen van de BI-strategie. De verantwoording op robuustheidscriteria tot en met mei 2025 bevestigt dat ODRA beschikt over een solide basis en wederom als robuust te classificeren is.

Beoogd effect

De fiattering bevestigt dat dit onderdeel formeel is ingebed in de ontwikkellijn van ODRA en kan daarmee als resultaat worden verantwoord in de rapportage.

Argumenten

1.1 Het PvA is reeds goedgekeurd en sluit aan bij de strategische koers van ODRA

Het Plan van Aanpak Versterking Robuustheid is positief beoordeeld door de beoordelingscommissie van zowel het ministerie als ODNL. Het PvA vormt een logisch vervolg op de ingezette koers van ODRA om te investeren in een toekomstbestendige uitvoeringsorganisatie. Het plan sluit aan bij de ambities op het gebied van datagedreven werken, versterking van de interne organisatie en het vergroten van de maatschappelijke meerwaarde van de uitvoering.

1.2 De robuustheidscriteria worden aantoonbaar verder ingevuld, zoals blijkt uit de halfjaarrapportage

In de verantwoordingsrapportage over de voortgang tot en met mei 2025 wordt inzichtelijk gemaakt hoe ODRA invulling geeft aan de robuustheidscriteria. De rapportage laat zien dat ODRA op deze onderdelen goed scoort. Graag laten we onze voortgang zien op criterium 18 – BI-strategie. Door dit PvA te fiatteren als versterking van criterium 18 wordt de continuïteit van deze strategische lijn geborgd.

Kanttekeningen

1.1 De KPI's zijn in ontwikkeling en worden gedurende het traject aangescherpt.

Voor sommige onderdelen, zoals bewustwording onder medewerkers, is het lastig om kwantitatieve indicatoren te formuleren. Dit wordt ondervangen door periodieke verantwoording en kwalitatieve duiding.

Kosten, baten, dekking

De uitvoering wordt gefinancierd uit de toegekende subsidie. De inzet van middelen is gericht op interne capaciteit en, waar nodig, externe ondersteuning. De begroting is opgenomen in de bijlage 250410_Bijlage begroting PvA Subsidie Robuustheid 2.0.

Vervolg:

Na fiattering van dit voorstel wordt het opgenomen in de halfjaarlijkse rapportage aan het ministerie als onderbouwing voor het versterken van robuustheids criterium 18. Daarmee laat ODRA zien dat er aantoonbaar wordt gewerkt aan het versterken van de uitvoeringspraktijk, zoals vastgelegd in het goedgekeurde 250410_PvA_Versterking Robuustheid_2.0.

Bijlage(n)

250617_Rapportageformulier ODRA Halfjaarrapportage

250603_Verantwoording Robuustheid Bijlage

250410_PvA_Versterking Robuustheid_2.0

250410_Bijlage begroting PvA Subsidie Robuustheid 2.0

Omgevings- dienst	KPI/ randvoorwaarde		Criterium		Inschatting haalbaar voor 1 april 2026	
					Plan van Aanpak	VP (1/4/2024-30/11/2024)
ODRA	n.v.t.	Randvoorwaarde	3	Alle basistaken zijn overgedragen	Voldoet o.b.v.	Voldoet o.b.v.
ODRA	n.v.t.	Randvoorwaarde	4	De governance is ingericht, er is onafhankelijkheid en de directeur heeft mandaat	Voldoet o.b.v.	Voldoet o.b.v.
ODRA	n.v.t.	Randvoorwaarde	5	De OD is v.w.b. de omzet in staat om onderscheid te maken tussen taken	Voldoet o.b.v.	Voldoet o.b.v.
ODRA	KPI 1	Omvang	6	Omzet basistaken inclusief milieutaken≥ € 16,5 mln		
ODRA	KPI 1	Omvang	7	≥ 80% in vaste dienst van het totaal aantal FTE		
ODRA	KPI 2	Kwaliteit	8	Er wordt voldaan aan de (vigerende) kwaliteits-criteria basis- en plus-taken		
ODRA	KPI 3	Innovatie	9	Komt er een innovatie-agenda?		
ODRA	KPI 3	Innovatie	10	Innovatiebudget > 1% begroting?	Voldoet o.b.v.	Voldoet o.b.v.
ODRA	KPI 4	Continuïteit	11	Uitbreiding met niet-milieu-gerelateerde plustaken mogelijk?	Voldoet o.b.v.	Voldoet o.b.v.
ODRA	KPI 4	Continuïteit	12	Afspraken toereikend in GR van terugnemen van (milieu-gerelateerde) plustaken		
ODRA	KPI 4	Continuïteit	13	Weerstands-ratio ≥ 0,8		
ODRA	KPI 4	Continuïteit	14	Fusie-perspectief		Deze KPI wordt
ODRA	KPI 4	Continuïteit	15	Intensieve samenwerking met andere OD's?		Deze KPI wordt
ODRA	KPI 5	Sturing	16	Opleidingsprogramma	Voldoet o.b.v.	Voldoet o.b.v.
ODRA	KPI 5	Sturing	17	Opleidingsbudget > 3% loonsom		
ODRA	KPI 5	Sturing	18	Businessintelligence (BI) strategie		
ODRA	KPI 5	Sturing	19	Capaciteit Business Intelligence > 3 FTE		
ODRA	KPI 6	Congruentie	20	Congruentie en samenhang werkgebied		

Legenda	
- Volgens de zelftoets september 2023 wordt voldaan aan de kpi/randvoorwaarde.	Voldoet o.b.v. de zelftoets sept
- Er wordt op dit moment al voldaan aan de randvoorwaarde/kpi.	
- De geformuleerde maatregel in het PvA of voortgangsrapportage lijkt afdoende te zijn om het gestelde doel te realiseren; en de OD lijkt binnen de eigen invloedssfeer in staat te zijn de maatregel op tijd te realiseren.	
- Acties zijn op dit moment nog globaal in het PvA of voortgangsrapportage beschreven; of - De OD geeft aan dat uitwerking van de maatregel in de (verdere) toekomst pas plaatsvindt.	
- Actie ontbreekt in het PvA of voortgangsrapportage of de actie onvoldoende is uitgewerkt; of - De haalbaarheid van de actie wordt betwijfeld door de beperkte invloedssfeer van de OD. Er is op dit moment nog te onduidelijke of grote (bestuurlijke of financiële) afhankelijkheid; of - Een OD geeft aan niet te willen of te kunnen voldoen aan het criterium.	

Status (1/12/2024-30/5/2025)	Geef per randvoorwaarde/kpi een toelichting op de status (ook degene die al voldoen). Beschrijf de resultaten van de afgeronde maatregelen, de voortgang van de lopende maatregelen en een planning indien de maatregelen nog niet zijn opgestart.	Datum flattering door DB of AB dat de KPI is gehaald
	Alle basistaken zijn overgedragen	17-4-2024
	De governance van ODRA is zodanig ingericht dat zowel de bestuurlijke als ambtelijke aspecten van de	27-3-2025
	ODRA is in staat om op transparante en navolgbare wijze onderscheid te maken tussen de verschillende	27-3-2025
	ODRA realiseerde in 2024 een omzet van 17,2 miljoen.	27-3-2025
	Op 30 april 2025 was 86% van het totaal aantal FTE in vaste dienst.	27-3-2025
	Op dit punt blijven wij robuust. Voor verdiepende toelichting verwijs ik graag naar de bijlage.	19-12-2024
	ODRA beschikt over een meerjarige innovatie-agenda die is opgenomen in het Meerjarenprogramma	17-4-2024
	Het innovatiebudget voor 2025 is 1,8% van de totale begroting	17-4-2024
	ODRA beschikt over de organisatorische en financiële ruimte om haar takenpakket uit te breiden met	27-3-2025
	De afspraken over het terugnemen van (milieu-gerelateerde) plustaken zijn ongewijzigd en als	17-4-2024
	Na toevoeging van het batig saldo over 2023 (€144.300) komt de weerstandsratio uit op 0,84	27-3-2025
	<i>Op dit punt blijven wij robuust. Voor verdiepende toelichting verwijs ik graag naar de bijlage.</i>	6-5-2025
	<i>ODRA werkt in toenemende mate samen met andere omgevingsdiensten om de kwaliteit en robuustheid</i>	19-12-2024
	ODRA zet in 2025 stevig in op de ontwikkeling van haar medewerkers via een strategisch	27-3-2025
	ODRA reserveert in 2025 een opleidingsbudget van 3% van de loonsom	17-4-2024
	Onze organisatieheeft op dit moment eem goed gedragen Business Intelligence (BI)-strategie. We	26-6-2025
	ODRA beschikt over een structurele formatie van meer dan 3 fte voor de uitvoering van de BI-functie.	27-3-2025
	ODRA sluit aantoonbaar aan bij de identiteit en logica van het werkgebied.	19-12-2024

Legenda voor OD	
	Voldoet op dit moment
	Het is aannemelijk dat op 1 april 2026 voldaan wordt.
	Het is de vraag of er op 1 april 2026 voldaan wordt.
	Het is niet aannemelijk dat op 1 april 2026 voldaan wordt.

ROBUUST ODRA

VERANTWOORDING ROBUUSTHEID
HALFJAARRAPPORTAGE 2025 – BIJLAGE

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Deze bijlage bevat onderbouwing voor de verantwoording van ODRA over de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de robuustheidscriteria. De verantwoording heeft betrekking op de stand van zaken tot 31 mei 2025. In de afgelopen periode is systematisch gewerkt aan het versterken van de robuustheid van de organisatie. De uitkomsten bevestigen dat ODRA beschikt over een solide basis. Met vertrouwen wordt voortgebouwd aan een robuuste uitvoeringspraktijk die aansluit bij de opgaven van deelnemers en de maatschappelijke context waarin ODRA opereert.

A. Randvoorwaarden

3. Alle basistaken zijn overgedragen

"De afspraken die we met onze partners hebben gemaakt over de basistaken zijn structurele taken. Dit zijn wettelijk verplichte taken om onder te brengen bij een omgevingsdienst. Daarnaast leggen partners (overig) milieu-gerelateerde taken en bouwtaken bij ons neer. Voor de meeste taken geldt dat deze structureel zijn ingebracht; ze zijn onderdeel van de werkpakketten/ afspraken in de DVO's." Omgevingsdienst regio Arnhem. (2025). *Jaarrekening ODRA 2024*. – Blz. 8

4. De governance is ingericht, er is onafhankelijkheid en de directeur heeft mandaat

De governance van ODRA is zodanig ingericht dat zowel de bestuurlijke als ambtelijke aspecten van de VTH-uitvoeringscyclus adequaat worden geborgd. De directeur beschikt over een breed en zorgvuldig vastgelegd mandaat, waarmee namens de bevoegde gezagen besluiten kunnen worden genomen. In het mandaat is expliciet de onafhankelijkheid van de directeur verankerd, wat deze in staat stelt om objectief te handelen en belangen evenwichtig af te wegen. Deze mandatering geldt zowel voor reguliere VTH-taken als voor specifieke bevoegdheden, zoals de afhandeling van vergunningaanvragen en bestuursrechtelijke handhaving op grond van gemeentelijke verordeningen, waaronder de Wet goed verhuurderschap. De directeur overlegt bij politiek of maatschappelijk gevoelige besluiten met de betrokken portefeuillehouder, waarmee de verbinding met het lokaal bestuur is geborgd. Deze inrichting draagt bij aan een robuuste en transparante aansturing van de organisatie. Omgevingsdienst regio Arnhem. (2024). *PvA Robuustheidscriteria ODRA*. – Blz. 2 en 3

5. De Omgevingsdienst is voor wat betreft de omzet in staat om onderscheid te maken tussen taken

ODRA is in staat om op transparante en navolgbare wijze onderscheid te maken tussen de verschillende taaktypen binnen haar omzetstructuur. In de jaarrekening 2024 wordt een omzet van €17,2 miljoen verantwoord voor de uitvoering van basistaken en milieu gerelateerde plustaken.

In het Meerjarenprogramma 2025-2028 is deze lijn doorgetrokken. ODRA werkt met een programmatische indeling waarin de taakvelden vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering zijn gekoppeld aan de domeinen milieu en bouw. Deze indeling maakt het mogelijk om de inzet en financiering per taaktype te verantwoorden en sluit aan bij de landelijke systematiek. Daarmee wordt niet alleen voldaan aan de robuustheidseisen, maar ook bijgedragen aan transparantie richting opdrachtgevers en een voorspelbare begrotingssystematiek.

B. KPI

6. Omzet basistaken inclusief milieutaken is groter dan, of gelijk aan 16,5 miljoen

ODRA realiseerde in 2024 een omzet van €17,2 miljoen voor de uitvoering van basistaken en milieugerelateerde plustaken. Daarmee voldoet ODRA ruimschoots aan de robuustheidsnorm van €16,5 miljoen omzet voor deze taakvelden. Deze omzet weerspiegelt de structurele inbedding van wettelijke taken in de dienstverleningsovereenkomsten met partners, waaronder gemeenten en provincie. De jaarrekening laat een totale exploitatie zien van €26,1 miljoen, waarmee ODRA financieel solide opereert binnen de afgesproken kaders. De stabiele groei in omzet is mede het gevolg van een toenemende vraag naar specialistische milieutaken en projectmatige inzet op thema's als circulaire economie, energietransitie en complexe handhaving. Omgevingsdienst regio Arnhem. (2025). *Jaarrekening ODRA 2024 – Blz. 8*

7. 80% of meer van het aantal FTE van ODRA is in vaste dienst

ODRA voldoet ruimschoots aan de robuustheidsnorm voor personele continuïteit. Op peildatum 30 april 2025 was 86% van het aantal fte in vaste dienst (tabel 1). Deze score is afkomstig uit het dashboard van het Dagelijks Bestuur van 6 mei 2025 en bevestigt onze structurele inzet op duurzame arbeidsrelaties. Het hoge aandeel vaste dienstverbanden draagt bij aan kennisbehoud, stabiliteit in de uitvoering en een herkenbare organisatiecultuur.

Tabel 1:

Formatie bezetting en personele kengetallen	Begr. 2025				YTD Begr. 2025				Real. 2025			
	intern	extern	totaal	% intern	intern	extern	totaal	% intern	intern	extern	totaal	% intern
Formatie bezetting												
Productief	155,4	25,9	181,3	86%	155,4	25,9	181,3	86%	161,2	26,3	187,5	86%
Niet productief	37,3	1,9	39,1		37,3	1,9	39,1		39,6	5,7	45,3	
Totaal bezetting en formatie	192,7	27,8	220,4		192,7	27,8	220,4		200,7	32,0	232,7	
Loonkosten x € 1.000	18.287	3.515	21.803		6.096	1.172	7.268		5.957	1.458	7.414	
Gemiddelde kosten /fte (in €)	94.912	126.643	98.908		94.912	126.643	98.908		89.016	136.739	95.575	
% van de loonsom	84%	16%			84%	16%			86%	14%		
% stijging gemid loonkosten tov jaar eerder	5%	6%	4%		5%	6%	4%		2%	5%	2%	

8. Er wordt voldaan aan de vigerende kwaliteits-criteria op basis- en plustaken

Uit onze GAP-analyse op de KC3.0 deel B – Kritieke massa blijkt dat we op 2 deskundigheidsgebieden alert moeten blijven. Uit deze analyse, waarbij de fusie van ODRA en ODRN-uitgangspunt is, blijkt ook dat wij op deze punten ruim gaan voldoen op 1 april 2026 als ODGM. In het kader van een pragmatische invulling van de robuustheid kiezen wij ervoor om op dit moment geen personeel aan te trekken op de deskundigheidsgebieden waar wij alert op moeten blijven. Wel intensiveren wij vanaf heden de samenwerking met ODRN op deze deskundigheidsgebieden om wederom de pragmatische kant van robuustheid te borgen: een optimale kennis- en kundedeling.

9. Er is een innovatie-agenda

ODRA beschikt over een meerjarige innovatie-agenda die is opgenomen in het Meerjarenprogramma 2025-2028. Deze agenda richt zich op het versterken van de uitvoeringskracht via digitalisering, procesoptimalisatie en thematische vernieuwing. *Meerjarenprogramma 2025-2028 – Blz. 12*

10. Het innovatiebudget is groter dan 1% van de begroting

Voor 2025 is een innovatiebudget van €469.000 geraamd, wat overeenkomt met 1,8% van de totale begroting. Daarmee voldoet ODRA ruimschoots aan de robuustheidsnorm van minimaal 1% voor innovatie. Sinds 2020 wordt jaarlijks structureel €100.000 gereserveerd voor innovatie, aangevuld met middelen uit subsidies en doeluitkeringen. De uitvoering van de agenda vindt plaats via projectmatige aanpak, met een teamleider als trekker per project. Voorbeelden zijn het project 'Werkprocessen Lean' en de actualisatie van het protocol voor informatie en communicatie binnen de VTH-uitvoering. *Meerjarenprogramma 2025-2028 – Blz. 12*

11. Uitbreiding met niet-milieu-gerelateerde plustaken is mogelijk

ODRA beschikt over de organisatorische en financiële ruimte om haar takenpakket uit te breiden met niet-milieu-gerelateerde plustaken. Deelnemers kunnen op basis van hun eigen beleidsprioriteiten aanvullende taken beleggen bij ODRA. De dienst heeft in eerdere jaren al ervaring opgedaan met taken op het gebied van ondermijning, toezicht op de Wet goed verhuurderschap en ondersteuning bij het sociaal domein. Deze ervaring vormt een solide basis voor verdere verbreding van het takenpakket. In het Meerjarenprogramma 2025-2028 wordt bovendien benadrukt dat ODRA zich wil blijven ontwikkelen als brede uitvoeringsorganisatie die bijdraagt aan maatschappelijke opgaven in de fysieke leefomgeving.

12. Afspraken over terugnemen van (milieu-gerelateerde) plustaken zijn toereikend in de Gemeenschappelijke Regeling

De afspraken over het terugnemen van (milieu-gerelateerde) plustaken zijn ongewijzigd en als toereikend beoordeeld in de huidige Gemeenschappelijke Regeling (GR) van ODRA. Deze afspraken voorzien in een duidelijke procedure en termijn voor beëindiging van de taakuitvoering door deelnemers, waarmee rechtszekerheid en uitvoeringscontinuïteit zijn geborgd. In de voorbereiding op de nieuwe GR, die in het kader van de fusie met ODRN wordt opgesteld, is opgenomen dat deze afspraken worden geborgd. Daarmee wordt gewaarborgd dat ook in de toekomstige organisatie – de Omgevingsdienst Groene Metropool – de terugneembaarheid van plustaken adequaat is geregeld.

13. De weerstandsratio is gelijk aan of groter dan 0,8

ODRA voldoet in 2025 aan de robuustheidsnorm voor weerstandsvermogen. Na toevoeging van het batig saldo over 2023 (€144.300) komt de weerstandsratio uit op 0,84, waarmee de norm van 0,8 wordt overschreden. Deze ratio weerspiegelt de verhouding tussen het vrij besteedbare vermogen en de geprognosticeerde risico's, die voor 2025 zijn ingeschat op circa €900.000. In de begroting is tevens opgenomen dat, indien de post 'onvoorzien' niet volledig wordt benut, de ratio verder kan verbeteren. Daarmee toont ODRA aan financieel weerbaar te zijn en in staat om onverwachte tegenvallers op te vangen zonder directe gevolgen voor de uitvoering van haar taken.

14. Fusie-perspectief

In de eerste helft van 2025 hebben de besturen van ODRA en ODRN gezamenlijk toegewerkt naar een voorstel tot juridische fusie. Deze stap is het resultaat van een zorgvuldig doorlopen verkenningsfase, waarin beide organisaties de meerwaarde van bundeling van krachten hebben onderkend. De toenemende complexiteit van VTH-taken, de krapte op de arbeidsmarkt en de wens tot versterking van uitvoeringskracht vormden de aanleiding voor deze beweging. Op basis van een gezamenlijk opgesteld bedrijfsplan en een due diligence-onderzoek is een voorstel tot fusie voorgelegd aan de Algemene Besturen. De besluitvorming hierover vond plaats op 6 mei 2025, waarbij beide besturen unaniem instemden met het voornemen tot fusie. De formele inrichting van de nieuwe organisatie – de Omgevingsdienst Groene Metropool – zal in de tweede helft van 2025 worden voorbereid, met als beoogde ingangsdatum 1 januari 2026.

15. Er is een intensieve samenwerking met andere Omgevingsdiensten

ODRA werkt in toenemende mate samen met andere omgevingsdiensten om de kwaliteit en robuustheid van het VTH-stelsel te versterken. Deze samenwerking is structureel ingebed in zowel de uitvoering als de beleidsontwikkeling.

Voorbeelden van samenwerking in 2024:

- **Meetdienstverlening:** ODRA verrichtte emissiemetingen voor onder andere de Omgevingsdiensten Overijssel en Drenthe, evenals voor de gemeente Nijmegen. De accreditatie van de meetdienst werd verlengd zonder afwijkingen.
- **Kennisdeling en advisering:** ODRA-experts leveren specialistisch advies aan andere Gelderse omgevingsdiensten op thema's als geluid, luchtkwaliteit, bodem en externe veiligheid.

De visitatiecommissie bevestigt dat ODRA zich onderscheidt door een sterke samenwerkingscultuur, een hoge mate van professionaliteit en een duidelijke bijdrage aan de beleidsopgaven van haar partners.

16. Er is een opleidingsprogramma

ODRA zet in 2025 stevig in op de ontwikkeling van haar medewerkers via een strategisch opleidingsprogramma dat aansluit op de beleidsopgaven van gemeenten en provincie. Het programma richt zich op het versterken van vakbekwaamheid, het borgen van kennis en het vergroten van de wendbaarheid van de organisatie. Daarbij wordt gebruikgemaakt van de ODNL-academie, die opleidingen ontwikkelt en aanbiedt gericht op VTH-taken, beleidsadvisering en datagedreven werken. Binnen het programma is ruimte voor maatwerktrajecten, intervisie, thematische leerlijnen en het versterken van de leercultuur. De inzet van het opleidingsprogramma wordt gemonitord via indicatoren in het monitoringplan, waarmee ODRA periodiek toetst op effectiviteit en aansluiting bij de uitvoeringspraktijk.

17. Het opleidingsbudget is groter dan 3% van de loonsom

ODRA reserveert in 2025 een opleidingsbudget van 3% van de loonsom. Dit percentage is structureel opgenomen in de begroting en bedraagt circa €557.000 op een berekende loonsom van €18,6 miljoen. Bron: Begroting ODRA 2025 – Blz. 11

18. Er is een Businessintelligence strategie

Onze organisatie voldoet momenteel aan een goed gedragen Business Intelligence (BI)-strategie. We erkennen het belang van deze strategie voor het versterken van onze robuustheid en hebben daarom een proces in werking gezet om deze nog verder te ontwikkelen. Dit project is gestart om ervoor te zorgen dat onze BI-strategie wordt geoptimaliseerd en aangepast aan veranderende omstandigheden en nieuwe uitdagingen. Voor meer details over hoe we dit hebben vormgegeven, verwijzen we naar de bijlage: PvA KPI 5 - BI-strategie.

19. Er wordt meer dan 3 FTE ingezet voor BI

ODRA investeert structureel in datagedreven werken als fundament voor een effectieve en doelgerichte uitvoering van haar VTH-taken. ODRA beschikt over een structurele formatie van meer dan 3 fte voor de uitvoering van de BI-functie. Deze formatie bestaat uit een combinatie van een tactisch analist, administratief onderzoeker, business analisten, data-analist en BI-specialist.

20. Er is congruentie en samenhang met het werkgebied

ODRA sluit aantoonbaar aan bij de identiteit en logica van het werkgebied. Wij opereren binnen een geografisch gebied waarin de maatschappelijke opgaven, het karakter van het gebied en het type bedrijvigheid op elkaar zijn afgestemd. Deze congruentie komt tot uiting in de volgende aspecten:

- **Geografische logica:** Wij bedienen een gebied met een samenhangend profiel van stedelijke, industriële en landelijke zones, wat aansluit bij de spreiding van milieubelastende activiteiten (MBA's) in de regio.
- **Samenhang in takenpakket:** Wij voeren een volledig en coherent VTH-takenpakket uit, waarbij de relatie tussen werk, mensen en middelen inzichtelijk is gemaakt via informatie gestuurd werken. De dooroptimalisatie hiervan wordt vormgegeven onder de BI-strategie onder criterium 18.
- **Regionale risicoanalyse:** In samenwerking met deelnemers is een geactualiseerde risicoanalyse opgesteld op basis van MBA's, waarmee het uitvoeringsprogramma direct aansluit op de gebied specifieke opgaven.
- **Toekomstbestendige positionering:** In het kader van de intensievere samenwerking met ODRN is vastgesteld dat ODRA en ODRN samen nog beter aansluiten op de logica van de Groene Metropoolregio. Deze samenwerking versterkt de congruentie en robuustheid van het VTH-stelsel in de regio.
- **Beleidsmatige verankering:** In het Meerjarenprogramma 2025-2028 is vastgelegd dat wij onze bijdrage aan gemeentelijke en provinciale opgaven structureel afstemmen op de regionale context, met expliciete aandacht voor gezondheid, klimaat en circulaire economie.

PLAN VAN AANPAK

VERSTERKING
ROBUUSTHEID

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

In onderstaande opsomming zetten we uiteen op welke wijze wij de toegekende bijdrage genoemd in uw brief van 8 januari jl. met kenmerk: 25 – 01.001 in willen zetten ter versterking van de robuustheid van Omgevingsdienst Regio Arnhem. Omdat we intern de prioriteit hebben gelegd bij de doorontwikkeling van data- en informatiegestuurd werken willen we dit budget grotendeels hiervoor aanwenden.¹

A. Plan van aanpak op hoofdlijnen

1. KPI 5 – Informatie gestuurd werken (2100 uur)

Om beter in staat te zijn om de potentie van datagebruik goed en verantwoord te benutten investeren we in de, noodzakelijke, capaciteiten om effectief data- en informatiegestuurd te werken. Hiermee geven we ook invulling aan de aanbeveling vanuit de visitatiecommissie ODNL. De focus ligt op datakwaliteit, zorgvuldig beheer en de pragmatische inzet van de verworven informatie.²

1.1 Plan van Aanpak en implementatieplan (100 uur)

Om zo efficiënt mogelijk te werken maken we voor deze factoren een breed gedragen plan van aanpak waarbij we gebruik maken van de kerngebieden die genoemd zijn in de handreiking van de Interbestuurlijke Datastrategie (IBDS).³

1.2 Datakwaliteit (600 uur)

Om tot een hogere datakwaliteit te komen, houden we de stappen aan uit de handreiking van de IBDS. Dit houdt in dat we investeren in een bewustwordingscampagne over het belang van nauwkeurige en consistente data. We investeren in een eenduidig, overzichtelijk protocol op het verwerken van data. Wat ertoe moet leiden dat dataregistratie in alle werkprocessen eenduidig wordt vastgelegd. Daarnaast introduceren we controles bij de invoer van data om de kwaliteit te waarborgen. De status van de datakwaliteit meten we aan de hand van de kwaliteit prestatie indicator met als doel om het percentage juist ingevulde velden in onze systemen te verhogen met een nader te bepalen percentage. KPI: Werkprocessen primair proces actueel inclusief dataregistraties.

1.3 Zorgvuldig beheer (200 uur)

Naast de technische investering die hierop nodig is, zogenoemde ICT-zaken, willen we investeren in de kennis en kunde van onze medewerkers op het gebied van databaseer. We gaan de specialistische kennis verder uitbreiden. We brengen onze specialisten bij elkaar en betrekken hen bij het ontwikkelen van de integrale BI-strategie met een heldere duiding van positionering, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor de diverse rollen.⁴ De doelstelling is een doorgelichte integrale BI-strategie met invulling van de daarin genoemde rollen. KPI: BI-strategie

¹ Omgevingsdienst Regio Arnhem, MogeZomp, H., Prent, A., & Leseman, M. (z.d.). *Samenwerken aan impact: Meerjarenprogramma 2025-2028*.

² Prent, A., Mossink, F., & Van de Wal, PP. (2024). Robuustheidscriteria *Plan van Aanpak ODRA* (M. Leseman, Red.).

³ Programma Realisatie IBDS. (2024). *Beslischulp datavolwassenheid*.
https://realisatieibds.nl/file/download/fa5312ee-b6a2-4c9e-8aab-3e014e59b983/ibds-beslischulp-datavolwassenheid_IldXQby.pdf

⁴ Prent, A., Mossink, F., & Van de Wal, PP. (2024). Robuustheidscriteria *Plan van Aanpak ODRA* (M. Leseman, Red.).

1.4 Pragmatische inzet (1200 uur)

Het vergroten van de dataset is nodig om gedegen beslissingen op basis van deze gegevens te kunnen maken. Om data- en informatie gestuurd werken structureel van meerwaarde te laten worden voor onze toezichthouders, vergunningverleners en adviseurs is het van belang om over de grenzen van onze omgevingsdienst te kijken. We investeren in de, bovenregionale, samenwerking op:

- Het niveau van organisatiestructuur, het samen laten werken van, onder andere, datapioniers; KPI hierop stellen we vast in het te ontwikkelen PvA.
- Het niveau van routines & compliance, het implementeren van gestructureerde routines voor, onder andere, dataverwerking en het meten van de compliance daaraan. KPI: (ntb)% compliant aan routines, te meten via juist ingevulde velden (KPI-datakwaliteit) + interviews;
- Het niveau van automatisering, het signaleren van de repetitieve taken binnen de VTH-praktijk en het samen onderzoeken van mogelijkheden om deze te automatiseren denk aan robot proces automatisering (RPA).
- Het niveau van masterdata, het implementeren van een robuust kader met duidelijke definities, documentatie, verantwoordelijkheden en processen. KPI: Duidelijk beschreven proces voor beheer en onderhoud van kwalitatief hoogwaardige masterdata. Dit proces wordt bijna altijd gevolgd.

Hierbij nemen we aan dat vanuit de eerste stappen die wij zetten, binnen het te ontwikkelen plan van aanpak, andere onderdelen zullen voortvloeien die investering nodig hebben om tot een optimaal resultaat te komen. Daarbij verwachten we dat de KPI's aangescherpt kunnen worden gedurende dit traject. Omdat we, onder andere, inzetten op het bewustzijn bij medewerkers en het optimaal faciliteren van hun werkzaamheden is een kwantitatieve KPI op dit punt lastig in te richten. Om elke 4 maanden te kunnen verantwoorden richten we een aantal basis KPI in om de eerste fase richting te geven.

2. KPI 6 – Regionale beleidscyclus (365 uur)

Vanuit de visitatiecommissie hebben we de aanbeveling gekregen om de Big-8 meer sluitend te maken. ODRA heeft met het vaststellen van het Meerjarenprogramma (MJP) een grote stap gezet in het sluiten van de beleidscyclus. De uitvoeringsstrategieën zijn op onderdelen actueel doch vragen om een betere aansluiting op het MJP. De actualisatie van ondergenoemde uitvoeringstrategieën is of wordt ter hand genomen.

2.1 Investeren in (uitvoering)strategie

We investeren in de volgende punten:

- Strategie op domein milieu (Q1-2025 gereed)
- Risicoanalyse voor bodem, asbest en bouwtoezicht (Q3-2025 gereed)
- Hierop gebaseerd: toezichtstrategie (ntb)
- Actualisatieprogramma voor milieuvergunningen gelieerd aan het MJP (Q3-2025 gereed)
- Kwaliteitskader bouwvergunningen, eveneens gelieerd aan het MJP (Q4-2025 gereed)

2.2 Outcome gericht werken

Specifiek wil ODRA ook investeren in het vervolg op het project outcome gericht werken uit het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH(IBP). Dit project is gekoppeld aan de regionale beleidscyclus. Dit vervolgproject wordt getrokken door het IPO. Wij sluiten graag aan met als verwacht resultaat een aanscherping van indicatoren die de publieke waarde van ODRA meten.

B. Begroting

Voor de begroting verwijs ik u graag naar bijgevoegde bijlage. Zodra het Plan van Aanpak, zoals genoemd onder 1.1, definitief is kunnen wij een beter beeld geven van de te besteden uren per onderwerp. Zowel op het gebied van KPI-5 als KPI-6. Hierom hebben wij nu een grove schatting opgenomen waarbij wij met name een inschatting van tijd in relatie tot de andere onderwerpen hebben berekend.

KPI 5 - uiteenzetting

	2025												2026		
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt
Opdracht BI-strategie															
Opdracht - concept															
Opdracht - correctiefase															
Opdracht - definitieve versie															
Rolverdeling															
Experimenteerfase Opdrachtstelling															
Aanscherpen KPI															
1e verantwoording KPI															
1e cyclus doorontwikkeling DGW strategie															
2e verantwoording KPI															
(eventueel 2e cyclus: implementatie)															
evaluatie															
eindverantwoording															
borging															

	2025												2026		
KPI	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt
Opleidingsbudget is ten minste 3% van de loonsom															
BI unit bestaat uit ten minste 3 FTE															
Invulling rollen genoemd in de BI-strategie															
Het aantal juist ingevulde velden is ...%															
Duidelijk beschreven proces voor masterdata															

Parallel aan dit gewenste project lopen een aantal projecten die aanvullend zijn op dit project. De planning is een grove schatting met uitzondering van de verantwoording:

smomenten.